

309103

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.

జెన్న పట్టణము 1917 సం॥ నవంబరునెల 15 వ తేది గురువారము

No. 188

సంపుటము. ౪.

పింగళనామ సంవత్సర కార్తిక మాస శుద్ధ ప్రథమం.

సంచిక ౧౮౮

సుందరము! స్వదేశీయము!! ఉపయోగము!!!

అందమైన 1918 క్యాలండరు

జనవరి 31- తేదిలోపు అమృతాంజనము డిపోవారి రు. 5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు.

కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆకాశం గలుగకుండుటకు త్వరపడుట యుక్తము.

తామరలైలము

పండ్లపాడి

మోహినిలైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0

డబ్బీ 1-కి 0-2-0

సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము

చక్కని డబ్బీతో పెట్టె రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4-0.

పోస్తుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలో విక్రయించబడుచున్నది.

అమృతాంజనం డిపో,

109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి.

6, లంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఆత్మజిజ్ఞాస

ఇతిరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

దయ్యముల సద్భావమును గురించిన కాశ్మీరీయ చరిత్ర గ్రంథకర్త:- సా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. పి.

చిన్నపైజా చక్కనిగ్రంథము పె రు. 0-8-0.

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము

పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి 0-8-0

తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల

శాలదోలును. నాయువుపోట్ల పోగొట్టును.

వనమూలికలచే హింసాచేక మందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

అమృతాంజనము, డిపో, బొంబాయి 109, ఫేరిరోడ్డు, మదరాసు.

పరమరహస్యము

అద్భుతమగు డిటెక్టివ్ ఫలము. 256 పేజీలు

క్యాబికోలైండు 1-కి చందాచారైస 1-0 మాత్రమే

ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథనిలయము:-

(928) నిడదవోలు, కృష్ణాజిల్లా.

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన 126

(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో డిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పుటికాలపు దుచి కనునగునది, సాటిలేని మనోజ్ఞమగు సువాసనగలది.

అల్పాహలగాని, రాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోగ్యమగు సువాసన ని స్థలవరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్నపైజా (ఆర డ్రాం) సీసా 1-కి రు 0-8-0

చుక్కరికము పైజా 1-డ్రాం " " 0-12-0

పేరొక పైజా 2 " " 1-4-0

పెద్దపైజా 4 " తక్ 1/2 డ్రాం " 2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పత్తెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులాను దొరకును. దీనికి ఆ నేకమగు నకలు పెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపై ను, కార్డుపై ను ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుము. ఈ ఆటో

దిల్బహార్ యొక్క సలహాములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువవారికి వ్రాసినచో అజాకియ్యగుల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

పోల్ వజంట్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 155, జమ్మూనుసీదు బొంబాయి.

సర్వవృత్తిక విషసంజీవిని.

(రిజిస్టరు చేతు మార్కు)

588

దుఃఖమునో కష్టమునో సంతోషమునో పోవుదురు.

గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వం.

ఇది ప్రతి వయస్సునకును దుండ

నల సేవ చేయవలయును. అండ్,

యూనాని, దేశీయ వైద్యులచే పొగ

డ్డగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినము

లందినను మందు గుణముమూలము.

తేలవకు మాత్రమే కాక ఎ. జి. క.

కుక్క, పాము, జిట్టి మొదలగు

విషజంతువుల కాటులకు సుపయో

గింపును. పెలపాకెట్ 1-కి 0-8-0

పోస్టేజీ 0-8-0. 1 డబ్బీ పాకెట్

పె రూ 5-0-0. పోస్టేజీ లేదు.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్టేజీ ఇవ్వం. 6 రుతులకు 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును. చిరునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ, 1.6 కంకపేటేమ్మ వీధి, పొకానపేట పోస్టు, మదరాసు.

ఆంధ్రోత్తర వజ్రండుల ప్రామాణికతనాయకసభ

బె జ నా డె

ఆంధ్రసంఘాధ్యక్షులగు
రాయబహదూరు కూర్మా వెంకటరెడ్డినాయుడుగారి
సభాహాస్రవనము.

(గత సంచికానుబంధము)

మీనిబట్టి చూడగా కాంగ్రెసులోని ప్రజాశక్తి వారసకొని నంగా మేమాప్రకాశితో ధేదింపలేదని తెలిసికొనవచ్చును. మేము మామొక్కవ్యవహారములలో భిన్నాభిప్రాయములను మాటలాడవలెను. ప్రజలను దేశప్రతినిధుల యధికారము క్రింద నుంచుచున్నాము. మాండుగూర్చు వచ్చింది చందమున “హిందూదేశమున బాధ్యతహింస పరిపాలనము స్థిరరూపము చాటుటకు చేయవలసిన స్వపరిపాలనాభిక్రమవృద్ధి” మార్గము ప్రకాశము క్రమపథక ప్రకారము ముఖంబింపబడినది. యథాంశ తరము వెంటనే, స్థిరరూపమైన పరిపాలన ప్రారంభ మభిలషింప బడినది. అనుభవమును సంపాదించుటకుగూర్చి సైక్లిక్ వక్రము చించబడినది. స్థిరరూపమైన సక్రమాభివృద్ధి కాంక్షింప బడి నది. ప్రజాబాధ్యతను వహించునట్టి పాలనమును క్రమక్రమము గా కావలయునునున్నాము. క్రమకాలములోనే యాభా వూర్తి నొందగలము. జాతీయదీపములో 25, 30 వత్సరము లొక పెద్దకాలముగాదు.

వజ్రాశ్రమధర్మముల బృందమాణముగా నున్న యీరా జధానిలోని స్థితిగతులనుబట్టి యెల్లవారిచే సంఘ ప్రాతినిధ్య మంగీకరింపబడినదనియే చెప్పవచ్చును. నిరుగు లక్ష్మీ (అత్మీ ణపురి) మొదలి కాంగ్రెసుసభలో మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నంగీకరించు “ప్రత్యేకకృత్తి ప్రతిపాదకము లగు ప్రజాసమూహియందు గాక మహమ్మదీయు లభినిశేష మును జూపగూడ” దని తీర్మానించినప్పటి యెన్నిక స్వాతంత్ర్యము గల ప్రత్యేక ప్రజాసమూహములను, ప్రత్యేక ప్రాతి నిధ్యములను కాంగ్రెసు అంగీకరించిన దని నిగూఢముగా చెప్పవచ్చును. కీర్తిశేషు లగు గోళ్లేగారు, లింగాయతుల వంటివారికి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మంగీకరించుచున్నారు.

అత్యున్నతలోనొంగిన యువస్వాసములో ఇన్నింగ్సు ప్ర భువు ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యమును విస్తృత మొనరింప వల యునని నుడిచి యున్నాడు. వారాప్రతికా ప్రపంచమును, ఒక్కటికొక్కటి, ఈనూత్రిమున కనుమోదమును తెల్పుచున్నాడు. ఒకమానము క్రిందట ఇచ్చట సమాజేతమైన ఆంధ్రమహాసభ యు సావయవపూర్వకముగా నిరూప్రము నుదారముగా నంగీ కరించుచున్నది. అనిచి వెంటమృయు ప్రత్యేకకృత్తిసమూహి ప్రాతినిధ్యత తేమియు నభ్యంతరము చెప్పలేదుగాని, ఆచరణ మునందు వీనికికష్టములు గలవని చెప్పుచు దీనినంగీకరించుటకు గాని తిరస్కరించుటకు గాని యధికారము కాంగ్రెసునకుమా త్రమేగలదనియు, అది మజలకాంగ్రెసుసభ సమాజేతమైనప్ప డాలోచించబడ వలయుననియు, కాంగ్రెసునందలి భక్తితో గలిపి చల్లగా చాటవలెను.

ఒకమానముక్రిందట కాకినాడపురజనమండలిమున నుప న్యసించుచు, సి. పి. రామస్వామయ్యగారు, బ్రాహ్మణేతరు లనేకు లడుగుచున్నారని గాన సంఘప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమొ సంకుట కధ్యంతరములేదని గాని, దాని యావ శక్తి క త ను గ్రహించుటవలనగాదని. ఒక్కటికొక్కటి మడిచిచూపగలరా? బ్రాహ్మణులు కా సన సభ్యులై యుండి, స్వాధికార పరత్వమున తమకై చేసికొనిన గురుపాయవని రామస్వామయ్యగారు ప్రసంగశేమున నుడిచియున్నాడు. పర్యవేంటు సెటిలోమెంటు గోరితిమి; అని రాజధానిలోని వ్యవసాయక సంఘమునకే గదా? న్యాయశాస్త్రపాలనము (Judicial) అధికారవర్గమునుండి విడచియుంచుట. నిర్బంధ ప్రారంభ విద్య వలయునంటిమి. అది యెవరికొకటి! ఇట్టివి అట్టివి యెన్నో యేకరు పెట్టిరి. ఇప్పుడు వీనికి ప్రత్యుత్తరముల నొసంగుటలో కష్టములేదు. స్వాధికారమున తా మితరుల కొకటై చేసితిమని బ్రాహ్మణులు పురుషులుల యాధాధ్య కధనము నిమగ్నపాతు లగు ప్రజాసంఘముల విమర్శమునకు విడిచివెట్టెదము. నిర్బంధ ప్రారంభవిద్యగోరి. వెంటనే సివిల్ సర్వీసుకు లిండియాదేశముందు గావలయు నని కోరిరి. ఉన్నతవిద్యావ్యవస్థాధిక మునకు గోరిరి. న్యాయ అధికారవర్గ విభజనమును కాంక్షించునాడే అధికారవర్గములో నెక్కువయు న్నుతోద్యోగములను కాంక్షించిరి. ఒకవేళవారుచేసినది స్వాధికార త్యాగోక్తి క్రమవృద్ధిమే మైనను, మనప్రత్యేకకృత్తి ప్రతిపాదక ప్రాతినిధ్యమును గోరకుండు చునుట కొక హేతువా? హిందూదేశమందలి బ్రాహ్మణసామననిలిచి బ్రిటిషువారు “మీరు దేశరక్షణ మొనర్చినదేవధా? మీరుకాంతిని నెలకొల్పినదెవరు?

మీరేరక్షణ ధనరక్షయొనర్చి కాపాడుచున్నదెవరు? మీ భూములకు నిరంతరము జలసమృద్ధము గావించు అనకట్టలను సృష్టించిన దెవరు? మీరు జలప్రవాహముల నల్లిబిల్లిగ న్నలుకొన జేసి మీ భూములను సస్యాధ్యయను మిమ్ము సంపద్యంతులను గావించినదెవరు? తంలివాడలను మీరు నిర్మించినదెవరు? వారావహములను పోస్తాఫీసులను నిర్మించినదెవరు? ఇట్టివి అట్టివి యెవరే? అనేకముల సంపాదన ప్రాణిత ప్రతిష్ఠల గావించినదెవరు? అని అడిగి, అందువలన దేశకాసనసభలో మీ ప్రతినిధులుగా నుండుటకు బ్రిటిషువారే యర్హు లనిన హాము రూలరులైన వారీయుత్తులను సహించురా? సహించక నిరంతరము నర్ హెన్రీ కాం బెల్ బ్యానరు మాను వచ్చించిన “నువరి పాలన ము నై త ము స్వపరి పాలనమునకు బదులుగా నుండజాల”దనుచు కాసనసభలో యూరోపియనులు ఇండియనులకు ప్రతినిధులుగా నుండజాల దని ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు. “బ్రిటిషువారి ప్రాతినిధ్యము ఇండియా స్వపరిపాలనమునకు బదులుగాజాలవచ్చును, మేము మాత్రము బ్రాహ్మణప్రాతినిధ్యము బ్రాహ్మణేతర ప్రత్యేక కృత్తి ప్రాతినిధ్యమునకు బదులుకాజాల”దని చెప్పగూడదా? అనేక సమవాచములు చేసిన బ్రిటిషువారిపాలనమే స్వపరి పాలనమునంటిది గానప్పడు, బ్రాహ్మణపరిపాలనమును బ్రిటి షు పాలనమునకు బదులుగా నంగీకరించగలమా? బ్రాహ్మణులు నిర్బంధ ప్రారంభ విద్యావిధానపు తీర్మానములను ధర్మచింతన తో జేసికొనెను, న్యాయ అధికారవర్గవిభజనమునకై ప్రయత్నించినయొ చెప్పటకు చక్కగా నేయుండును. కాని, ప్రస్తు తము విస్తార మధికారము పలుకుబడి వారిచేతిలోనున్నదనుట నిర్వివాదము. అభివృద్ధిమార్గమున పరుగిడునప్పడు అధికారము, పలుకుబడి, సత్పదము లేవివాదు వెనుకబడవలసివచ్చెడి. మీ స్థితివంక పారజూడుడు. మీ కాసన సభలను పరికింపుడు. మీ రాక్రమించిన యున్నతోద్యోగములను లెక్కించుకొనుడు. 1891 సంవత్సరమున క్రాసుపురుపుల్లి ఆచరణము లోనికి వచ్చిన 25 యేండ్లనుండి మన అణుజిల్లాలలో మదరాసు కాసనసభ కొక్క బ్రాహ్మణేతరుం డయినను ప్రతినిధిగా రాజులకుండుటకు గతి మొయ్యదయో తత్ప్రతినిధులగు మీరిప్పుడు యోజింపుడు. మొట్టమొదట న్యాయత సుబ్బారావు పంతులుగారు, తరువాత పేర్రాజు పంతులుగారు, అటుపయి గంజాము వెంకటరత్నము పంతులుగారు, పిమ్మట బి. యస్. తర్కగారు, పిదప జి. రాఘవరావు పంతులుగారు, అనంతరము రామచంద్రరావు పంతులుగారు, కృష్ణారావు పంతులుగారు, శ్రీఆకల్ల నూర్యారాయణ రావు పంతులుగారు - వీరు 25 వత్సరముల నుండి రెంపులేకుండు నిడదమి బ్రాహ్మణులే యాక్రమించిరి. ఒక్క బ్రాణేతరుడు నాపదవి సంధకపోయెను. దీనికితోడు సామ్రాజ్య కాసనసభలోని త్రిపథములు మువ్వయ బ్రాహ్మణులవలననే యాక్రమించ బడియున్నవి. గౌరవనీయులగు శ్రీనివాస శాస్త్రి గారీమధ్యబ్రిటిషు పాలనముకంటె బ్రాహ్మణేతరులకు బ్రాహ్మణ పరిపాలనమే అర్హమని అవ్యక్త స్వాతి శయవహిగుంధనములతో వెల్లిగక్కియున్నారు. ఈ రాజధానిలో జమిందారులలో గరిష్ఠ సంఖ్య బ్రాహ్మణేతరులైనను, రాజధాని కాసనసభలో జమిందారి ప్రాతినిధ్యమును రెండు తడవలనుండి బ్రాహ్మణ జమిందారుగారే యలంకరించి యున్నారు.

ఈరాజధానిలోని గవర్న మెంటుతోద్యోగములపై దృష్టిద్రవ్యము. మదరాసు గవర్న మెంటులో ఇండియను ఎక్సి క్యూటివు కవులను (మంత్రివర్గములోని యుద్యోగము) స్థానము నేర్పబడి 8 సంవత్సరములైనది. ఇవివరకు 7 ఏండ్ల పదవి బ్రాహ్మణాధిష్ఠిత మైనది. ఇంకను 4 ఏండ్ల పాట్రా కారమే యుండును. నిన్న మొన్నటివరకు హైకోర్టుజడ్జిలలోని నలుగురు హిందువులు బ్రాహ్మణులే. మొన్న సెక్రెటరీ చాలించుకొనగా బ్రాహ్మణేతరుండు నియమింపబడెను. ఇప్ప టికి ముగ్గురు బ్రాహ్మణజడ్జిలకు ఒక్క బ్రాహ్మణేతరుడు మాత్ర ముండుట తలపించినది. 1914 సంవత్సరమున గవర్న మెంటులో క్రొత్తగా కార్యద్రవ్యయుద్యోగము కల్పింపబడెను. తోడనే యొక బ్రాహ్మణుడా పదవి నధిష్ఠించెను. అధికుమంత్రివర్గము లో ప్రవేశించగానే మరియొక బ్రాహ్మణు డాపదవి నలంకరించెను. రివెన్యూబోర్డుయొక్క ఇండియను కార్యద్రవ్య బ్రాహ్మణుండు. ఇద్దరు ఇండియను కలెక్టర్లలో నొకరు మహమ్మదీయులు, రెండవవా రెప్పుడు బ్రాహ్మణులే. ప్రస్తుత మా యుద్యోగము అసాధారణ ప్రతిభాశాలియగు ఇండియను కైర్తిపున కొసంగబడియెను. ఈ రాజధానియందుగల 170 ఇండియను సివిలుసర్వీసు ఆఫీసరులలో 11గురు ఇండియనులు; అందులో 4గురు అన్యరాష్ట్రీయులు, 4రు అచ్చటి బ్రాహ్మణులు, 2రు క్రైస్తవులు, 1రు మూలమే బ్రాహ్మణేతరులు. వీరు పై 11 గురిలో ప్రాథమికులయినప్పటికి, సామాన్యా ని గుణములలో నొరులకు తీసిపోవువారు గాకపోయినను వారి కంకను హైకోర్టు జడ్జిపదవి లభింపలేదు. (సశేషము)

రావుబహదూర్ పిట్టి త్యాగరాయశ్రేష్ఠి, బి. యే., గారి
అధ్యక్షతతో వహ్యసము
(గత సంచికానుబంధము)
వాణిజ్యము—పరిశ్రమలు.

పిమ్మట మన మాలోచింపవలసిన ముఖ్యవిషయము వాణిజ్యము పరిశ్రమలు. తొల్లింటి చర్చితములం జదివి చూచితి మేని మనదేశము పరిశ్రమలకుం బ్రసిద్ధి వడసి యుండినట్లు గను పించుచున్నయది. మన దేశవస్తువుల నిమిత్తము పూర్వము లోకమంతయు మక్కువగలిగి యుండెను. పూర్వము మనదేశ వస్తువులు స్వదేశ నౌకలలో బ్రపంచమందలి సర్వస్వలభ్య నెగుమతి యగుచుండెననుట సుప్రసిద్ధము. తొల్లి జరిగిన మత విషయక యుద్ధములలో రిచర్డు కూర్షిలయొక్క అను ఇంగ్లండు దేశపురాజు మన దేశపు మజిలీక బట్టలను ముచ్చిబొమ్మలను బ్రిటిష్ వీవులకుం గొంపోయెనని చదివి యున్నారము. భర తవర్షముయొక్క భాగ్యమగతయు వాణిజ్యమువలనను బరిశ్ర మల వలనను బ్రసిద్ధికి వచ్చియుండెను. పరిశ్రమ లెంతకాలము చేపనికి లోనైయుండెనో యంతదనుక మనదేశభాగ్య మభివృద్ధి లోనికి వచ్చుచుండెను. ఆవిరియంత్రసాధనములు బయలు దేసిన తోడనే విద్యోహాఖండము బాగుపడుటకును హిందూ దేశము చెడిపోవుటకును ప్రారంభించెను. క్రమక్రమముగా మన యెండలు మటుమాయమాయెను. పరిశ్రమ లంతరించెను. స్వదేశనౌక యని చెప్పకొనదగు నౌక యొక్కటి యైనను గన్నులకుం గన్పించుటలేదు. మన పరిశ్రమలలో గొన్నియై నను మనవశమందులేవు. ఈ దుర్దశకుం గారణమేమి? ఇందు నకు బాధ్యులెవరు? అని విచారించుట మనపనికాదు. కాని, తోడిజాతులవారితో మనము తుల్యులము కావలయునన్న హిందూదేశము స్వర్ణగర్భయని పేరెత్తవలయునన్న బరిశ్రమల మూలముననే వాణిజ్యద్వారముననే యని యెఱుంగవలయును. హైందవ నగరములలో బొంబాయినగర మగ్రస్థానముం గాంచియున్నమాట మనమందఱ మెఱుంగుదము. డోసరక్షేత్ర మనందగు నీబొంబాయినగరము నగరములకెల్ల నగర్మైనది. ఈ యాన్నత్యమునకుం గారణమేమి? గీర్వాణభాషగాదు. లోకముయొక్క యుద్భుతమునకుం బాత్రమయిన శంకరుని తే దాంతముగాదు. ఇప్పుడు మనమాకాంక్షించియున్న రాజకీ యాన్నత్యముగాదు. ఏదియుం గాకున్న మతియేమి? సాహసో త్సాహము! ఎక్కడనుండియోవచ్చి బొంబాయిలో బ్రవేశించిన పారసీ సంఘమువారి సాహసోత్సాహము! కలకత్తా నగరముం దిలకింపుడు; ఈకతయే విన్నించును. ఈకలకత్తా నగరములో బాహ్యత్యదేశజాతు కొందఱు ప్రవేశించి, కొన్ని పరిశ్రమలం బ్రతిష్ఠించి, నగరమునకు వాణిజ్యప్రాముఖ్యమును సంపాదించగల్గిరి. చెన్ననగరము కూడ ఈవిధముగనే యభివృద్ధిలోనికి వచ్చినదని చెప్పవచ్చును. మనము వాణిజ్య మందు వెనుక బడిపోవుటకుం గల కారణములే వీర్మయో యూ హిం ప వచ్చును. మనకు విద్య చాలదు; సాహసోత్సాహములు నున్న; పరస్పర విశ్వాసము నహి; ఈ కారణములచే మనము వృద్ధిజీణములు లేక గుంటుపూవులు పూయుచున్నారము. పాశ్చాత్యలోకము తీవ్రముగ అభివృద్ధిం గాంచుచున్నయది. మనసాలకులు, మనకు పరిశ్రమలయందు ను, వాణిజ్యమందును, అభివృద్ధిబొందుటకుం దగినవిద్య లొసగుట యుచితమని తలంపరైరి. దొరతనమువారు, ప్రాతపద్ధతుల ననుసరించి, మనకున్న తివిద్య నెనంగుచున్నవారు; ఇప్పుటి కాలమానమున కక్కజుకు వచ్చునట్లుగ ఈ యున్నతివిద్యను సంస్కరింపవలెను. ఇప్పుడు మన కొసంగబడుచున్న విద్య మనలను విలేఖకులం జేయుటకును, ఉపాధ్యాయులం జేయుటకును, న్యాయవాదులం జేయుటకును ఉపయోగపడుచున్నదియే గాని, మతి యెందునకును బనికివచ్చుటలేదు. మన కీభాగ్యము చాలును. మనకు యంత్రములం బనిసేయించు పనివారిండు కావల యును; ఆవిరియంత్రములను, విద్యుద్ద్యంత్రములను పనిసేయించ గలపనివారిండు కావలయును; ఎట్టి మరలనయినను పనిచేయింప గల పనివారిండు కావలయును; మనకు గావలసిన విద్య యిట్టి పనివారిండు దయారచేయగలదియై యుండవలయును; వర్తక వ్యాపారము సభివృద్ధి సేయగల ప్రత్యక్షోపయోగకరము లగు రసాయన ప్రకృతిశాస్త్రవిద్యలు కావలయును; దొరతన మువారిట్టి విషయములకుపయోగపడునట్లుగ దమ విచి ధానమును సగృహీరింపవలయును.

మనకొక గొప్పలోపముకలదు. మన యిరుగు పోయి వారియందే మనకు నమ్మకములేదు; వారు మనలను నమ్మరు; మనము వారిని నమ్మము. దీనికి గారణమేమి? వర్ణభేదములు!

Mothay Venkanna Garu,
License Holder,
Ellore - Kistna Dt.

వృత్తాంతములు

సింహళపు గవర్నరు గారు:— వీరు ప్రస్తుతము భాండ్లలో నివసించుచున్నారు. వీరి ఆరోగ్యము దివంగి నాభివృద్ధి గాంచుచున్నది.

ఆకస్మిక మరణము:— తిరువాన్కూరు కోర్టులోని యొక బ్రాహ్మణుడు రెండు దినముల క్రిందట ఉదయమున స్నానము చేయుచుండగ ఆకస్మికముగ మరణించెను.

గర్భ రక్షణార్థము క్రాంత్యుక్తులు:— వీరభద్రుడు రంగూ నునకువోవునదియు దెలియకున్న రంగూనులో వారిని వాదించుట కిష్టపడియెడి విశేషముగ ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నది.

జిజ్ఞాసునందును, ఆ జిల్లాలో మరల రెండు చోట్లను సిగ్గులగుట సమ్మేకజ్ఞిరి. ముందుగా వారెట్టి నూచనము గన్న దుపలేదు. అయినను ఏదియోవిధమున వ్యవహారములు పరిష్కరింపబడినవి యథాశీతిని నడచుచున్నది.

అచ్యుత బహద్రపతిక, బంగారీ పతికల విలేఖకులు ఎ. కె. దెనెగిరి వీరి తప్పు నివేదనముల నంపు నేరారోపణమున తేబడిన వ్యాజ్యమున ఫిర్యాది తురుపతి గోకులకు తో చూర్చియున్నది. పిమ్మట ముద్రాయ విడుదల చేయబడినది.

కడపజిల్లా 6-వ మహాసభ:— వై సభకు అధ్యక్షులుగ యెన్నుకొనబడిన టి. వి. వేంకటరావు ఆయ్యగారు ప్రతినిధి సంఘమువారితో ఢిల్లీ నగరమునకు మాంటాగూగారిని దర్శించుటకు పోయినందున ఈ నెల 26 వ తేదీని యీ సభ జరగబడుటకు నిశ్చయింపబడినది.

ఉత్తరార్కాడు మండల ప్రత్యేకసభ:— ఈ నెల 25 వ తేదీని వెల్లురులో ఉత్తరార్కాడు మండలప్రజా సంఘమువారు ప్రత్యేకమండలసభను జరిపెదరు. ఆసభయందు కాంగ్రెసు విధాన మామోదింపబడును. మాంటాగూగారికి స్వాగత మొసంగబడును.

మున్సియలీరు:— అల్ ఇండియా మున్సిలియలీరు శాఖ ను కల్లికోటలో స్థాపించుటకు ఆనగరవాస్తవ్యులగు మహమ్మదీయులలో ధనికులును, చదువుకొనిన వారును యత్నించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

పత్రికా సంపాదకులకు జుల్కానా:— తిరువాన్కూరులో వెలువడుచున్న 'సుభాషిణి' పత్రికా సంపాదకులు కొన్ని అసందర్భపు వ్రాతలు వ్రాయుటచే వారికి కొంత జుల్కానా విధింపబడినది. మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్మానముపై తిరువాన్కూరు జడ్జికోర్టులో ఆపీలు చేయబడినది. జడ్జిగారు కేసును కొట్టివేసి జుల్కానాను రద్దుచేసిరి.

క్రొత్తరైలు:— క్విలాసుండి తిరువాన్కూరునకు చేయబడిన రైలుగట్టు ఇంకొకవార్తయు క్రుంగిపోవుటచే ఈ నెల 16, 17 తేదీలనుండియు రైలు నడపబడుటకు నిశ్చయింపబడినది. కాని గట్టు చేయబడినవెనుక తిరిగి ఈ నెలలో క్రుంగిపోవుటచే ప్రకటించబడినట్లు యీ నెలనుండియు రైలు నడపబడదు.

కలకత్తా నెలకలు పోలీసుస్టేషనువద్ద సొక పోలీసు మ్యూజియను సేర్పరుచుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి తెలియుచున్నది. అందు వివిధద్రోహముల చరిత్రలును, ఇటీవల నాజీయపు కేసులలో పట్టుకొనబడిన బాంబులు, వాటిముక్కలు, రుపాయలు మొదలగునవి వందలదినని తెలియుచున్నది.

ఇంటిక నిష్పంజీంచుట:— తలచేర్చిలోని బ్రెస్ట్ కళాశాలలో 5 వర్గము సామానులను పాటియాలలో నేయబడిన సాలకు గత శుక్రవారము ఉదయమున నిష్పంజీంచబడినది. విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులు ప్రధానోపాధ్యాయులును చుట్టల నాగ్నిచేయగలిగిరి. చుట్టల లగడకుటకు పూర్వము, అకాలయముండిన నలుగురు విద్యార్థుల చేర్చు పోలీసువారికి తెలియజేయబడినది. వా రవిద్యార్థులను పట్టుకొని కేసును విచారించుచున్నారు.

నగల దొంగతనము:— మాలపురములో నిలాంబరు రొకలకములో వత్తకరుగ నుండిన గోపాలన్ ఎంబ్రెండిన్ అను వాడు గతవారములో 15 వందల రూపాయల నగలపెట్టెను అపహరించుకొని పోయినందున వానిపై మేజిస్ట్రేటు గారియొద్ద కేసుచేయబడినది. వానికి 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

యావద్దూరతాయుత్సేద సభవారు: వీరు ఢిల్లీనగరమున వివిధసంస్థానాధి పతుల సందర్శించిరి. వైద్యుత్తు కవిరాజు జోగ్గింద్రవాధ సేన గారు, (కలకత్తా) పండిత డి. గోపాలచార్యులు గారు (చంద్రావతి) మొదలగు వార నేకమంది ప్రతినిధిసంఘమునందుండిరి. సంస్థానాధిపతులందరను మంచి సానుభూతిని గనుపించిరి. రావా ఆల్వారాజులు ప్రత్యేకాభిమానులుగాపిరి. సంఘమువారు సర్ శంకర నాయుడుగారిని కొన్ని విషయముల సలహాచేయగోరిరి. జోగ్గింద్రవాధ సేన గారు శంకర నాయుడుగారి నీవిషయమునుగూర్చియే సంభాషించిరి. చాజిజ్ ఆల్ ముల్గానాకీము అజ్ఞులుగాను గారు కవిరాజుగారికి విందొసంగిరి.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సభ:— 12 వ తేదీని సభ వారు కార్యము నుపక్రమించిరి. సభ్యు లందఱును విచ్చేసిరి. సమన్వయ నిర్ణయము వ్రాసికొనబడినది. సాక్షుల జాబితా యొక్క కను పూర్తికా లేదు. కమిషనరులు కాలేజీల పరీక్షించి అచటి వ్యవహారముల బోధించుకొనగోరబడిరి. సంఘమువారి దినరతు 5 వ నుండవలయు, సర్ రామకృష్ణభండారకారు గారు మొదలగు విద్యార్థులకు సందర్శించి రని తెలియుచున్నది.

బాంబాయిలో విద్య:— కాన్పూరేషనువారి కోరిక పై మ్యూనిసిపలస్కూలు కమిటీవారు నిర్బంధ ప్రారంభోచిత విద్యావిధానము నొకదానిని తయారుచేసిరి. ఈ విధానము ప్రకారము పదిసంవత్సరముల కాలమున బొంబాయినగరమున విద్య యన్ని నిక్కులకును వ్యాపించి, విద్యార్థిసేన దొక్కుదురును గానింపడు సాంస కిరుకనాలుగులక్షల రూపాయలు విద్యక్రింద వ్యయ మగునని మదింపుచేయబడినది.

స్నానము చేయుచుండదుస్తులు అపహరింపబడుట:— బాంబాయిలో గత గురువారమున కర్ పిరామ్ మహర్ దాస్ అను నొక వర్తకుడు తనబట్టలను గట్టున ఉంచి తాను మాంబాదేవి చెఱువులో స్నానము చేయుచుండెను. అతని కోటుజేబులో 648 రూ॥ల బాంకినోట్లుండుటను చూచిన బంసి అను వాడొకడు ఆకోటునెత్తుకొని పారిపోయెను. వర్తకుడు తన కోటును దాని జేబులోనున్న ద్రవ్యమును పోయెనని పోలీసువారికి తెలియపరచెను. పోలీసువారు బంసిని పట్టుకొని వానిపై కేసుచేసిరి. మేజిస్ట్రేటు గారు వానికి 9 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

హిందూదేశ ప్రత్తిసంఘము:— ఈ సంఘము వారు రాయపూరుకు 9 వ తేదీని చేరిరి. చేరినవెంటనే వారు స్థానిక సాయ ప్రదర్శనమునకుబోయి అచట ఫిఫ్తు కమిషనరు గారిని సందర్శించిరి. అచట వ్యవసాయ శాఖాధికారి యింట భోజనముచేసి వారు చానుకూరు వద్దకుండు వ్యవసాయ ప్రదేశమునకు బోయిరి. అచట కాంజోడియా, నెండివానా, కోసియా ప్రత్తి వైరులజూచి బహుమతి నిమగ్నపు డచట నుండిరి. 10 వ తేదీని వారు బండికిపోయి సాధారణపు వ్యవసాయ దారులు పండితు కాంజోడియా ప్రత్తి వైరును పరీక్షించిరి. 18 వ తేదీ సాయంకాలమున సంఘమువారు నాగపూరునకు బోయిరి.

తియ్యాలీ మహాసభ:— మలబారు జిల్లా ఉత్తర భాగమున గల తియ్యాలీ లందరును గతవారములో తలచేర్చిలో సొక సభను జరిపిరి. తలచేర్చిలో స్వామివాసులుగ నున్న కోటయ్య రామనిగారు సభాధి పత్యము వహించిరి. చెన్నపురి శాసన నిర్మాణ సభలో తియ్యాలీ జాతివారి తరపున నొక తియ్యాలీ యైన సభ్యుడుగ తేరుండుట చాల సంతోషకరముగ నున్నదని సభాధ్యక్షులు నడిచిరి. శాసన నిర్మాణ సభలో తమకు ప్రాతినిధ్యముండవలెనని కె. చంతక; పి. గోవిందక, బి.పి; ఎం. కుమారక, బి. పి; గార్లు నడిచిరి. మాంటాగూగారు హిందూదేశమునకు వచ్చునప్పుడు చెన్నపురి శాసన నిర్మాణసభలో తమకు ప్రాతినిధ్యము ఒసంగబడవలెనని కోరుటకు మహాజను దాఖలుచేయు ప్రతినిధిసంఘమువారు యెన్నుకొనబడిరి. ఈవిషయమును గూర్చియు ముఖ్యమైన యితరవిషయములను గూర్చియు మహాజను సమానాన తయారు చేయుటకు కమిటీసభ్యులు నియమింపబడిరి.

“ఇండియను డెయిలీ రైలింగ్స్” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.— మ్యూను అను స్వచ్ఛందవైసికుడు హత్య గా విచించిట్లు కేసువచ్చెను. జాన్సీ సెషన్సుజడ్జిగారు కేసును విచారించుచున్నారు. అత డేబాతీయు డని సందేహము గలిగినది. అతడు యూరోపియను సెక్షనులో హిందూదేశ రక్షకవైసికుడుగ చేరెను. ఇట్టి సంశయము కలుగుటకు మా కట్టి కారణమును గన్పింపదు. అయినను దొరతనమువారి రిందును గూర్చి సంశయమును బాపుచు సొక ప్రకటన గావించుట మంచిది. హిందూదేశరక్షకవైసికులు యూరోపియను బ్రిటిషుపౌరుల బాధ్యతల బూతునవుడు వారు బ్రిటిషువాదుల హక్కుల సొందుటకును అధికారము గలిగియున్నారు.

వలసదేశముల కేసుట:— గుజరాతి సభయొక్క వాణిజ్య పారిశ్రామిక శాఖవారు దొరతనమువారి వాణిజ్య పారిశ్రామిక కార్యదర్శికోక విజ్ఞాపనము నంపిరి. అంతర్జాతీయ సంఘమువారు వలసదేశములకు మునుగ్గులు పోవుటను గుఱించి ఇటీవల ప్రకటించిన నివేదనము నీశాఖవారు చూచిరి. ఈశాఖవారి కొలది అభిప్రాయము ప్రకారమే నివేదన ననుసరించిన పద్ధతి బంధక వ్రాతమునలేనే పరిణమింపగలదనుటకు సంశయములేదు. అందుచే నానివేదనమున నూదించినరీతి విధానము ననుసరింప కలదని ఈశాఖవారి అభిప్రాయము. మరియు వలస పోవువారికివలసదేశములందు దొరతనమువారు సహాయముసొనరించుటగన్పించదు. అయిలనే వలసపోవు వారి కివటగూడ దొరతనమువారెట్టి సహాయము సొనరింపకుండదని ఈశాఖవారి అభిప్రాయము. వలసపోవువారు స్వయముగనే స్వంత ధనము నుపయోగించుకొని పోవుటమంచిది.

చుట్టుసిగరెట్లు మున్నగు దురభ్యాసము:— వంగరాష్ట్ర శాసనసభ ముందటి మంగళ వారమున సమావేశమగును. ఇరువదియొక్క సంవత్సరములకు లోబడిన వయసుగలవారలు చుట్టులు మున్నగువి యుపయోగింప వుండుటకై యీసభ యందొక తీర్మాన ముపహదించబడును. వై వయసునకు లోబడినవారలకు చుట్టులు బీడీలు, సిగరెట్లు కాగితములు మున్నగునవే దుకాణదారుడును విక్రియింపగూడదు. అట్లువిక్రియించినచో దుకాణదారుడు శిక్షింపబడును. పోలీసు జవానుగాను ఉపాధ్యాయుడుగాని, జంతుబాధానివారక సంఘసభ్యుడుగాని యువకునియొద్దనుండి చుట్టులు, బీడీలు, వైపులుమున్నగువి తీసికొనవచ్చును. ఈమున్నగు మరతులు వైశాసమున కలవు. పంజాబు శాసనసభయందు గూడ నిట్టిశాసనమే చర్చితమగుచున్నది.

మోటారుబండి ప్రమాదము:— గత అక్టోబరు నెల 25 వ తేదీ రాత్రి 7 గంటలకు పూనారయిల్లు ప్రేషనుకోడ్డు ప్రక్కను తులసీరామ్ సాధు అనునొక బండివాడు బండిదీపములను వెలిగించుకొనుచుండెను. ఎదురుకుండ వచ్చుచుండిన పూనానగర వైద్యసహాయక సంఘమువారి మోటారుబండి ఆకస్మికముగ ప్రక్కకుతిరిగి బండిని తిరుగద్రోసిరి. రెండుబండ్లును డిక్లినటలో మోటారుబండి కొంచెముపైకి యెగిరినది. బండిలోపల నున్నవారు ఒకరిద్దఱు క్రిందపడిరి. వారికి కొంచెము గాయములు తగిలినవి. తులసీరామ్ సాధునకు కఠినమైన గాయములు తగిలినవి పోలీసువారు వానిని వైద్యశాలకు తీసికొనిపోయిరి కాని అతడు అచ్చట మరణించెను. మోటారుబండిని నడపినచోటు దగ్గడు అనువానిపై కేసు చేయబడినది.

మానుకారు గారి యాజమాన్యమున ఆత్మీలో జరిగిన బ్రాహ్మణేతరసభ 11 వ తేదీ నంతమయ్యెను. మొదటితీర్మానమున మాంటాగూ గారి కభినందనములు తెలుపబడినది. రెండవ తీర్మానము రాజభక్తిని తెలియపరచెను. దొరతనమువారి సూతన విధానమునకు తమసంతోషమును తెలియపరచుచు నధ్యక్షులచే సొక తీర్మానము ప్రతిపాదించబడి సభికులందఱిచే సంగీకరింపబడినది. బ్రాహ్మణేతరులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము సొంతవలయుననుచు లాఠీగా రొక తీర్మానము నుపహదించిరి. బ్రాహ్మణేతరులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొసగినగాని దొరతనమువారి కెట్టి సంస్కరణముల నీయ నవసరములేదని తెల్లము ప్రధానోపాధ్యాయుడు రామావుసింధి మొదలగువారు తెలిపిరి. దొరతనపు బుద్ధిగములలో కొన్ని బ్రాహ్మణేతరులకు ప్రత్యేకముగ నుంపబడవలయుననియు, కన్నడజిల్లాల నన్నిటి సొక డివిజనుగా భాగింపవలయుననియు సొక తీర్మానము చేయబడినది. తిలకు కె ల గ ర గ ర లు చెప్పినమాటలు సరియైన వే యయ్యు బ్రాహ్మణేతరుల కెట్టి నష్టములును గలుగకుండ జూచుటకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మావత్సక చుని కొంతగాను చెప్పిరి. మనుక్కారు గారుగూడ తమ అంత్యోపన్యాసమున నామాటను దృఢపరచిరి. సభకు సుమారు 2000 మంది ప్రజలు వచ్చిరి.

స్థానిక చార్టర్లు

(0)

జరుగజేసే సమాచారములు.

ఈ నెల 16 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలము 6-15 నిమిషములకు సెనేటు హాలులో గానసభ జరుపబడును.

17 వ తేదీ శనివారము మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు ఎస్. ఐ. ఏ. పి. మైదానములలో చెన్నపురి వైద్యసహాయక సంఘమువారి ఆటలు జరుపబడును.

ఆనాడు సాయంత్రము 4 గంటలకు గార్లను ప్రేజరు సతిగారి యజమాన్యముక్రింద క్రైస్తవచెన్నపురి విక్రయములు జరుపబడును.

19 వ తేదీ సాయంకాలము 6-15 నిమిషములకు విక్టోరియా పురమందిరమున జె. డబ్లియూ. మేడ్డిగారు చెన్నపురి మురికినీటి కాలువలనుగూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

20 వ తేదీ మంగళవారము పగలు 11 గంటలకు చెన్నపురి కాననిర్మాణసభ్యులు సమావేశమయ్యెదరు.

ఆదివారము సాయంకాలము 5-15 నిమిషములకు చెన్నపురి కార్పొరేషను సభాసభ్యులు సమావేశము జరుగును.

21 వ తేదీ బుధవారము సాయంకాలము 4 1/2 గంటలకు సెనేటుసభ్యుల సమావేశము జరుగును.

22 వ తేదీ గురువారము సాయంకాలము 4 1/2 గంటలకు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయపు పట్టప్రదానసభ జరుగును.

(0)

క్రొత్తవకీలు:— సి. యునికండ మినకా గారు మొన్నటి దిగమున (12-11-17) హైకోర్టు వకీలుగ నెన్నుకొనబడిరి.

చెన్నపురి కాంగ్రెసు సంఘముల కమిటీ:— వైకమిటి సభ్యులు ఈ నెల 20-వ తేదీ సాయంకాలము 8 1/2 గంటలకు మహాజనసభామందిరమున సమావేశమయ్యెదరు.

యువజన భారతసంఘము, నెల్లూరు:— చెన్నపురిలోని హిందూ యువజనసంఘపు కాళాసంఘ మొకటి నెల్లూరులో యేర్పడినది. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు పోషకులుగ నుండుటకు అంగీకరించిరి.

ఉపన్యాసము:— నేటి సాయంకాలము 8 1/2 గంటలకు తిరుపతి క్లెయిన్ హిందూ హైస్కూలు సింగరాచారి మందిరమున కె. వ్యాసరావుగారు 'విద్యలోని ముఖ్యాంశము' లను గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. దివాన్ బహద్దూరు పి. రాజగోపాలాచారి సి. ఐ. ఇ. గారు సభాధిపత్యము వహించెదరు.

3 కెంపు పాడులు:— కన్యకా పరమేశ్వరీ దేవస్థానము సెక్రటరీ సి. కందస్వామి మొదలియ్యగారికి ఒక దిగమున 3 కెంపు పాడులు కొత్తాయి చావడిలో దొరికినది. చాటిని వారు సి. డివిజను పోలీసుస్టేషను ఇన్ స్పెక్టరుగారి యధీనమందుంచి వాటి హక్కుదారులకు యిచ్చివేయగోరిరి.

సి. ఆర్. సి. హైస్కూలు ఉపాధ్యాయుల సంఘము, పెరంబూరు:— సంఘసభ్యులు నేటి సాయంకాలము 5 గంటలకు పాఠశాలాధివక్షమున సమావేశమయ్యెదరు. ఎం. వైద్యనాథ అయ్య, ఎం. పి. ఎల్. టి. గా రా పాఠశాలలందు నేర్పబడు గణితకాత్రుయవై కళాశాలలందు నేర్పబడు గణితకాత్రుయవనకు గల ఆధిక్యతనుగూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

కీర్తిశేషులగు వి. డి. జెన్షమిన్ గారు:— చెన్నపురి పంచమ మహాజనసభ కార్యదర్శిగ నుండి వి. డి. బెక్ జమిన్ గారు గతసోమవారమున వాత్సల్యో కీర్తిశేషులై రెలియమన్నది. వీరు 1883-వ సంవత్సరమునుండియు మనస్ఫూర్తిగ పంచముల ఉద్ధరణమునకై పాటుపడుచుండిరి. పంచములలో బుట్టి క్రైస్తవమతము నవలంబించి నప్పటికిని వీరు వారినిదిడువలేదు. పంచములును క్రైస్తవులును వీరిని సమానగౌరముతో చూచిరి.

నిమ్మజాతి వృక్షసభ:— ఈసంవత్సరము డిశంబరు 15, 16 వ తేదీలయందు యాహూజ్ హుస్సేను సయ్యదు ఖాన్ ఆధిపత్యముక్రింద వై మహాసభ జరుపబడుట కేర్పాటు

లు జరుపబడుచున్నవి. ఈ మహాసభ జరుపబడుటకు మూడు రెండుల రూపాయలు కమిటీవారికి వ్యయమగును చందాలును విరాళములును దిగున చిరునామాలకు పంపవలెను. వి. డి. గంగాధరముగారు ఫోర్టు, ట్రాన్సువాల్ బా. జి. రాజేంద్రముగారు 19 వీరాస్వామి మొదలి, వీధి, వేపేరి, చెన్నపురి.

పడమటి తండ్రియూర్వేట రేలుపేయర్ల సంఘము:— కంచె 11-వ తేదీని చాకలపేట తిరువత్తూరు హైకోర్టులోని ఉత్తర ప్రద్రాసు బాలికాపాఠశాలయందు గోవిందరాజులుసెట్టి వి. పి. గారి ఆధ్యక్షతక్రింద తండ్రియూర్వేట రేలుపేయర్ల సభచేసి పడమటి తండ్రియూర్వేట రేలుపేయర్ల సంఘమును స్థాపించి దానికి డాక్టరు యం. విజయరాఘవాచారి వి. పి. ఎం. వి. సి. ఎం. గారి నధ్యక్షులుగను, గోవిందరాజులుసెట్టి వి. పి. ఎ. సమ్యాఖ్యారయ్య వి. పి. గార్లనుపాధ్యక్షులుగను, ఎస్. గంగాధరంసెట్టిగారిని కార్యదర్శిగను ఎస్. మునుస్వామిసెట్టిగారిని కోశాధ్యక్షులుగను నెన్నుకొనిరి.

ఆర్యసంఘము, రాయపురము:— ఈ నెల 9 వ తేదీ సాయంకాలము రాయపురములోని సభా పాఠశాల మందిరమున వైసంఘసభ్యులు సమావేశమైరి. పి. మందరమూర్తి సెట్టిగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. చాలమంది పడవల వర్తకులును, పడవలవాండ్రును, బాలకులును సభలోనుండిరి. మిలమండలివారికి అనుకూలముగ సాధ్యమగునంత త్వరలో యుద్ధముమగి యుటకు ప్రార్థించుటకును, వైసంఘములో హిందువులకు పెద్దపెద్దపనుల నియోగనంగీకరించినందుకు బాధ్యతక్రమరీగారికి వందనము లాచరించుటకును, కాంగ్రెసు, ముసిలిమ్ లీగులవారి సంస్కరణవిధానముల ననుసరించి రాజకీయసంస్కరణములను గావింపరాదని స్పష్టపరుచుటకును కాననిర్మాణసభలలోని స్థానిక బోర్డులలోను ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును కొరుటకును హిందువుల కందఱకును జాతీయైకమత్యము కలుగునట్లు క్రమక్రమమున రాజకీయ సంస్కరణములను చేయగోరుటకును నిర్బంధ ప్రారంభవిధానములకును తీర్మానింపబడినది.

కైతునెన్నుహాలు హాస్టలు లో జరుపబడిన దీపావళి ఉత్సవము:— నిన్నటి దిగమున మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు క్రైస్తవ కళాశాల ప్రాతబ్రాహ్మణేతర విద్యార్థులును, ప్రస్తుత బ్రాహ్మణేతర విద్యార్థులును వై హాస్టలు మందిరమున కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు డాక్టరు సిగ్నెరు గారి ఆధ్యక్షత క్రింద సమావేశమై దీపావళి ఉత్సవమును జరిపిరి. సభ్యులకు ఫలహారము లివ్వబడినది. పిమ్మట గాన సభ జరుప బడినది. ఆనంతరము వీరందఱును పుస్తక భాండాగార మందిరమునకు జరిగిరి. ఉత్సవము స్వయముగ వచ్చి చూడ లేనందుకు విచారమున నూ చించుచు ఉత్సవము జయ ప్రదముగ జరుగుగాక యని కొందరు వ్రాసినలేఖలను కార్యదర్శి చదివెను. దీపావళి ఉత్సవము జరుపుట లో గల అంతరార్థము నతడు తేట తెల్లముగ జెప్పెను. వై హాస్టలు ప్రాతసభ్యులైన బాలిష్టరు సి. కోల్ తరెడ్డిగారు తమకుకార్యదర్శి గావించిన సన్మానమునకు ఉచితరీతిని బదులుపలికి హాస్టలులో నానాటికి బ్రాహ్మణేతర విద్యార్థుల సంఖ్య తక్కు ముండుటచే ప్రీసిపిట్ గారు ఇట్లువైరి విస్తరముగ బ్రాహ్మణేతరవిద్యార్థులను కళాశాలలో చేర్చుకొందరని భావించుచున్నామని నడిపిరి. పిమ్మట ఎస్. డబ్లియూ. హెండరు సను గారి పటము బహిరంగ పఠపబడినది. హెండరుసన్ గారి మునుములను పొగడిన వెనుక వారి పటమును తమ కళాశాల పుస్తక భాండాగారములో నుంచవలయునను కోరికలదని డాక్టరు సిగ్నెరుగారు జలిపిరి. పిమ్మట కొందఱు విద్యార్థులు ద్రవిడ మలోన, ఆంగ్లములోను కొన్ని నాటకములలోని ముఖ్యాంశములను ప్రదర్శించిరి.

- (1) బ్రాహ్మణేతరు గవర్నరుగారిచే పాలింపడు నీతికి తేబడవలయుననియు, (2) కానన సభా నియోజనములందు విధానము విశేషముగ విస్తరింపబడవలయుననియు, (3) రాష్ట్రీయంతట సుకేంద్రుని విద్యాపద్ధతు లుండవలయుననియు బ్రాహ్మణ్యపాననిషేధక యువజనసంఘము వారికరణుని గోరుట కొక ప్రతినిధిసంఘము నూర్చు గారిని సందర్శింప సంపదము.

ఫోర్టు నెంటుజారి గెజెటు

18-11-1917.

ఈ సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెల 8 వ తేదీ నుండియు జి. హెచ్. జాక్సన్, ఐ. సి. ఎస్. గారు చెన్నరాజధాని దొరతనమువారికి సహాయ కార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి.

చెన్నపురి స్కూలుకాజా కోర్టు రెండవజడ్జి సర్. వి. సి. జేజికా చారిగారికి జీతమువైరి ఒక నెల శెలవియ్యబడినది.

టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు చెన్నపురి స్కూలు కాజాకోర్టు రెండవజడ్జిగ నియమింపబడిరి.

జి. కోదండరామానుజులు నాయుడుగారు చెన్నపురి స్కూలు కాజాకోర్టు-3వ జడ్జిగ నియమింపబడిరి.

ఫారెస్టు కమిషనరుగారికి సహాయముగనున్న ఏ. డబ్లియూ. లింగింకుటన్ గారికి 3 వారములు జీతపట్టువైరి శెలవియ్యబడినది.

రివిన్యూ క్లెరికులు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుగ నున్న రావుబాద్దరు వి. పొన్నయ్యగారు రావుబాద్దూరు వి. పి. అనంతరామయ్యగారి శెలవుముగియువఱకును రిజిస్ట్రారుగని యమింప బడిరి.

చిత్తూరులో జనరలు ద్యూటీనిచూచుచున్న సి. ఎస్. కృష్ణఅయ్యగారు జనరలుద్యూటీ వైరి తిరునల్వేలికి పంపబడిరి.

బెజవాడ వర్కు హావులో అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగనున్న వి. ఎస్. రామస్వామి అయ్యగారు తూర్పుడివిజను ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగ నియమింపబడిరి.

6-వ సర్కిలు రెండవగ్రేడు సబ్ ఇంజనీరుగనున్న జి. నారాయణరావుగారు అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగ 6 వ సర్కిలు లోపని చూచుటకు ఆజ్ఞయైనది.

ఆర్. వరంజోలిగారు, నెల్లూరు మ్యూనిసిపాలిటీ కాన్సిలరుగ నియమింప బడిరి.

కె. నరసింహ రావుగారు తెనాలిమ్యూనిసిపలు కాన్సిలరుగ నియమింపబడిరి.

వైదాపేట హయ్యరు (ట్రయినింగు ఎలిమెంటరీ పాఠశాల) పాఠ్యాధ్యాయులు వి. వి. నారాయణరావుగారు కర్నూలు రేంజి ఎలిమెంటరీ పాఠశాలా పరిష్కాధికారులుగ నియమింపబడిరి.

నెలవులో నున్న సి. ఎఫ్ హెగ్గుగారు పాకాలసర్కిలును మార్చబడిరి.

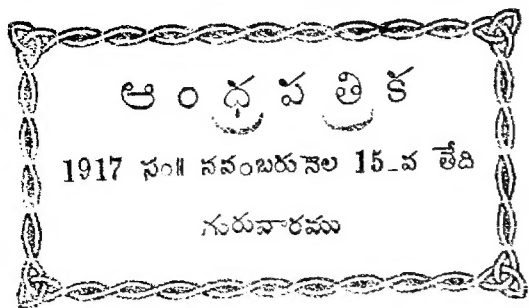
పాకాలసర్కిలు ఇకో ప్లిక్టరు ఎస్. దీక్షిత అప్పయ్య గారు బొబ్బిలి సర్కిలునకు మార్చబడిరి.

2వ సర్కిలు టెంపరరీ సబ్ ఇంజనీరుగనున్న ఎం. బి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు కృష్ణ తూర్పు భాగమునకు మార్చబడిరి.

గుడివాడ సబ్ డివిజను సబ్ ఇంజనీరుగనున్న జి. ఆర్. శ్రీనివాసరాఘవాచారిగారికి, 1 నెలదినములు జీతమువైరి శలవియ్యబడినది.

గుంటూరు డివిజను నూపరువైజుగనున్న ఎస్. వెంకటాద్రినాయుడుగారు శ్రీనివాసరాఘవాచారిగారి శలవుకాలములో గుడివాడ సబ్ డివిజనులో పనిచూచుటకు ఆజ్ఞయైనది.

దేశసేవ:— గృహదేవతసభ. పాఠశాల మూర్తిగారు. బెజవాడలో జరిగిన ఈ గృహదేవతసభ లో కార్యదర్శిగా నున్న బ్రాహ్మణేతరసభలో కార్యదర్శిగా నున్న బ్రాహ్మణసభలకు సమసరిపవలెనను తీర్మానమును గృహదేవతసభ మూర్తిగారు రుపపాదించుచు తమ వ్యాసమునుగూర్చి పాఠశాలలోని వెల్లడించిరి. అవిధానమును గృహదేవతసభ దేశసేవతనము గోరి చాలకత్తె పనిచేసిరి. గృహదేవతసభ సభ్యులును నూచించిరి. కాంగ్రెసు ప్రత్యేక సంఘ ప్రాధ్యమును బ్రాహ్మణేతరులను కొలెవతె. ప్రస్తుత ఇతర సంస్కరణములను నూచించుట గొప్ప పాఠశాల బ్రాహ్మణ ప్రతికూలభావము చాల ననగరము. ఈ రాష్ట్రమున మేధావులు బ్రాహ్మణులలో పలువురు గలరు. మనము బ్రాహ్మణులలో విరోధములు హనికరము. ఆంధ్రదేశము బ్రాహ్మణేతరీద్యమమును మొదట ప్రారంభించినవారిలో వే నొకడను గాని బ్రాహ్మణులను దూషించుట నా మతము గాదు. బ్రాహ్మణేతరుల ఆర్థిక విద్యాభివృద్ధికి పని చేయుట నా అభిమతము అని ప్రాశెపదు రామయ్య నాయుడుగారు నడిపి వికమత్య మత్యదననని గంభీరము నుపన్యసించిరి. ఆ తీర్మాన ననువదించబడి సభాసభలచే కరింపబడినది. అని ఈనెల 11 వ తేదీని బెజవాడనుండి ముగ్గురీయ పంపాదకుడు మాకు రెలిపార్టు నంబెను. (మధ్యగాపు తెయిలు పత్రిక.)

భవిష్యత్-రవ్యము

ఇక కొలది దినములలో ప్రజల వాంఛలు మాంటాగూగాడికి నివేదించబడును. సంస్కరణములగున్న మాంటాగూగాడికి సానుభూతి గలిగించుట, ప్రజల పట్టుదలపై నాధారపడియున్నది. తమ ఆయములను సహేతుకముగను దృఢముగను వాడికి చెలిపినచో, మాంటాగూగారు సంస్కరణముల గున్న సదభిప్రాయమును పార్లమెంటుకు చెలువజేసారు. మాంటాగూగాడికి రాజకీయవాంఛలను నివేదించుటతో భారతీయుల కార్యభూమి ముగియలేదు. మాంటాగూగారు సదభిప్రాయము చెలిపినను, ఫలితము వారిపాస్తమునందు మాత్రమే లేదు. వారి నివేదికముచే, ఆంగ్లదేశమందలి ఉదారస్వభావుల యభిప్రాయము అచటకూలముగ మారవచ్చును. కాని ఆంగ్ల దేశములో నృప్త ఆంగ్లోహైందవులనేకులున్నారు. వీరు హిందూదేశ ద్రవ్యమును ఉపకారవేలనముగ బడయుచూ ఆంగ్లోహైందవుల ప్రతిభ యాదేశముందేమాత్రము దగ్గకుండ రక్షించుటకై తమ శక్తినంతయు వినియోగించెదరు. భారతీయుల కెట్టి స్వాతంత్ర్య మొసగ దలచినను హైందవులంతే గడ్డపడెదరు. దివను ప్రభువు స్థానిక స్వహాకాలమును ప్రవేశపెట్టినపుడు, ఆదోశన కారకులు ఏదే. మింటోమాన్లో సంస్కరణములను ప్రసాదించు సమయామున, ఆంగ్లేయుల ప్రతిభ యాపు మామూలుగ భీతి గల్పించినది వీరే. తిరిగి స్వహాకాలవా ప్రతిభావనమునకయి శృతి గావించుచున్న సమయామున, ప్రతిభులాండోశనమును తీవ్రముగ ప్రకటించినది వీరే. వీరి వాక్యములనేమిట వీరే కార్యములని కమ్మియుండెడి వారు. ఆంగ్ల ప్రజాసామాన్యము హైందవ సమస్యల గున్న ప్రశ్న దీసికొని కారణమునే, వీరి నుడువులే ప్రమాణములయ్యెను. ఇపు డట్టి దుస్థితి కొంతవరకు మారిను, ఉదారస్వభావులగు ఆంగ్లేయులనేకులు యుద్ధకార్యాసక్తులయి యున్నారు. క్రొత్తకూలుగను వృద్ధఆంగ్లోహైందవులు, భారతీయుల వాంఛాఫలసిద్ధి సమకూర కుండునటుల, ఇంకో బ్రిటిషు సంఘము నొకదానిని స్థాపించి, కాలక్రమానుసార కేరకీర నుద్యమించుచున్నారు. వీరి క్రథను ప్రయత్నములు భగ్గుము జెందినను, భారతీయు లేమిటి యుండరాదు. తమ పట్టుదల నేమాత్రమును వీరు విడుచువారు గారు. మెయిలు పత్రికగూడ తన ప్రయత్నములను హిందూదేశములో విజవాడి, ఆంగ్లదేశమందలి పురాతనాంగ్లోహైందవులనే నమ్మియున్నది. మాంటాగూగాడి నివేదికము పార్లమెంటు సభలో చర్చకు వచ్చినపుడేకీ వీరు తమ బలముల నన్నిటిని సమరమునకు చెచ్చెదరు. ఈ తొపున ఆంగ్ల ప్రజాభిప్రాయమును, ప్రతికూలముగ ద్రిప్పుటకు బన్నెదరు. ఇంకో బ్రిటిషు సంఘ నిర్మాణమునకు ముఖ్యోద్దేశ మిదియే యని గ్రహించవలెను. హైందవపరిస్థితుల గున్న చచ్చించుటకు, ఆంగ్లదేశములో వీరే సపులులు గావున, ప్రజాభిప్రాయమును వీరు నశచరిచికొనుటకు సుధి ను మూడదు.

ఈ తరుణమున హిందూదేశ మెట్టికార్యము నకు బూనవలయునో ఆలోచించుట ధర్మము. ఇంకో బ్రిటిషు సంఘము వారి పన్నుగడలకు, భారతీయులు ప్రతికారమును వెన్వెంటనే గావించవలెను. భారతీయుల వాంఛల గున్న ఆంగ్లప్రజలకు సున్నముగ చెబుటకు యవసరము. హైందవ ప్రముఖు లిందుకొరకై ఆంగ్లదేశమునకు వెదలి, భారతీయులకు బాధ్యతగల ప్రభుత్వ మొసగి తీరవలయునని, ఆంగ్లదేశీయులకు నివేదింపవలయును. ఒక్క బాప్టిస్టాగాడితో యీ పని నెరవేరునది గాదు. కార్యదక్షులగు నాయకనైస్యము వెడలవలెను. ఆంగ్లదేశమన్నిమూలలను, హైందవాశయ ఘంటారము మోగవలెను. అపుడుగాని ఆంగ్లప్రజలు తమ యలత్య భావము నుండి మేల్కొనరు. ప్రజాసామాన్యము మేల్కొని, భారతీయుల వాంఛా తత్వమును గ్రహించినచో, ఆంగ్లో హైందవుల ప్రతికూల ప్రయత్నముల భగ్గుము గాక దప్పుదు. సత్యము గ్రహించినచో, పిన్నుట ఆంగ్లదేశము గన్నుల మూసికొని యుండజాలదు. భారతీయ ప్రముఖులు ఆంగ్లదేశమునకు వెడలుటకిది యచకూలసమయము. ఆంగ్లప్రజలు స్వాతంత్ర్యవాతావరణ నిమజ్జితులై యున్నారు. అన్యరాష్ట్ర స్వాతంత్ర్య పురుషుధరణముకొరకై బద్ధకంకణులయి యున్నారు. స్వాతంత్ర్యధ్వజమును ప్రపంచమున తీరిగి నిలువజెట్టుటకై, ప్రవ్యయ నిరంకుశము బరిమార్చ సమకట్టియున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో, భారతీయుల ఆశయములకు నిరోధముల గలిగించనిచ్చగించు. ఏలనన, అట్టి కార్యము స్వవచన వ్యాపార మగును. మెసపోటేమియా నివేదికము ఆంగ్లప్రజల కన్నులదెరచినది. ఇంతవరకును హైందవ ప్రభుత్వము స్థాపనమునకు పేరెన్నిక గాంచి నది. మెసపోటేమియా నివేదికముచే, యీ యభిప్రాయము తాదామరయినది. ప్రభుత్వవిధానమున తీవ్రముగా మార్పు లవసరమని పార్లమెంటు సభాచర్చ జెల్లడి గావించినది. ఇట్టి మార్పులు భారతీయుల అభ్యుదయము కొరకేగాక, సామ్రాజ్య స్థాపనమునకును, సంగ్రామ విజయమునకు గూడ సవసరమని గ్రహించబడినది. ప్రజలకు బాధ్యత వహించు రాజ్యాంగవిధానమును హిందూదేశమున నెలకొల్పుట యవసరమని, ఆంగ్ల ప్రముఖులిప్పుడు గ్రహించగలిగిరి. నూతన వికాసము, పూర్వాచారలలో గొండతీ యభిప్రాయములను మాన్పించెను. కర్జనప్రభువు, బోనర్లామంత్రి, సర్. జె. డి. టీసు, సర్ వెలంటైను ఫిరాలు మొదలగు హైందవాశయ ప్రతికూలరు, హిందూదేశమున రాజకీయాభివృద్ధి యనల్లంఘనీయ మని గ్రహించిరి. వీరలు వృద్ధ ఆంగ్లో హైందవుల యభిప్రాయములతో నేకీధవింపక బోవుట, భారతీయాశయఫలితమునకు శుభచిహ్నము.

ఇంతియ గాక, బిసెంటుగారి సిన్సిధము పరిశ్రామిక కక్షవారి సానుభూతిని వెల్లడిజేసెను. పరిశ్రామికకక్షవారు స్వరాజ్యోన్ముఖులై యున్నారు. ముద్రాను మెయిలు పత్రిక, పరిశ్రామిక పక్షము వారి సానుభూతి నొత్తదూరము దూలనాడినను, తన యజ్ఞానమును అసూయనే వెల్లడించుచున్నది. ఆంగ్లదేశమందననల, నాగరిక దేశములా దెడ్డదలను, పరిశ్రామిక పక్షమువారి కలుకుబడి యతిశయించుచున్నది. యధానంతరము వారి ప్రతిభ యింకను హెచ్చు ననుటకు సందియము లేదు. వారి తోడ్పాటుచేసిన, దేశసంపద యాధారపడి యుండును. అట్టి వారు భారతదేశకక్షము నహించుట లాభదాయకము. ఆంగ్ల స్త్రీలు రాజకీయ విషయములలో పాగ్గానుచున్నారు. వాడికి ఎ

న్నికస్వాతంత్ర్య మొసగబడినది. రుష్యా మొదలగు దేశములలో స్త్రీలు నైవిక విధులను నిర్వహించుచున్నారు. వారి కలుకుబడి రానురాను అధికముగాక తప్పదు. నూతనముగ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించి యుండుటచే, హైందవాశయముల సఫలతకు వారు తోడ్పడి తీరెదరు. వారి కోమల హృదయము భారతీయుల స్థితిని గాంచి యెట్టి యుండ జాలదు. ఆంగ్ల దేశమందు స్వాతంత్ర్య పక్ష మధిక సంఖ్యలతో నున్నపుడే, హిందూదేశ మట్టి యపకాశము నుపయోగించుట ధర్మము. కావున స్వాతంత్ర్యపక్షమొకటలు లగు హైందవ ప్రముఖు లాంగ్లదేశమునకు వెదలి విజయము బడచుటలెను. ఇంతవరకును స్వరాజ్యోన్ముఖులు సక్రమమార్గముల నవలంబించి విజయము గాంచుచున్నది. జాతీయ జీవనమున లభించు ముఖ్యాన కాశములను బోగొట్టికొనక కార్యమునకు గడంగినది. సమయమునకు దగిన దూరదృష్టిని జూపినది. శ్రీయకు ప్రతిక్రియ యొనర్చినది. మాంటాగూగారి నివేదికమునకు రప్పించినది. ప్రజాశయములకు, ఆంగ్లదేశము చెవియొగ్గునటుల జేసినది. ఇంతవరకును నిరంతర కార్యదీక్షయందు నిమగ్నయై, యీ యుద్యమము ఆంగ్లప్రజల ప్రబోధమునకు గూడ బూనుకొనునని విశ్వసించు చున్నారము. స్వరాజ్యోద్యమము విజయము బడయుగాక!

లాయడుబాప్టిగారి ప్రరంగము - యుద్ధతంత్రము

కష్టము లెదుర్కొనినపుడే ఒక్కొక్క జాతి యు దిమిడియున్న యంతోకేర్తులు విజృంభించును. సంగ్రామమునం దిప్పుడు విషయశిథి సంభవించినది. ఇటలీ క్రిటి వికత్తు సంభవించినది, యూహించుట కేకిరి సాధ్యకడలేదు. రుష్యా స్వస్థతజెంది, సంగ్రామమునకు తన యావచ్ఛక్తి వినియోగించునని సంతసించు సమయమున, దేశమున అంతఃకలహములు క్షవించి, సంగ్రామమునకు, ఆదేశము నిరుపయోగ మయ్యెను. అనుకొనని విషయము తెవరును నుత్తరవాదులు గాజాలరు రుష్యా ఇటలీ దుష్ప్రీతిచే, సంగ్రామ ఫలితమున కెట్టి మార్పు గలుగదనట నిశ్చయము. కాని తాత్కాలికమగు కష్టపరంపరలకు ఆంగ్లప్రెంచిదేశము లెదుర్కొనవలసినప్పుడు. నూతనము గజనించిన వికత్పరంపర యొక్క చాతమును మాత్రము చెలిపినది. లాయడు బాప్టిగారు పారినపట్టణమున నుపకృతించినవిధమున, మిత్రమండలి యుద్ధతంత్రమున కంతకును ఏకవిధానమునలంబించవలసి యుండునని, కరతలామలక మయినది. విజయసాధనములన్నియు మిత్రమండలి వారి హస్తగతమైయున్నవి. కాని అందుకుతగిన విజయము నింతవరకు బడయక పోవుటకు ముఖ్యకారణముయ్యతంత్రమున విశ్వభావము లేకపోవుటయే యని లాయడుబాప్టిగారు నిరూపించిరి. ఇట్టి భావము క్రబలవలయు నని, ప్రారంభమునుండి యు నుడువబడు చున్నది. కాని అది కార్యరూపమున బరిణమించలేదని ప్రధానమంత్రిగారి యభిప్రాయము. జర్మనీకి యుద్ధపరికరములు సన్నగిల్లినను, సంగ్రామతంత్రమున ఏకవిధాన మవలంబించబడు చుండుటచే, యితర వరకును యుద్ధమును నడువగలిగిరి. శత్రువులకు రాకపోకలకు దేశమునందే సౌకర్యములు గలవు. జర్మను రంగమున యెత్తిడి తగిలినపుడు, హూర్సు రంగము నుండి నైస్యముల దీసికొని వచ్చెదరు. ఇటలీరంగముపైకి, రుష్యనురంగపు నైస్యముల గొనివచ్చిరి. ఆంగ్లేయులు సముద్రముపై తమ నైస్యముల గొని రావలెను. ఇదిగాక, శత్రువులు స్వయంగాను జయించుటచే, వారికి అనియూ ఖండమునకు మార్గ

మేర్పడినది. తుర్కీ దేశమును పునరుద్ధరింపజేసి, దాని ద్వారా శత్రువులు సంగ్రామమునకు సాయము బడయుచున్నారు. సర్వయాను జయించినమరు సతీవత్సరము, రుమేనియాను జయించిరి. ఈవత్సరముటిగి ఇటలీపై విజృంభణము గొనసాగుచున్నది. ప్రతివత్సరమిట్టియాకదలుమిత్రమండలికి సంధిని చుటకుముఖ్యకారణము, సంగ్రామరంగములనన్నిటిని బంధించుటకే సూత్రములేక బోవుటయేయని లాయడు బార్జిగారు వక్కాణించుచున్నారు. ఇట్టి సూత్ర మొకటి యవలంబించబడనిచో, తాము సంగ్రామ ఫలితమున కుత్తరవాదులము గాబాలమని, వీరు ఘంటాపథముగ జాటిరి. సూత్రనిర్మాణము జరుగకబోయినచో, వీరు తమ ఆకూర్చవదలిన వదలినవదలవచ్చునని గాన్పించుచున్నది. అట్టి పర్యవసానము సంధిని చుట పాడిగాదు. లాయడుబార్జిగారు యుద్ధప్రయోజనమునకు నూతన శోధ దెచ్చిరి. వారి ప్రజ్ఞావిశేషముచేతనే ఆంగ్ల దేశమున సంగ్రామోత్సాహము ప్రజ్వలిల్లినది. వారి యిచ్చ నెరవేరునని యూహించుచున్నారము.

ఇంతవరకును సంగ్రామ ప్రయోజనమున ఏకీభావము గలుగ లేదని ప్రధానమంత్రిగారు నుడువుటచే, ఆస్పిక్రతు మహాశయునికి రోషము గలిగినది. తమ పరిపాలనముపై కళంక మాపాదించబడినదని ఆస్పిక్రతు గారు భావించిరి. ఏరాజ్యాంగ వేత్త యి న ను ప్రతిలోపమును యితరులపై ద్రోయుట సమంజసము గాదని వెల్లువిసిద్ధుడు గెట్టుప్రతిక, వ్రాసినది. కాని, సంగ్రామ విజయమును సత్వరముగ బడయుటకు నుత్సాహపూరితులై, లాయడుబార్జిగారు తమభావములను మరుగులేకుండ వెల్లిబుచ్చి యుందురు. అటులగావించుటలో, అవసరముబట్టి కొంతవరకు తీవ్రమగు భావ నుపయోగించిన నుపయోగించి యుండవచ్చును. అంతిమ కాని, ఆస్పిక్రతు మహాశయు నెటులైనను నింపించు నుద్దేశముతో, వారటుల గావించిరని మేము నమ్మజాలము. ఇందు విషయమై రేకటి సోమవారమున చర్చజరుగునని తంత్రీవార్తలలో గాననగును. ఏమిటులున్నను, హాగ్నివాదముల కిది తరుణముగాదు. ఇటలీని సత్వరముగ రక్షించుటయే, ఆంగ్ల మంత్రుల ప్రథమ కర్తవ్యము. అట్టి కార్యము త్వరలో నెరవేరు నని భావించెదము.

కాంగ్రెసు సంస్కరణములు

ధర్మవరము, కదిరి, పెనుకొండ తాలూకాల రయితులు మాదిగుబ్బ అను గ్రామములలో సమావేశమయి కాంగ్రెసు సంస్కరణముల కామోదము చేసిరి. రేకటి ఆదివారము చిత్రలపాటి వేంకటసూర్య సరసింహరాజుగారి ఆధిపత్యము క్రింద, గోదావరి మండలసభ సమావేశమయి, కాంగ్రెసు సంస్కరణముల నామోదించుమాత్రానించు నని విశ్వసించవచ్చును. సభాకార్యములపట్ల, బ్రాహ్మణైకత లక్ష్యత్వాము జూపుచున్నారు. కాంగ్రెసు సంస్కరణ విధానము నామోదించుటకు ఉత్తర ఆంధ్రాటండ్లలో ప్రత్యేక సభ యీ నెల 25 వ. తేదిన జరుగునని ప్రకటించబడినది. ఇటులనే ప్రతి జిల్లావారును తమ తమ జిల్లాల ప్రత్యేకసభల జరిపి ప్రజల నిజోద్దేశమును వెల్లడించుట యవసరము. అపుడు ప్రజల యొకకంఠ నివాదమును ప్రతిఘటించుటకేది సాధ్యమగును?

పన్నుల ప్రత్యేకాంక్షము

అట్టి యను గ్రామమున జరిగిన, బ్రాహ్మణైకతరసభలో 'కన్నడజిల్లా' నన్నిటి నొక రాష్ట్రమునం దుంచవలయునని తీర్మానింపబడినది. మర

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనము

ఈ నవంబరు నెల 17,18,19 తేదీలను బెజవాడయందు జరుగును.
ఆయుర్వేదవిషయములను గూర్చి చర్చించబడును.
ఆయుర్వేద వైద్యులును వైద్యాభిమానులును రా బ్రాధితులు.
మంచి వసతు లేర్పఱుపబడును.

రాను ప్రభుత్వమువారు ప్రారంభ విద్యావ్యాపకమునకై, నిర్బంధ విధాన సూత్ర ముగీకరించిరి. బొంబాయి, పంజాబు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము లీ సూత్రమున కామోదము చేలిపిరి. ప్రారంభవిద్యను నిర్బంధముగ గఱపురపుడు, భాషల నాధారము చేసికొని రాష్ట్రనిర్మాణమునకు గడంగక తప్పదు. అందుచే భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణము పరిపాలనా సౌష్ఠవమున కత్యవసరమని సుచ్యక్తమగుచున్నది.

న్యాయస్థాన వార్తలు

ఒక పాచ్చాత్తుకు తైకియిబండిని దొంగిలించుట:—కలకత్తాలో సీక్ డా రైలుస్టేషనులో నొకగోడకు చేర్చుముంచుడిన ఇ. హెచ్. మేక్ములన్ గారి తైకియిబండిని దొంగిలించిన ఏ. ఓ. ధైర్యుడు 60 రూ॥లు జూర్యువాదింపబడెను.

నమ్మకస్వయిద్రోహము:— కొలంబోలో మిసెసు బ్లండెల్ గారి నమ్మకముగ నుడిన రామన్ అనువాడు గతసోమవారమున తనయజమానురాలి పెట్టెలోనుండి 144 రూ॥ లను ఇంకొకవస్తువు చేతిగడియారమును అపహరించినందున వానికి 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

టపాజవానపై కేసు:— బెంగళూరు వాస్తవ్యులగు డెగ్లను విలియముగారికి బొంబాయినుండి పంపబడిన ఇన్సూరరు పార్సెలును సయ్యరు యాకులు అను టపాజవాను అపహరించి డెగ్లను గారి బేవాయి ఫోర్ట్రీచేసిపట్టు బెంగళూరు మేజిస్ట్రేటుగారియొద్ద కేసుచేయబడెను. బొంబాయి థావును కుక్కుకంజెనీ వారి ఉద్యోగులలో సెక్యూరచ్చి సాక్ష్యము చెప్పటకు కేసు యీ నెల 19 వ తేదీకి వాయిదావేయబడెను.

పెరియెట్టు హత్యకేసు:— ఆగస్టు నెల 23 వ తేదీ రాత్రి రాజగోపాలు అనువాడు సారాయి నిషాలో మధురె అనువాని నొకకత్తితో పొడిచెను. పోలీసువారు రాజగోపాలుని పట్టుకొని వానిపై కేసుచేసిరి. న్యాయమూర్తి కాల్పుట్రాటుగారు కేసును విచారణచేసి రాజగోపాలునికి 10 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

దొంగకేసు:— కల్లజబాదు సబ్ రిజిస్ట్రార్, జి. గోపాలకృష్ణకవిగారు ప్రస్తుతము నెలవునైన చెన్నపురిలో నున్నారు. వారికడినమన ఎగ్ మూయనబోవు గ్రామబండిలో నెక్కుచుండగ మునిల్ అనువాడు ఆయనకోటు జేటునదలి రూపాయలసంచిని అపహరించెను. పోలీసువారు వెంటనే మునిలాయు పట్టుకొని రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారియొద్ద కేసుచేసిరి. మేజిస్ట్రేటు గా, రాకేసును విచారణచేసి నేరస్థునికి 2 సంవత్సరములు కఠినశిక్షను విధించిరి.

జడ్జిమెంటులో పశువులపై చుట్టలు:—కుంభకోణము వాస్తవ్యులగు రావులహమ్మదు ఎస్. కృష్ణస్వామిఆయ్యరు గారిపై కుంభకోణము సబార్జి నేటు జడ్జికోర్టులో నొక దావా చేయబడెను. జడ్జిగారు కేసు విచారణచేసి కృష్ణస్వామి ఆయ్యరుగారికి 'ప్రతిపాలముగ' దావాను పరిష్కరించుటయే గాక కృష్ణస్వామిఆయ్యరుగారి గౌరవమునకు శిక్షముకలుగు కొన్ని మూలలను జడ్జిమెంటులో వ్రాసిరి. ఆ మూలలను కొట్టి నేయకలసి యున్న పని కృష్ణస్వామి ఆయ్యరుగారి తపస్సనక. (ప్రతివాని ఆయ్యరుగారు హైకోర్టులో ఉట్టి పెట్టెరి న్యాయమూర్తి ఓట్టుకొట్టుగారు కమాటులను కొట్టివేయుటను హైకోర్టువారికి అధికారములేదనిరి. కొన్ని కొన్ని ప్రత్యేక అంశ

మలలో హైకోర్టువారికి అధికారము కలదని న్యాయమూర్తి ఆబ్జర్ రహిమ్ గారు భావించి అట్టిని విచారణచేసిరి. దిగువ కోర్టువారు కేసువిషయమై ఆలోచించిన ప్రకారము కొట్టి నేయకలదనియున్న మాటలు గౌరవనీయమును కలుగ జేయ నేరపు కనక ఆమాటులు రద్దుచేయవలసి తీర్మానింపబడెను.

దేవాలయపు ధర్మకర్తలపై దావా చేయబడుట:— మలబారు జిల్లాలో నుత్తర భాగమునందు కల తిరువాన్ గుడిలో సెక్ దేవాలయము కలదు. దానికి కొందఱు ధర్మకర్తలు నియమింపబడిరి. ఆధర్మకర్తలలో కొందఱు అధర్మము గావించుచున్నారని తిరువాన్ గుడి వాస్తవ్యులలో సెక్ దేవారాధనాపరాయణులను చెన్నపురి ధర్మకర్తకసభాధ్యక్షులగు టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యరు గారును కలసి అధర్మముగ నడచుచున్న ధర్మకర్తలను త్రప్పించి క్రొత్తవారిని నియమింపవలెనని మలబారు జడ్జికోర్టులో దావాచేసిరి. వామలలో సెక్యరగు టి. ఆర్. రామచంద్ర ఆయ్యరుగారికి పై దేవాలయముల ధర్మకర్తలవిషయములలో జొరుకొనుటకు ఆవకాశములేదని భావించి జడ్జిగారు దావాను కొట్టిచేసిరి. జడ్జిగారి తీర్మానముపై హైకోర్టులో ఆశీలు చేయబడెను.

చెన్నపురిలోని ధర్మకర్తకసభాధ్యక్షులగు టి. ఆర్. రామచంద్ర ఆయ్యరుగారు పై గ్రామములలోని దేవాలయముల ధర్మకర్తల విషయములలో జొరుకొనుటకు ఆదనము లేదని ప్రధానన్యాయమూర్తిగారు భావించిరి.

ధర్మకర్తక సభాధ్యక్షునిపదవియం దున్నపుడు టి. ఆర్. రామచంద్ర ఆయ్యరుగారు గావించిన పని న్యాయవిరుద్ధము కాదని న్యాయమూర్తి కుమారస్వామిశాస్త్రిగారు భావించిరి. కాని తుదకు ప్రధానన్యాయమూర్తిగారి మాటయే నెగ్గి అశీలు కొట్టివేయబడెను.

ఆరియలూరు హత్యకేసు:—మలబారుజిల్లా ఇరనాకు తాలూకా ఆరియలూరు గ్రామములో రెండు పార్టీల తియ్యలు గలరు. అందొక దానికి అయ్యప్పక అనువాడు నాయకుడుగ నుండెను. హంతకులగు అప్పు, కుమ్మరి, కొయకులి అను ముగ్గురు రెండవపార్టీలోని వారు. ఈ రెండు పార్టీలవారి కిని అప్పవత్తుకు చీలిజగదములు జరుగుట, న్యాయస్థానముల కెక్కుట ఉభయకక్షుల వారలలో కొంతమందికి శిక్షలు విధింపబడుట యివ్వవలసి జరిగెను. గత సెప్టెంబరు నెల 15 వ తేదీని అయ్యప్పకు కుమారుడు పాలములోనికి పోవుచుండగ దారిలో ఆరియిని తండ్రిమాచి వానితోగూడ తానును పాలములోనికి బోయి పశువులను మరలించుకొని యింటికి వచ్చుచుండగ పైముగ్గురు హంతకులు ను వారిరువురిపై బడిరి. వారు కత్తులను బూనియుండిరి. మరణించినవానియొద్దను వాని కుమారునియొద్దను చేతికట్టలైన ను లేవు. ఆయినప్పటికిని వారు హైగ్రేడుతో పోట్లాడిరి. మొదటి హంతకుడు అయ్యప్పనును నడికివేసెను. రెండవవాడును, మూడవవాడును కలసి వాని కుమారుని నడక యిచ్చించిరి కాని దైవనశమున కత్తిదెబ్బ పెడతై బడక భుజముపై బడెను. భుజమునకు నలుకుపడెను. ఇంతలో కొందఱు మార్గస్థులా త్రోవను పోవుటచేసి హంతకులు పారిపోయిరి. ఈ సమాచారమును వినిన పోలీసువారు అచ్చటికి బోయి అయ్యప్పకు శివమును, వాని కుమారుని పై దృశ్యాలకు దీసుకొనిపోయి హంతకులగుర్చి వాకబుచేసిరి. హంతకులు గత అక్టోబరు నెలలో పట్టుపడిరి. వారిపై కేసు చేయబడెను. మలబారు జిల్లాజడ్జి గారు కేసువిచారణచేసి మొదటి హంతకునికి ఉరిశిక్షయు, రెండవవానికి 1 సంవత్సరము కఠినశిక్షయు విధించిరి. 3 వ వానిని విడుదల చేసిరి.

జన్మములు ఆస్పాదం ద్వీపసంఘము ఫిన్లందుతీరమునందును విడసిరను వార్తల కాధారములు కన్పించవచ్చునని.

విరోధామహాసంగ్రహము

(నైటరు పబ్లిసింగ్)

ఇంగ్లండు

క్రూరమృగముల గొనిపోవుట.

లండను, నవంబరు 14:— కోతులు మున్నగు క్రూర మృగములను అనువంధులు కలకత్తాలో నోడవై పెక్కింపబడిన వని పార్లమెంటు ప్రజాసభయందు పిట్ గారనిరి. క్రూర మృగముల దిగువతి నిరోధించుచు గత మెయిమాసమున కాసింపినప్పటినుండియును లై సెన్సు లతి స్వల్పముగ నొసగ బడినదియు, సామానులు చేయుటకు వీలులేని భాగమున నీ మృగముల సంపదలెననియు, వైని వివరింపబడిన ఎగువతిని గూర్చి దోరతరమునాక కట్టి సమాచారమును తెలియదు గాని దర్శాత్తు చేయుచున్నదిగా వార్తలుగాను ప్రత్యుత్తర మిచ్చి.

వైమానికపు దళ చట్టము శ్రేణుల మందిరమున రెండవ పర్యాయము చదువబడి అందఱిచే నంగీకృత మయ్యెను.

పెన్నిపోస్తు

లండను, నవంబరు 13:— లండను నగరమున మట్లాడుచు పోస్తుమాస్తరు జనరలుగాను తా మా విషయమై ఆనేక సార్లు యోచించినను, పెన్నిపోస్తును తీసివేయబడవలెనని చెప్పిరి.

మాంఛెస్టరు ప్రత్తివనివాండ్ర కోరిక.

లండను, నవంబరు 13:— మాంఛెస్టరులోని 50 వేలమంది ప్రత్తివనివాండ్రు తమ జీతములలో నూటికి 80 వంతున హెచ్చు చేయవలసినదని కోరుచున్నారు.

సీమ తపాలు.

లండను, నవంబరు 14:— ఈ వారమునకుండియు సీమ తపాలు ప్రతి పదునైదువలములకును రవాణా యగుచుండును. ఏ తేదీని టపా బయలుదేరునదియు ప్రకటింపబడదు.

రీడింగు ప్రభుని రాక

లండను, నవంబరు 14:— ఆమెరికా జేతమున తా మొనరింప వలసిన కార్యములను నిర్వహించి రీడింగు ప్రభు వింగ్లాండునకు విచ్చేసె నని ప్రకటింపబడినది.

ప్రాన్సు

బ్రిటిషు ముఖ్యమంత్రిగారికి విందు

మిత్రమండలివారి వికమత్వము.

పారిసు, నవంబరు 13:— బాయిదుబాద్లిగారి కోసంగిన విందు సందర్భమున పెయిలత్తు గారు రుపకన్యనింపుచు, ప్రస్తుతము కాలిని గోరువారు తమ దేశ, మానక, నాగర కార్యములకు భంగకరముగ వర్తింపుచున్నారని నుడిచిరి. ఇట్లాటియు న్నితని గూర్చి మాటలాడుచు, బ్రిటిషు ప్రభువైన పైనికులను, తుపాకులను, మందుగుండుసామానులు ఆల్బుస్ పర్వతములన కావలి వైపున కత్తివ్వలేముగ వంపబడుచున్నది. ఆవసరమునకు దగిన సహాయము తప్పక రానున్నది. బాయిదుబాద్లిగారి సామర్థ్యమును, వాక్పాత ర్యమును, భావనా శక్తియు బ్రిటిషు వారు యుద్ధమున కీర్తిరతుగ కృషిచేయుటకు తోడ్పడింది. అచ్చటకు విచ్చేసిన జనరలు స్వల్పముగ సేనను పెయిలత్తుగారి రక్షింపబడిరి. ఇరువదివేలములకు బూర్వము జర్మను తూర్పు ఆఫ్రికాను జయించి వీరు ఆంగ్లేయుల యామోదమును బడయుచున్నారు.

ప్రాన్సు బ్రిటిషు దేశములయొక్కయు, ప్రపంచము యొక్కయు భావి స్థితిని గూర్చి కొన్ని కార్యాచరణములగు విషయముల చెప్పవలచుకొంటి నని బాయిదుబాద్లి గారు నుడిచిరి. మిత్రమండలిప్రభుత్వమును, ప్రధానముద్దసభయు కలసి యుద్ధకార్యముల చేయుచుండలేను. ఈసభను స్థాపించుటకు పూర్వము ఆమెరికా, రష్యాదేశముల సలహాతీసికొనుటకు వీలు లేకపోయినది. ఈసభ ప్రయత్నము జయప్రథముగ కొనసాగుటకు అన్ని దేశములవారును ఈసభయందు ప్రాతినిధ్యము మొదలవలెను. యుద్ధ విషయములను, మిత్రమండలివారి రికంకంపె వైకమత్వముతో కృషి సల్పుటకు సరసమని స్పష్టమైనది. ప్రస్తుతము సంభవించిన కొన్ని విషయము లటుండ,

విజయ సాధనములు మన పక్షముననే యున్నవని తేలుచున్నవి. ఇందులకు సైనిక, నౌకాదళముల వారి తప్పేమియు లేదు. యుద్ధమును నడపుట యందు మిత్రమండలి వారిలో నెక్కువైకమత్వ మునకరము. ఇదివరకు మనలో వైకమత్వ మున్నదని నటింపుచు న్నారము. ఇది కాలినిసమయములలో నెంతలాభకరమైనను, యుద్ధసమయములలో నపాయకరము. ప్రస్తుతసంగ్రామ మపత్రిమానముగ నున్నది.

మిత్రమండలివారు రెండు గొప్పసామ్రాజ్యముల నెదిరించుచున్నారని యెల్లరు గుర్తింపవలెను. ముట్టడియందు, ముట్టడి చేయువారిపంక్తి దృఢముగను, అశ్రేయముగను యుండవలెను. ముట్టడించునైకమత్వశత్రువులు బలహీనముగానున్న స్థలమున నెదిరింపవలయును. కార్యమున మనము విజయమును పొందలేదు. శత్రువులు తూర్పున ప్యావారి చేతను పడవరప్రాన్సు, బ్రిటిషు, ఇటలీ వారిచేతను ఎదిరింపబడిరి. శత్రువులు తూర్పున రష్యాను, పడమర ప్రాన్సు, బ్రిటిషు, ఇటలీదేశములను ఎదిరించుచున్నారు. కాని, తూర్పునకు దక్షిణమార్గము ఇదివరకు మాడు యుద్ధములలో నలసిపోయిన వారిచేతిలో నున్నది. ఇందుమూలమున తలంపనివిషయములు సంభవమగుచున్నవి. శత్రువు లీవిన్న ప్రదేశము నాక్రమించి, ఆహారపదార్థముల నొంది, యుద్ధము చేయుచున్నారు. అలసిపోయిన టర్కీదేశము మరల పునరుజ్జీ వితమైనది. ఆ మరుసటి వత్సరమున రుషేనియాలో నెప్పియ ను వివాదము సంప్రాప్తమైనది. ఈవత్సర మీ వివాదమే యెట్టిదేదములేక మరల సంభవించినది. ఇటలీరంగము మిత్రమండలివారికిని, జర్మనీవారికిని ముఖ్యమేయైనను ఆ విషయమును మనము గుర్తింపలేదు; జర్మనీవారు దానిని గుర్తించిరి. మన మిప్పవొక గుణపాతమును నేర్చుకొంటిమి. యుద్ధసభ మూలమున మనము విజయముగాంచెదము గాక! వికమత్వము చే కూరు గాక!

జర్మను మహాతంత్రములు.

బెర్లిన్, నవంబరు 13:— ఆమెరికా కార్మికసంఘము వారి కోరిక యుపన్యాసము మొదలుగు విల్సను గారి ట్టు చెప్పిరి. పూర్వకాలపు ఆధికార నూత్రమునకును ప్రస్తుతపు స్వాతంత్ర్యసూత్రమునకును జరుగు యుద్ధములలో నిజయ కట్టకడపటి యుద్ధము. జర్మనీయొక్క బెర్లిన్ బాగ్దాదు ప్రయత్నములు తక్కినజాతుల నారింటిని భయపెట్టుటకు యోచింపబడినవి. జర్మనీయుద్ధపటము నట్లనేయించిన నది ప్రపంచమంతటిని నిరంకుశాధికారముతో నేలగలదు. సంధి నెట్లు పొందవగునదియు తెలియనికాలివాదుల యుద్దేశముల నే నెదిరింపను. స్వాతంత్ర్యోద్యోగానాహు జర్మనుల హృదయములకొచ్చి తక్కినవారిహృదయములందువలెనేవారిహృదయ మందును నికసింపగలదు. కాని ఆయుధానాహు జర్మనుసామ్రాజ్య పక్షపాతుల హృదయములందు మాత్రము చొరనేరదు. జర్మను మిత్రులలో నెక్కు జర్మనులు తప్ప తక్కినవారందఱును సంధి నభిలషించుచున్నారనుమాట తెల్లము. యుద్ధ మేరితి నారంభింపబడినదో ఆరితినే యంత మొందిన తాగుం దఱును జర్మనీకి భృత్యులు గావలసియుండు రను మాటను జర్మనుమిత్రు లెఱుంగుదురు. యుద్ధానంతరమువరకు తామందఱును రాత్రింబవళ్లు ఒకే పట్టుదలను గలిగి వికమత్వముతో ప్రకర్తింపవలయునని వారు చెప్పిరి. జర్మనుల వాణిజ్యమును మంచిది కాదు. అట్టివానినే తమ రాష్ట్రములందు ప్రవేశపెట్టరాదని తామిదివరకు గర్హించియుండిరి. జర్మనీదేశము ప్రాశంవికపు త్రిశ్రమల కార్మికుల నందఱి శ్రమగడవకుండు నట్టి రాజకీయపు చేర్పాటులు గావించబడును. జర్మను పరిశ్రమల సభివృద్ధిచేయుటకై బెర్లిన్ బాగ్దాదు రెయిలు మార్గము చేయబడినది. ఏదైన కలహ మెప్పుడువైన గలిగిన వెంటనే యిచ్చిటికి జర్మను సైనికుల దీసికొని రావలయునను నుద్దేశముననే ఈ ఆయోమాధ్యము చేయబడినది.

బెర్లిన్ నులు ముట్టడించుట.

లండను, నవంబరు 1:— న్యూపోర్టున కీకార్యభాగమున బెర్లిన్ నులు ముట్టడించి విజయమందిరి. ఆర్మంటిరిసున కీకార్యభాగమున వైరలూస్టెన్ ముట్టడిని తొలగకొట్టితిమి. ఈ ప్రాన్సున కీకార్యభాగమున వైరిసేనలు ఫిరంగుల గాల్పెనీ సర్వోద్ధము మొయిగుగాను ప్రకటించిరి.

పేపెనుడీలు పరిసర సమరము
లండను, నవంబరు 14:— పేపెనుడీలున కుర్తరమున నుండు మా సానములను వైరులు నిన్నటిదినమున ఎదురించిరి. వైరి సేన లోడింపబడినది మార్షలు మొయిగుగాను ప్రకటించిరి.

పెంపెనులో ఫిరంగుల నెదిరించుట
లండను, నవంబరు 14:— పెంపెను, ఆగ్లోనుల యందు వైరిసేనలు మాఫిరంగిదళము నెదిరించినవని పరాసువారు ప్రకటించిరి.

నౌకాదళాధికారుల ప్రకటనము.
లండను, నవంబరు 13:— నిన్నటిదినమున విమానదళములు వైరులతో పలుసార్లు పోరాడి శత్రుయంత్రముల నాలి గింటిని ధ్వంస మొనరించినవి. హోలెయి విమానశాలపై బొంబులు వేయబడినవి. బొంబులు గురితప్పక కాలలపై బడినవి. మా విమానములన్నియు మరలినవి.

జర్మనీయుల క్రొవ్యములు.
జర్మనీయులు బెర్లిన్ నులులోవలె మరల తమ క్రొవ్యముల నారంభించి యూక్లెను దోచుకొనుచు, శ్రీల కెరబట్టుచుండిరి. కాశువులను విత్రవన యొనర్చుచుండిరి.

మార్షలు మొయిగుగారి ప్రకటనము

లండను, నవంబరు 14:— ఈ ప్రాన్సురంగమున. దంతటిను వైరుల శత్రుత్వదళతీవ్రత యధికమయ్యెను. పేపెనుడీలు పరిసరమున, నీ దళములు మరల భీకరముగ సంచరించెను. మన విమానము లనేకమగు ప్రదేశములయందు వైరులపై మరఫిరంగులను ప్రయోగించెను. మా పంక్తివై శత్రువిమానములు కొన్ని బొంబులను విడిచెను. మా విమానములు రెండు మరల రా లేదు గాని వైరివిమానము లాగింటిని నేలగొల్పితిమి.

రష్యా

కెరెన్ స్కీగారి విజయ మసత్వము.

మేక్సిమిల్స్టుల వాదము.
లండను, నవంబరు 13:— రష్యావారి వాయువార్త. యిట్లు వివరించుచున్నది:— జాహ్స్కిలోయొద్ద భీకరముగ పోరాడిన యనంతరమున విప్లవకారల సేనలు కెరెన్ స్కీ కాల్సిలాప్ గార్ల సేనల నోడించెను.

కెరెన్ స్కీగారి నెదిరించిన సేనల కధికారియగు మూర్వీప్ గారు కెరెన్ స్కీగారి యపజయమును వెలువరించుచు, యాతనిని బట్టవలసినదని తనసైనికుల కాజ్ఞుచ్చెను. విప్లవమునకు ప్రమాదకరముగాన ముమ్మడిట్టి సమరకార్యముల బూనకుదని సైనికులను హెచ్చరించెను.

ట్రాన్సిస్సేనాని యిట్లు ప్రకటించెను:— ఈ నెల 12-వ తేదీని కెరెన్ స్కీ సేనాని తన సైన్యములను పెట్రోగ్రాదు పురముపై నడుప యత్నించెను. కాని యాతడు పరిపూర్ణముగ నపజయమొందెను. కెరెన్ స్కీ సేనాని పారిపోవుచుండ మే మాతని వెంబడించుచుంటిమి. ప్రజాస్వామ్యపు టిధికారము నేతిరున స్థాపించి యెట్లునిలుపుకొనవలయునో పెట్రోగ్రాదు నగరమందలి సైనిక కార్మిక ప్రతినిధివర్గ సంఘమువారు చక్కగ నెరుగుదురట్టి విప్లవముననుండి సైన్యమును తొలగింప ప్రజలు యత్నించిరి. కెరెన్ స్కీ గారి యత్నమును భంగపరచ యత్నించి విఫలమనోరథులైరి.

కెరెన్ స్కీగారు పెద్దసేనతో నేతెంచుచుండుట

లండను, నవంబరు 13:— పెట్రోగ్రాదులోని కోసక్కు పటాలములు మాక్సిమిల్స్టుపక్షమున జేరి తినుపాక్షికుల నెదుర్చుచున్నవి. నగరమును సమీపించుచుండిన కెరెన్ స్కీ సేనాని యొద్ద రెండులక్షలసేన కలదని తెలియవచ్చినది. ఈయంతయు సత్వమైనచో లెన్నినుపరిపాలన మంతయుగను. సంధిరాయ బారమును జరుప మాడుమాసములు వైరులతో వైరముడుగ వలసినయను, మున్నగు మరతులతో గూడిన ప్రకటనాపత్రము మొకదానిని లెన్నిను పాలకవర్గమువారు సమరమున దిగి యున్న రాష్ట్రముల కనిపినట్లు తెలియవచ్చినది.

ఆహారసామగ్రి చాలకుండుట.

స్టావోపొలు, నవంబరు 11:— హవరాండానుండి ట్టు తంతివచ్చుచున్నది.— 10 వ తేదీని పెట్రోగ్రాదునకు నాలుగు దినములకు సరిపోవు ఆహారసామగ్రియే పందిపెట్టబడినది. ఫిన్లండుగకు రొట్టిలే లేకుండెను. ఫిన్లండునకు బోవలసిన ఆహారసామగ్రిబండిలో 51 పెట్టెలను సైనికులు పట్టుకొనిరి. ఈ త్తర రంగమున వారము రోజులకు చాలు జొన్నలు మాత్రమే యున్నవి.

ప్రయాణికులు ధ్రువవరచుట.

లండను, నవంబరు 13:— నేటిదివసున కోపేను హేగను నుండి యిట్లు తంత్రివాత్తవచ్చెను. కెరెన్స్కి-గారు మేక్సికు లిట్టు పాక్షికులను పూర్తిగా నోడించిన రుష్యనుండి హాప రాండాకువచ్చిన ప్రయాణికులు తెలియజేయుచున్నారు.

కెరెన్స్కి, కేలాడిన, కార్మిలాఫ్ నేనానులు మువ్వురును పెట్రోగ్రాడు నగరమున పాలకత్రయముగ నేర్పడిరి. సైనికులందరూ కెరెన్స్కి-గారి పక్షమున చేరుచుండిరి. కెరెన్స్కి మంత్రివర్గపు సభ్యులలో నిరువురు తప్ప తక్కిన వారందరూ విడుదల చేయబడిరి. తెన్నును బంధింపబడెనది, తెలియవచ్చెను.

పెట్రోగ్రాడు పురవిధులయందు పోరాటము

లండను, నవంబరు 13:— పౌరులలోని యతివాదులు బారకీసులను ముట్టడించిరి. ఉద్యోగలకును, వీరలకును పోరాటమారంభమయ్యెను. తుట్టు తుద కొక బారకీసు దొమ్మియైన రిప్పట్టుకొన బడెను. కీటి కీల ద్వారా సైనికు లావలకు విసరి జేయ బడిరి. సైనికులతో నిండిన యొక మోటారుబండిని నావికులు కొందరు వీధులలో నాపివేసిరి. ఉభయపులకు భీకరమగు సంగ్రామ మారంభ మయ్యెను. ఆ పోరాటమున సైనికులు ధైర్య సాహసములతో నావికుల నెదుర్కొనిరి గాని నావికుల సంఖ్య యధికమయ్యెను. బండిలోని సైనికు లోడిపోవ, నావికులు వారల నేల కీడ్చి క్రమమృత్యువేసిరి.

పెట్రోగ్రాడు పురమునకై సమరము.

లండను, నవంబరు 13:— పెట్రోగ్రాడు నగరమాగ్నమున కడ్డముగ నుండిన మేక్సిమిలియనులకును, కెరెన్స్కి-గారికిని సోమవారమునాడు యుద్ధము జరిగినట్లు, కెరెన్స్కి-గారు సమరమున విజయ మందినట్లును స్టాకోమునకు తెలియవచ్చెను.

పుర మల్లకల్లోలముగ నుడుట

పెట్రోగ్రాడు నగర మల్లకల్లోలముగ నున్నది. అతి వారుల దళమున రెడ్డు గార్డు సైనికులు, నావికులు మున్నగువారు కలరు. యంత్రాలయములలో పనిచేయు కూలీ లనేకులాయుధపాణులై యీ దళమునకు సహాయము చేయుచున్నారు. కార్మికుల దురాగతములు వర్ధింప నలవిగాదు. వింట రుధవము దోచుకొనబడినది. భవనమును సంరక్షింప సన్నద్ధమగు శ్రీ దళమును మాక్సిమిలియ పాక్షికులు ఆరెస్టుజేసి శ్రీలను పడత్రాగియున్న సైనికుల యధీనమున నుంచిరి. ఆనంతరమున మాక్సిమిలియ పాక్షికులు భవనమును శోధించి పాడు చేసిరి.

కెరెన్స్కి సైన్యపు రాక.

కెరెన్స్కి-గారి సైన్యములు విచ్చేసి, పురములో కొంతభాగము నాక్రమించుకొనినట్లు కోపేను హేగనునుండి తెలియవచ్చెను. మాక్సిమిలియను తమ ప్రధానస్థానముల యందు శరణు జొచ్చుచుండిరి.

ఇటలీ

తూర్పురంగపునేనల నిటలీకి చేర్చుచుండుట.

జర్మనీయుల సామ్రాజ్యవ్యవస్థములు

లండను నవంబరు 14:— హన్స్ రాజకీయవ్యవస్థ క్రమముగ నుండకు పోవుటచే తూర్పురంగుండి కొన్ని నేనల నిటలీ దేశమునకు బంప వైరులకనకాళము కలిగెను ఇటలీ సైన్యముల సైత్తబలమున నరింపజేయ జర్మనీయులు బలమగు నేనలతో వారలను వెనుకకు నెట్టుచుండిరి. ఈ యంశముబట్టి జర్మనీయుల యుద్ధతంత్రమున బయలుపరచుచున్నది. రష్యావారి నెదుర్చుటకు మారుగ, జర్మనీయులు వాటితోడ మైత్రి నెరపుచుండిరి. అతివాదు లిప్పుడు రష్యాయందు తిరుగబడియున్నారు. వీరల తిరుగబాటు యుద్ధతంత్రమున మార్పు కలుగజేయునగునక మనము సన్నద్ధులమై యుండవలయును.

ఇటలీవారు నష్టపుచ్చుట

లండను, నవంబరు 14:— ఇటలీ యధికారుల వాయుచార్త యిట్లు తెలియజేయుచున్నది:— భీకరముగ పోరాడి, శత్రువుల కధికమగు నష్టముతోడ వారలను ఏషియాగో పీత భూమియందు నోడించితిమి. ఏషియాగో పశ్చిమభాగమున వైరి దళము నొకదానిని బట్టితిమి. బ్రెంటానుండి, ప్లేవునిగునభాగము వరకు శత్రువులు మాపంపులతోడ సాన్నిహిత్యము కలిగియున్నా. పెద్దపడవలలో పేవునదిని దాటి జర్మనీయులు దిక్కునుయొద్ద వంతెనముఖము నేర్పరచిరి. మేము ప్రతిముట్టడి యెనడించి జర్మనీయులను వెనుకకు తరిమితిమి.

తుపానులు, వరదలు.

గేలియో సమరము.

లండను, నవంబరు 13:— ఇటలీవారి ప్రధానస్థానములనుండి రైటురువిలేఖకు డిట్టుతంత్రివాత్తవచ్చుచున్నాడు. - కుంభవృష్టి గురియును, ఎండిపోయిన నదు లొకమైలు వెడల్పున పారుచు రంగమంతయు నీటిమయమై యున్నది. ప్రచండవాయువు వీచుచు, కొండలపై మంచు దట్టముగ కుచుచున్నది. వాతావరణస్థితి యీ తీరుననుండుట జూచి వైరి నేనలు గేలియోపై నాకస్మికముగ బడినవి. కాని ఇటాలియన్ దళము లాస్థిర్యాదళముల నోడించి తమ స్థానమును మరల నాక్రమించుకొనినవి. ఉభయసైన్యములకును బాహుబాహిని యుద్ధ మతిభీకరముగ జరిగి ఆస్థిర్యాదళము లనేకులు చనిపోయిరి. వాల్ సుగానా, విసింజ, పాడువాలకుపోవు లోయల ద్వారా వైరినేనలు మట్టుదిరిగిబోవ నొనర్చిన యత్నములన్నియు భగ్నమొనర్పబడినవి. (గేలియో ఏషియాగోప తూర్పున రెండుమైళ్ళ దూరముననున్న యొక గ్రామము. ఆస్థిర్యా ఇటలీవారి సరిహద్దునకు నాలుగుమైళ్ళదూరమున నున్నది)

వ్యవస్థగూర్చి ఇటలీవారి యభిప్రాయము.

ఇటలీదేశీయుడగు నొక యున్నతవైనికోద్యోగి రయిటరు విలేఖకునతో నిట్లనెను:— శత్రుల రాకపోకల మార్గములు నానాటికి నిడుదలై ప్రమాదదశనందుచున్నవి. ఇటలీవారి యుద్ధపంక్తి వెనుకటి పంక్తియందు మూడవ వంతుమాత్రమే యియున్నది. వెనుకకు మరలవలసివచ్చిన యెడల కెనోర్మా నేనాని యేపంక్తిని రక్షింపవలయునొనెనో, యాపంక్తినే ఇటలీవారిపుడు రక్షింమనొను చున్నారు. ఏషియాగోయందలి వ్యవస్థ గుర్తుక్తముగ నుండలేదు. పురమంత ప్రాముఖ్య మైనదిగాదుగాని రక్షణమున కుపయుక్తముగ దక్షిణపుగుట్ట లిటలీవారి యధీనమున నున్నవి.

నాలుగుదండు లిటలీపైకి సాగుచుండుట

వైరుల రిజర్వనేనలు.

లండను, నవంబరు 14:— ఇటలీవారి ప్రధాన స్థానముల యందలి విలేఖకుండిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు. - కార్మియా ప్రధానసైన్యమును జేసెనది. క్రెడోరులయందలి సైనికులు వెనుకకు బోయి, ప్రధానసైన్య మిప్పుడు సముద్రతీరముననుండి, ఆల్బుస్ పర్వత పార్శ్వములవరకువ్యాపించి యుండుపంక్తి నాక్రమించి యున్నది. వైర్యపంక్తి మొత్తమువై యబది మైళ్ళునిడివిగలిగి యున్నది. వైరుల నేనలు నాలు గీ పంక్తివై దాడివిడియుచున్నవి. దక్షిణమున బీలోగారును ఉత్తరమున బెనోవిక్కుగారును తమనేనల నిటలీవారిపై నడుపుచుండిరి. క్రొబాటిను నేనాని క్రింద కొంతసైన్య మున్నది. బ్రెంటిసెపంక్తిని చేధింప హేష్టందాఫ్ నేనాని యత్నించుచుండెను. శత్రువులు కలిగించు సైన్యవై పర్వతసాను లాధారపడియుండును. ఈ రంగమునందలి వైరుల నిలువనేనలు భయంకరముగ నున్నవనియు, వాటిసంఖ్య నానాటి కధికమగుచుండె ననియు తెలియవచ్చెను.

ఇటలీవారు ముట్టడింపకుండుటకు

జర్మనీయుల యత్నములు

రోము నవంబరు 14:— ఇటలీవారు తమ ముట్టడింపకుండుటకై జర్మనీయు లుభయ సైన్యములకును మధ్యను శ్రీలు, పురుషులు, పిల్లలు, మున్నగు కైదీలను వరుసగ నుంచుచుండిరి. హృదయవిచారణకు చర్యలు గాననగుచున్నవి.

బెలియము

“బెలియమే సర్వమును.”

అంస్టర్డుము, నవంబరు 12:— మ్యూనిక్కు-వద్ద నుపన్యసించు అడ్మిరలు క్రిటిజ్టిగారిట్లు చెప్పిరి. — ఈయుద్ధ పర్వతసాను బెలియమున కెవరు సంరక్షకులు కావలెను? ఇంగ్లాండా? జర్మనీవా? అననది ఇందుతో జర్మనీ భూతకాలాభివృద్ధియు నిశ్చయింపబడును. బెలియము వ్యవస్థగూర్చి తప్పు అభిప్రాయము నొందిన జర్మనీ ఎగుమతులన్నియు నాగి పోవుటయేగాక జర్మనీదేశము ఇంగ్లాండు ఆమెరికాదేశములకు భృత్యురాలు గావలసివచ్చును. జర్మనీ వైనికసంరక్షకునంతయు బెలియమువలననే నిర్ధారింపబడవలసి యున్నది. జర్మనీదేశ మొందిన ఆత్మంతాధి కార్మికవ్యవస్థలకు లగిన పరిహారము బెలియమువలననే రాగలదు. సంధిపత్రములు దేనిని సంరక్షింపనేరవు. జర్మనీదేశమే ఎన్నడును కాలమువరకు నిలిచి పోరాడగలదు. కావున తానే బెలియమునకు సంరక్షక కర్తగా నుండునని జర్మనీదేశము బలవంతమున బ్రతినుచు తలబెట్టింది.

అమెరికా

నిలువపడియుండిన ఆహారపదార్థములు.

దొరతనమువారు కొన నుద్యమించుట.

వాషింగ్టను, నవంబరు 13:— న్యూయార్కు నగరమున విదేశీయులకు చెందిన ఆహారపదార్థములు విశేషముగ నిలువమైయున్నవి. ఈవస్తువుల నమెరికాదేశమునకై గొను నిమిత్తము దొరతనమువారు విదేశీయులతోడ రాయబారము జరుపుచున్నారు.

కెనడా

విజయముగము.

అట్లావా నవంబరు 11:— విజయముగమునకు చందాలను పుచ్చుకొన నారంభించిరి.

ఆస్ట్రేలియా

విఖ్యాతపు క్రికెట్టు ఆట కాడు మరణించుట

పెల్బోర్న్, నవంబరు 13:— ఛార్లెస్టాటు ఆను విఖ్యాతనొందిన క్రికెట్టు ఆట కాడు మరణించెనని మెన్సెరన్ నుండి వచ్చిన తితి వత్తమానము తెలుపుచున్నది.

ఆస్ట్రేలియా

గోరిజానుండి యిట్లు తంత్రివచ్చుచున్నది. ఆస్ట్రేలియా చక్రవర్తి ఒకనదిని దాటునపుడు మరణింపబడిన వాడై బ్రతికినవాడయ్యెను. రాజుగారు మోటారుకారుమొదినండి వచ్చుచుండిరి. మోటారు పద్ధ్య నేలనో నిలబడియును ఒక నేనకు దును, సైనికుడొకడును గలసి రాజుగారిని మోసకొనిపోవుచు ఆకస్మికముగ నేటిలోబడిరి. ప్రవాహము వారిని చాల దూరమువరకు గొనిపోయెను. ప్లెస్కు యనరాజుగారు ఏటిలోనికి రుమికి చక్రవర్తిగారి ప్రాణమును గాపాడిరి.

ఆస్ట్రేలియాలోని సాంఘిక వాదులు

సంధి తీర్మానము

లండను, నవంబరు 13:— విజున్నా నగరమున యాబది వేలమంది సాంఘికవాదులు సమావేశమైరి. బెల్జికుము రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యమున కనుబడించుచు, రాష్ట్రమును సుపాదించవలెనను నాశ ఆస్ట్రేలియా, జర్మనీ దొరతనములవారు వీడివేయడల సంధి లభ్యమగునని సభలో తీర్మానింపబడెను.

శ్రీ

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్త.

శ్రీ నవంబరు 14:— హిందూదేశమంత్రగా క్రింది తంత్రివాత్తను రాజప్రతినిధిగారి కందిరి - ప్లాండర్సు నందలి ప్రధానపంక్తిని చురల నెదిరించి బ్రిటిషువారు మరొక కొంచెము ముందున కరిగిరి. శత్రువులు మహాభయంకరముగ ప్రతియుద్ధముల సునంది ఆక్రామితప్రదేశముల గొన్నిటిని స్వాధీనపరచుకొనగలిగిరి. జయించుకొనిన ప్రదేశమున బ్రిటిషువారు బలవత్తరము గావించుకొనిరి. బ్రూజిను వైమానికాలయములనివాస మరొన్ని ప్రదేశముల మీదను బ్రిటిషువైమానికులు దాడుల నొనరించిరి. శ్వేతు ప్రాంతమునందును, లోరెయనునందును శత్రువు తెదిరింపగా పరామివారు వారిని వెనుకకు తరిమివైచిరి.

ఇటాలియను లటులనే కొంతసేదబడినవారు వెనుకకు బోయి పయనినది యొప్పున దృఢముగ నిలిచిరి. ఈలాన శత్రువులు పర్వతప్రదేశములనుండి లోనికి జొచ్చి డెల్లక్కున పట్టుకొని ప్రస్తుతము పయనికి పట్టుతుటచున్న ఫెట్రెక్టనున్నారు. ఏషియాగోప తూర్పుననున్న ఏషియాగోపతూర్పుమి తీవ్రమగుపోరాటము జరుగుచున్నది. ఆస్ట్రేలియాన లీకేటిని వెన్నెనువరకు వ్యాపించియుండు ఎయేవిపంక్తి నాక్రమించుకొని భయ నెట్టుచున్నారు.

పేలస్టీనులో బ్రిటిషువారికను ముందున కనుగుచునే యున్నాడు. తురుష్కులెప్పుడు హింద్రాను యెటులుబిడినుల నాక్రమించు నూననసంరక్షకపంక్తిని జేరిరి. బ్రిటిషు దళములు ఆస్కాలోనునుబట్టుకొని పట్టెత్తునకు తూర్పున పడిపై శ్వమారమంపు ఎల్లినేవీకు ముందున కరిగిరి. అనేకమంది వైదీజులు తుపాకులను పట్టువడినవి.

పెట్రోగ్రాడునందలి శ్రీ ఇంకను “ఆగస్ట్యోచరము” గున్నది. జర్మనుపక్షపాతులచే నారంభింపబడిన నూతన విప్లవోద్యమము స్థిరముగ నుండలేదనటకు తగినమాటలు గల్గించుచున్నవి. రుద్రుడు మితనాదులు మొగటి విప్లవోద్యమమున చేతమును గాపాడ బూనుకొనుచున్నారు.

THE GREAT WAR

TELEGRAMS.

[Reuter's Agency]

Russia

Street Fighting in Petrograd.
Cadets Plucky Fight.

LONDON, November 14.
Fighting occurred in the streets of Petrograd over the week-end between members of the Officers' Training Corps and the Extreme Left, who besieged the barracks, one of which was stormed after a fierce struggle and the bodies of the Cadets were thrown from the window. A motor car conveying a party of Cadets was held up by snipers in the street. The Cadets put up a plucky fight, but were finally overwhelmed. The occupants of the car were bayoneted and trampled into a formless mass.

Bloody Struggle for Petrograd.
Maximalists Completely Defeated.

LONDON, November 14.
A telegram of yesterday's date from Stockholm says: It is reported that a foreign legation has received a dispatch from Petrograd reporting a bloody struggle on Monday between M. Kerensky's troops and the Bolsheviks (Maximalists) ransacking the way to Petrograd. M. Kerensky is reported to have been victorious.

Chaos in the Capital.

Extremist Atrocities and Excesses.

Telegrams from Petrograd indicate continued chaos. The Extremist force consists of the Red Guard and the sailors, supported by thousands of armed factory hands, who are committing all descriptions of atrocities and excesses. The correspondent inspected the Winter Palace which has been sacked.

The Bolsheviks arrested hundreds of women-soldiers, preparing to extend the peace and handed them over to notorious and drunken soldiers. They then pillaged the palace and created indescribable confusion, smashed the pictures, shattered valuable china, and ripped up upholstery. Fortunately, the Provisional Government had previously removed the principal art treasures.

Arrival of Kerensky's Troops.

A later telegram from Copenhagen states that M. Kerensky's troops have taken possession of part of Petrograd particularly the Nevski Prospekt. The Bolsheviks are making refuge in their headquarters.

Travellers Confirm Reports.

LONDON, November 14.
A telegram of today's date from Copenhagen says:—Travellers who have arrived at Napierland from Russia confirm the report that M. Kerensky has completely defeated the Maximalists.

M. Kerensky and Generals Kadulin and Korniloff have formed a triumvirate in Petrograd where a new government has been formed. All Ministers of the Kerensky Cabinet, except two, have been liberated. It is reported that Lenin has been captured.

Kerensky Success Contradicted
Maximalist Claim Complete Victory.

LONDON, November 14.
A wireless Russian communique says: After bitter fighting yesterday, near Pskov, the counter-revolutionary army completely defeated the counter-revolutionary forces of M. Kerensky and General Korniloff.

General Mouraviev, commanding the forces opposing M. Kerensky, after announcing the latter's defeat, ordered measures for the capture of M. Kerensky and forbids similar adventures which are endangering the revolution.

General Trankov has issued the following proclamation: History will record that, during the night of November the 12th, M. Kerensky's attempt to move counter-revolutionary forces against the Capital received a crushing reply. M. Kerensky is retreating, and we are taking advantage of his confusion and soldiers and workmen of Petrograd know how to impose and will impose with arms the will and power of the democracy. The bourgeoisie endeavoured to separate the army from the revolution. M. Kerensky attempted to break it by the violence of Outskendov. Both efforts have failed.

Search of Food.

A Most Serious Situation.

LONDON, November 14.
STOCKHOLM.—It is reported from Napierland that Petrograd on the 14th instant had only four days' supply of bread while Finland is breadless. Soldiers have seized every one of the goods of bread bound for Finland. There is only a week's supply of corn on the northern front.

Baseless Reports.

The reports of German landings on Åland Island and the Finnish coast appear to be baseless.

German Eastern Army Going to Italy.

Germans Fraternising with Russians.

Marked Effect on Military Situation.

LONDON, November 14.
The political situation in Russia has rendered it possible for the enemy to detach important contingents from the east to Italy. A powerful drive proceeded by systematic attempts to undermine the moral of the Russians with a view to breaking down resistance clearly reveals the present methods of the Germans. Instead of attacking Russia the enemy is following his efforts to irritate. The present extremists' outbursts will probably have marked influence on the general strategy of war which we must be prepared to meet.

Italy

Italians Inflict
Severe Losses on the Enemy.

LONDON, November 14.
The Wireless Italian official communique says:—We repulsed a strong attack on Asiago plateau after a desperate struggle inflicting serious losses. We captured enemy detachment westward of Asiago releasing some of our men. Enemy is in contact with our lines from Brenta to the Lower Piave. Enemy by means of large boats crossed the Piave establishing bridgehead at Zenson. We counter-attacked repulsing enemy towards the river bank.

Four German Armies Marching on
Italy.

Enemy Reserves Constantly Increasing

LONDON, November 14.
Wiring on Monday evening Reuter's correspondent at the Italian headquarters said:—Troops occupying Carnia and Cadore have succeeded in retiring with small losses and rejoined the main army whose new line runs from the sea to the slopes of the Alps. It thence follows the slopes in Assens Brenta river and Traveldes Susana valley, its total length being fifty miles and against an enemy who is now directing four armies. The Southernmost is commanded by Von Bulow, next to the north is Boroevic's army, Krobatin is commanding in Cadore while Hostendorf is endeavouring to break through in the Trentino. All depends on the amount of pressure the enemy is able to exercise. It is stated that the enemy reserves hereabouts are imposing and constantly increasing.

Women Violated, Children Mutilated.

Germans are repeating other acts committed in Belgium sacking and burning property, violating women, mutilating children and spreading terror everywhere.

Severe Storms and Floods.

Story of the Fighting at Gallio

LONDON, November 14.
Wiring yesterday Reuter's correspondent at the Italian headquarters said:—Rain is coming down like a second deluge filling canals and ditches and washing out roads, while rivers, practically non-existent a fortnight ago, are now a mile wide. Snow is falling thickly on the mountains accompanied by wind storms and great cold. Taking advantage of the atmospheric conditions, the enemy surprised Gallio, north-east of the Asiago Plateau in the Sette Comuni. The Austrians evidently planned from Gallio to command the region south of Asiago. But the Italian infantry attacked the position, despite a hurricane of wind and snow, and reached the village recovering the position. Fighting took place from house to house and desperate hand-to-hand encounters occurred, the ground being covered with enemy corpses. All attempts of the Austrians to debouch along the Val Sugana, or through the Sette Comuni, and the valleys leading to Vicenza and Padua have so far been completely frustrated.

Italian View of the Situation

A high Italian military authority, in an interview with Reuter's representative, pointed out that the Italian line is now only one-third of its length before the offensive, while the enemy's communications are becoming daily longer and more dangerous. The Italians are now holding the strong line which General Cadorna meant to hold in case of retreat. The situation at Asiago is unclear. The town itself is unimportant and the Italians still hold the hills to the south which are valuable for defence.

Germans Placing Children Before Them
To Prevent Italian Attacks.

LONDON, November 14.
ROME. It is reported from the front that Germans are tying prisoners and men women and children in a line between them and the Italian army hoping by this means to prevent Italians from attacking. Heart-rending scenes have been witnessed.

Great Britain

Premier's Speech on Unity.

Mr. Asquith Desires a Statement
Considerable Controversy Created.

LONDON, November 14.
In the House of Commons to-day, Mr. Asquith asked if Mr. Lloyd George would be present to-morrow, as he wished to ask him when he would be prepared to make a statement regarding the very serious matters dealt with in his speech in Paris. (Cheers) Mr. Bonar Law replied that Mr. Lloyd George would be present to-morrow.

The Premier's speech in Paris has created considerable controversy, the political aspect of which was reflected in Mr. Asquith's question in the House of Commons, which may lead to an important debate. The "TIMES" is of opinion that the speech has opened floodgates to torrents of expert criticism and the "WESTMINSTER GAZETTE" says:—Beware of any soldier or statesman who supposes everything that is wrong is due to the blundering of somebody else.

The Supreme War Council.

Mr. Asquith's Question.

LONDON, November 14.
In the House of Commons to-day, amid cheers, Mr. Asquith asked what were the functions of the proposed Inter Allied Council particularly of its military staff?

Whether it was proposed that the Council should have power to interfere with and override the opinion of the General Staff at Home or of the Commander-in-Chief in the field on matters of strategy; whether the military staff of the Council would have its own Intelligence and Operations Departments, Whether the ultimate decision regarding the distribution and movement of armies would rest with the Council or with the Governments represented on it, and whether there would be an opportunity to discuss the proposed arrangements and Mr. Lloyd George's statements in connection with it?

THE PREMIER'S REPLY

Mr. Lloyd George replying proceeded to read the terms of the Franco-Italian-British agreement creating an Allied Supreme War Council. The first clause states that the Council will be composed of the Prime Minister and a member of the Government of each Great Power whose armies are fighting on the western front. The extension of the Council's scope to other fronts is reserved for discussion with the Great Power concerned. The second clause says the Council's mission is to watch over the general conduct of war, prepare recommendations for Government decision and to keep itself informed of their execution and report thereon to their respective Governments. The General Staff and military commands of the Armies of each power will remain responsible to their respective Governments. General war plans drawn up by competent military authorities are submitted to the Supreme War Council which under the high authority of the Government ensures their concordance and submits any necessary changes. Each power delegates to the Supreme War Council one permanent military representative whose exclusive function is technically to advise the Council. Military representatives will receive from Government and competent military authorities of their country all proposals, information and documents relating to the conduct of war. The Military Representative will watch the daily situation of forces means of every sort of which the allied and enemy armies dispose. The War Council will meet normally at Versailles at least once a month and might meet at other agreed places according to circumstances. The permanent military representatives and their staffs have been established at Versailles. Mr. Lloyd George said "from the foregoing it is clear that the Council will have no executive power and final decisions on matters of strategy and distribution, in the movement of various armies in the field will rest with the allied governments. There will be no operations departments attached to the Council. The allies object has been to establish a Central body who will continuously survey the field of operations as a whole by the light of information derived from all fronts all governments and staffs and co-ordinate plans prepared by a General Staff and if necessary make its own proposals for the better conduct of war."

Government proposed to set aside the 19th inst for a discussion of the subject also of the Paris Speech.

From a mass of comment in the French press on Mr. Lloyd George's speech which is mostly favourable one definite note emerges that unity of command is what is mainly needed.

Inconclusive Peace

Or War Till 1920?

Sir Geddes Speech.

LONDON, November 14.
Speaking at Plymouth Sir Auckland Geddes said that nobody wanted war to drift to 1920 but that if inconclusive peace would be the result unless we all pulled ourselves together for a most mighty effort in our history. We could meet all demands provided that everybody put his shoulder to the national wheel. After appealing for ten thousand men to build aerodromes and other Government work and further ten thousand women for auxiliary services Sir A. Geddes hinted at a further coming out of civilians.

UNITY OF FRONT

American View.

LONDON, November 14.
Mr. Lloyd George's tribute in Paris yesterday together with other leaders' recent tributes in reward to the unique value and insight of the United States' views of strategical problems enhances the interests of American War Secretary's weekly review which this week contains the following passage:—"The close inter-relation of events on all fronts cannot be too frequently emphasised."

Indian Mails Once a Fortnight.

LONDON, November 14.
The Post Office announces that the Indian mails will be despatched fortnightly beginning this week. No information can be given regarding the dates of posting.

Comrades of the Great War

A New Association.

LONDON, November 13.
The inaugural meeting took place at Mansion House to-day of the movement known as "Comrades of Great War" the object of which is to promote the welfare of ex-soldiers and ex-sailors and their dependents. A letter from General Smuts was read expressing hope that sister organisations would spring up throughout the Empire and would all be affiliated into one great band of men, who having destroyed the autocratic militarism of Germany by their valour and self-sacrifice would set those great ideals and be ever an example to rising generations.

Premiers Arrive in London

LONDON, November 14.
Mr. Lloyd George and M. Venizelos have arrived in London.

TELEGRAMS.

Lord Reading Arrives in England.

LONDON, November 14.
It is officially announced that Lord Reading has completed his mission in America and arrived in England.

Invasion of Britain.

Reply to a Question.

LONDON, November 14.
Replying to Mr. Lynch in the House of Commons Mr. Bonar Law said that the War Cabinet had considered all possibilities of invasion of Britain and had every confidence in Lord French.

Cotton Weavers Demand 40 Percent Advance in Wages.

Proposed Reduction in Spindleage.

LONDON, November 14.
Two Hundred Thousand cotton weavers are applying for forty per cent advance of wages. Owing to shortage of freight the Cotton Control Board has decided to reduce spindleage on American cotton to sixty percent from 19th instant except in case of firms having written instructions from Government. The order does not apply to Egyptian or sea island cotton spindles. Further reduction will be necessary unless freight situation materially improves.

America

Foreign Owned Food.

Government Negotiating Purchase.

LONDON, November 14.
WASHINGTON: The Food Administration is negotiating with foreign owners of foodstuffs stored in New York, with a view to their purchase for the American market. The stuffs include a million bushels of oats consigned to Holland, but it is suggested that they are really destined for the German cavalry.

Germany

Belgium, the Real Issue.

Admiral Tirpitz's Declaration.

LONDON, November 14.
AMSTERDAM.—Speaking at Munich, Admiral Tirpitz declared that the question whether Germany or Britain should be some he protector of Belgium would be the decisive issue of the war and Germany's future. A mistaken solution of the Belgian problem would stunt German exports and degrade Germany to the position of a bond-slave of England and America. Germany's military security lay in Belgium. This was the only way to secure compensation for her enormous economic losses. Paper treaties would safeguard nothing. Germany could force Britain to recognise her protectorate over Belgium as she could hold out longer.

General

Austrian Socialists & Peace.

An Imperial Demonstration.

LONDON, November 14.
A demonstration of fifty thousand Socialists in Vienna passed a resolution expressing the opinion that the war could be ended if the Austrians and the Germans disavowed a desire for territorial acquisitions and assured the complete independence of Belgium.

Palestine Front

12,000 Turkish Losses at Gaza.

LONDON, November 14.
Reuter's correspondent at the Egyptian headquarters wiring on 14th inst. said: British troops reached Wadyaukeri yesterday made a brief stand on Ridge north of Beitduras checking our advance, but the Scottish troops dislodged the enemy by a bayonet charge. The booty captured by the Australians is important. It includes a number of Longrange Austrian guns which were troublesome. At Gaza the Turkish losses in the present operations are estimated at twelve thousand including prisoners and wounded.

BRITISH SUCCESSES IN PALESTINE.

Explained Away by Germans.

LONDON, November 14.
AMSTERDAM.—The Semi-Official "NORDEUTSCHE ALLGEMEINE ZEITUNG" emphatically describes the Turkish retreat in Palestine as another application of Hindenburg's plying tactics to which we owe so many successes of the past year. The Turks have merely retreated in the direction of their main forces at Damascus.

British Success in Palestine.

Growing in Importance and Magnitude.

LONDON, November 14.
Reuter's correspondent at the Egyptian Headquarters, wiring on November 10th, says: Every day adds to the magnitude and importance of our success on this front, and every hour adds to the toll of our captures, while our pursuit has already carried us nearly thirty miles north of Gaza. The only place where the enemy showed stubbornness or heroism was north of the Wadi Hese, where he delivered six determined counter attacks against the Scottish troops, who were driven back slightly on the 8th, but recovered trenches shortly afterwards, the Turks being forced back after suffering considerable loss. The Imperial Service Cavalry also had a sharp brush after driving the enemy from Beitduras. The latter made a

desperate effort to get away a long naval-gun, but both crew and team were shot down and the gun was captured as well as twenty-two prisoners. Although the main body of the Turks retired due north, smaller parties, like a convoy of partridges, scattered in various directions, these are being gradually rounded up.

Western Front

Marshal Haig's Communique.

LONDON, November 14.
Marshal Haig's communique to-night reports increased enemy artillery activity throughout the day at a number of points on the Ypres battle-front especially in the neighbourhood of Passchendaele. Our aeroplanes on Monday machine-gunned many ground targets and bombed various centres of hostile activity. Enemy's machines dropped few bombs on our side of the line. We brought down one enemy machine and drove down five. Two of ours have not returned.

LONDON, November 14.
The Admiralty says: the Air Service carried yesterday numerous patrols and took part in several engagements in which one enemy machine was destroyed and three were driven down out of control. We bombed Houttaye Aerodrome obtaining direct hits on sheds. All our machines returned.

LONDON, November 14.
Last night's French communique said that enemy vigorously opposed our guns and bombarded our lines in Champagne in the region of the heights and at some points in Argonne.

LONDON, November 14.
Marshal Haig this afternoon says:—Enemy yesterday afternoon attacked our positions on high ground northwards of Passchendaele. He was completely repulsed.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)
(BY WIRE.)

Delhi

War Cable to the Viceroy.

DELHI, November 11.
H. E. the Viceroy has received the following telegram from the Secretary of State for India dated the 13th instant.

The British have again attacked and made still further progress on the ridge dominating the plain of Flanders. The enemy fiercely counter-attacked and succeeded in regaining some of the more advanced positions captured. The British consolidated the ground won. The British aircraft carried out bombing attacks on Bruges docks and other points. The French repulsed two attacks one in the Verdun region and the other in Lorraine.

The Italians have continued their retirement and taken up the position on the river Piave. The enemy meanwhile pressing down through mountains has captured Belluno and pushing on are now before Feltrino on the western bank of the Piave in its upper course. Very severe fighting is also taking place on the Asiago plateau to the east of Asiago and the Austro-Germans are thus seriously threatening the flank of the Pivo line covering Venice.

The British advance in Palestine continues and Turkish army has retreated to the new line of defence covering Hebron and Beit Jibrin. British troops have captured Ascalon and advanced along the railway towards Eltich 10 miles east of Ahdod. Large number of prisoners and many guns have been captured.

The position at Petrograd is still obscure but there are signs that counter revolution under Pro-German Lenin has not been able to establish itself and that moderate Russians are asserting themselves to save the revolution and the country.

Indian Cotton Committee.

Visit to Raipur.

DELHI, November 14.
The Indian Cotton Committee arrived at Raipur from Jaipur on the morning of the 9th. Immediately on arrival the committee motored out to the Agricultural show at Lalhandil where they met the Chief Commissioners of the Central Provinces. After inspecting the show and breakfasting with Mr. Clouston the Director of Agriculture, Central Provinces, they proceeded to the Agricultural farm at Chan Kuri 13 miles from Raipur, where they inspected the plots of Cambodia, Serdewahi and Rosea cotton, grown under irrigation. In the evening some members of the committee were present at the distribution of prizes at the Agricultural show by Lady Robertson. On the morning of the 10th the committee motored to Bandi 15 miles from Raipur, where they inspected plots of Cambodia cotton grown by ordinary cultivators. The committee left for Nagpur in the evening.

DELHI, November 13.
The following donations have already been promised to, or have been sent to Lady Chelmsford for "Our Day" The Nazim of Hyderabad one lakh, Maharaja Holkar of Indore half a lakh, Maharaja of Jaipur Rs. 25,000, Maharaja of Alwar Rs. 10,000, Begum of Bhopal Rs. 4,000.

Calcutta

The New All-India Zamindars' Association.

CALCUTTA, November 13.
A conference of Zamindars, landholders of all India, was held this evening at the Rooms of the British India Association with a view to consider and adopt a memorial to be submitted to the Secretary of State for India and the Viceroy, on behalf of the Zamindar community and also to form an All-India Zamindars Association to

safeguard and protect the political and other interests of the landed aristocracy. There was a large attendance of Zamindars from all parts of India. His Highness the Maharaja of Burdwan in proposing Maharaja of Dharbanga to the chair urged the necessity for the formation of a central Zamindari organisation to look after the Zamindar interests with headquarters at Simla and Delhi so that they may be in touch with the Imperial Government.

The Maharaja of Dharbanga in the course of his address referred to Mr. Montagu's visit and said that the air was full of reforms, proposals and demands. At such a time like this the community which was not sufficiently vocal is sure to be left behind, its interest unheeded and its claims overlooked. The landholders had the greatest stake in the country and although any legislative enactment was bound to affect them profoundly, they have practically no voice or almost a very ineffective voice in the shaping of legislation. It was hard indeed that this anomaly was not removed and the landed nobility admitted into legislative assemblies in sufficient strength to have a real hand in the laws enacted by the Government. The Maharaja also wanted adequate representation for the Zamindars in the local and District Boards and Municipalities.

On the motion of Maharaja Bahadur of Dinajpur, seconded by the Maharaja Bahadur of Vizianagaram and supported by the Raja of Burdwan and Sir Barton and Sir Gangadhar Chitambar, it was resolved that a deputation headed by the Maharaja of Dharbanga should wait on the Secretary of State with a memorial. On the motion of the Maharaja Tagore seconded by Maharaja of Cossimbazar it was received to request Mr. Montagu and the Viceroy to be entertained at a dinner by the All-India Landholders.

On the motion of the Maharaja of Cossimbazar it was resolved to form an association called the Landholders Association of India to promote and safeguard the interests of the landholders of India with its permanent headquarters at the seat of the Imperial Government.

It is understood that in their scheme of reforms the Zamindars ask among other things the establishment of an Upper Chamber corresponding to the House of Lords both in the Imperial and Provincial Councils consisting of representatives of landed aristocracy, commercial classes, etc., asking for extension of permanent revenue settlement, exemption for Zamindars from the operations of the Arms act, simultaneous examination in India, commissions in the army for the sons of Zamindars and adequate representation of the landed aristocracy in the various Councils of the Empire and the public bodies, in view of the great interest the Zamindars have in the country and the large contribution they make towards the revenue of the State.

CALCUTTA, November 14.

It is understood that there is to be inaugurated at the Calcutta Central Police Station at Lal Bazar a police museum on the lines of the institution at Scotland Yard containing records of many a crime. It will not be open to general public. Among the exhibits to be assembled in Calcutta will be bombs and fragments of bombs found in the recent political cases, revolvers and other specimens of anarchical activity in Bengal.

BENGAL COUNCIL.

Juvenile Smoking Bill.

No Cigarettes or Bidis should be sold to those under 21 years.

CALCUTTA, November 14.

At the next meeting of the Bengal Legislative Council to be held on Tuesday next the Bengal Juvenile Smoking Bill will be moved. The following is the statement of objects and reasons:—The object of the bill is to discourage cigarette smoking amongst juveniles. The evil effects of smoking on the health of the young is well known. According to medical experts cigarette smoking is responsible for many diseases. Legislation against juvenile smoking has been undertaken in many American states, British colonies, in some Indian states and in the United Kingdom. There is a similar bill before the Punjab Legislative Council. The following are the important provisions:—No person shall sell or give to a person apparently under the age of 21 years cigarettes, bidis, cigars, pipes or cigarette papers whether for his own use or not. If any person contravenes the provisions of sub-section he shall be liable on summary conviction before a Magistrate to a fine not exceeding ten rupees and in the case of a second offence to a fine of not exceeding Rs. 20 and in the case of a subsequent offence to a fine not exceeding fifty rupees. It shall be the duty of a police officer a member of the preventive service, an officer of the society for the prevention of cruelty to animals and a teacher of an educational institution to seize any cigarettes, bidis, cigars, pipes or cigarette papers in the possession of any person apparently under the age of 21 years whom he finds smoking in any street or public place and any article so seized shall be disposed of in such a manner as the immediate superior of the person seizing them may direct.

Calcutta University Commission.

Sittings Commenced

CALCUTTA, November 14.

The Calcutta University Commission commenced its sittings yesterday all the members being present. The Commission have been discussing and preparing a list of questions. It is understood that this will take about a week. The list of witnesses to be called by the Commission is not yet finally settled and it will be some days before the Commission actually starts the examination of witnesses. In the meantime it is understood that the Commissioners will visit colleges here and study the conditions prevailing in the Calcutta University. It is understood that the Commission had some informal interviews with educational experts at Bombay and Allahabad among whom were Sir Sunder Lal, Vice-Chancellor of Allahabad University, and Sir Ramakrishna Bahadur.

TELEGRAMS.

The Calcutta Port Police are going now to be equipped with two up to date motor launches for patrolling the Hooghly. Both the launches are being built locally of which one has just been completed and the other will be ready in a few days.

Bombay

A Sanitarium for Bombay.
Generous Gift by W. I. T. C.

BOMBAY, November 14.
A determined effort is about to establish a sanitarium for Bombay phthisis patients in or near the city in connection with the excellent work done by the King George the V. Anti Tuberculosis League. This organisation had been working for five years and done an enormous amount of work but progress is now stopped for want of a sanitarium. The committee lately addressed to the Western India Turf Club an appeal for financial help and at the meeting of the Club last night the Chairman moved that a donation of Rs. 2 lakhs be given. He reminded the members that the Turf Club had during the war already given over one hundred thousand pounds sterling to the war and to charity (over fifteen lakhs of rupees). Nearly the whole of this money had come from Bombay as during the Poona races on one occasion when the race special trains did not run there was a loss to the club on that day's racing instead of a profit. He thought it was the opinion of some members that while the Club should still continue to contribute largely to war relief and charity it would be wise to devote a large amount to some substantial and permanent institution which is likely to prove of lasting benefit to the relatives, children and employees of those who contribute to the profits of the club. The population of Bombay at the present moment must be over twelve lakhs. Nine lakhs of these belong to classes who cannot afford proper medical treatment. The meeting unanimously voted in favour of the proposition. The sanitarium to be called the Western India Turf Club Sanitarium and the Club is to be represented by three members on the Board of management of the institution.

Rs. 2,25,000 for Bose's Institute.

BOMBAY, November 6.
Another princely contribution from Bombay has been made towards the sum of Rupees fifteen lakhs required for the establishment of Sir Jagadish Chandra Bose's research institute in Calcutta. Mr. Mulraj Khatau, the well-known millowner and merchant prince of Bombay has made a gift of exchequer bonds of Rs. 2,25,000 sterling amounting to rupees two and quarter lakhs to Dr. Bose for the establishment of the research institute.

Indian Emigration.

Gujarat Sabha's Views.

BOMBAY, November 14.
A memorandum from the Gujarat Sabha to the Secretary for the Department of Commerce and Industry, states that the Gujarat Sabha has duly considered the report of the Interdepartmental Committee on colonial emigration recently published and has examined the scheme therein set forth. In the humble opinion of the committee the scheme, if enforced, is bound to degenerate into the system of indenture. It contains in it all the elements that go to make that system. The committee of the Sabha has come to the conclusion that it is not possible to devise a scheme of state-aided emigration that would be free from the indenture taint. The committee of the Sabha therefore respectfully suggest that the scheme should not be adopted, that there should be no state-aided or state-regulated emigration to the colonies and that the emigration to colonies should be free and at the expense and risk of those who intend to emigrate.

Education in Bombay.

BOMBAY, November 14.
At the instance of the Bombay Corporation the Municipal Schools Committee have prepared a scheme for the introduction of free and compulsory primary Education in Bombay City, laying down a programme for ten years at the end of which free and compulsory primary education will be fully realized, though the Schools Committee believe that when the scheme is in operation it will be found feasible to accomplish the object in a much shorter period. The cost of the scheme is estimated at Rs. 24 lakhs per annum, Rs. 18 lakhs and 60 thousand per annum whereof will be the cost reached under the ten years programme. The Schools Committee consider that the Government should pay one third of the increased cost over this amount from year to year under the scheme submitted.

United Provinces

Signallers' Strike at Fyzabad.

Men Resume Work on Settlement.

LUCKNOW, November 14.
A strike of Signallers of the O. & R. Ry., occurred yesterday at Fyzabad and one or two other stations in that district. The men went out without warning and without giving time for consideration of their cases. Matters were however settled and work is going on satisfactorily.

Curious Point in a Murder Case.

Question of Privilege for Member of I. D. F.

LUCKNOW, November 14.
The "Indian Daily Telegraph" writes:—In a case pending before the District and Sessions Judge at Jhanai in which Mr. Mynas has been accused of murder, a curious point has arisen with regard to his nationality. The

matter is pending before the Sessions Judge and we reserve comment on the case, but the question whether a member of the Indian Defence Force (European Section) is "prima facie" entitled to be tried as a European British subject is a general one. It seems to us highly undesirable that there should be any difference of opinion on this subject and we draw the attention of the Government to the necessity for passing suitable orders on the matter so that it may be put beyond doubt. If the members of the Indian Defence Force take-up the responsibilities of European British subjects, they should be entitled to their privileges.

Behar

Newspaper Correspondent's Apology.
Charges Withdrawn Against Him.

ARRAH, November 14.
Charge against A. K. Bannerjee correspondent of the "A. B. Patrika" and "Bengalee" of circulating false reports regarding Shahabad disturbances was withdrawn to-day upon the accused making an unqualified apology admitting the falsity of his statements and undertaking not to send further press messages and to leave Behar.
The accused was thereupon discharged.

Central Provinces

C. P. Legislative Council
An Election

NAGPUR, November 13.
The non-official members of the Legislative Council have elected Mr. Khaparde to the Imperial Council by eight votes, Mr. Dadabhai receiving six.

BRIEF TELEGRAM.

RANGOON November 14.
Representation is to be made to Mr. Montagu by delegates appointed to visit India on behalf of the Burma Youths Temperance League, Henzada on the following matters:—(1) Burma may be raised to the status Governorship and elective system of appointment to Legislative Council be extensively applied: a uniform education code be established in the province.

మాంటాగూగారి విజ్ఞప్తులు

—(o)—

సంతకముల పట్టికలు

డిశంబరు 16-వ తేదీన ప్రతిగ్రామమునను సభలు జరుపుట.

చెన్నరాజధానిలోని వివిధమండలములలో చేయించబడిన సంతకముల పట్టికలోని సుపూర్ణ వివరములు.

తంజావూరు 98,474; ఉత్తర ఆర్కాడు 60,789; మధుర 42,267; మలబారు 41,724; కోయంబూర్ 38,526; తిరుచనాపల్లి 37,075; దక్షిణ కన్నడము 36,480; దక్షిణ ఆర్కాడు 34,262; కృష్ణ 34,040; చెన్నపురి 24,989; నీలము 24,805; చిత్తూరు 24,528; చెంగల్పట్టు 24,203; గోదావరి 23,777; గుంటూరు 23,497; తిరునల్వేలి-22,266; నెల్లూరు-19,740; రామనాడు-19,548; గంజాము-12,827; కడప-10,583; బళ్లారి-6,600; అనంతపురము-5,466; కర్నూలు-4,833; విశాఖపట్టణము-4,230; నీలగిరి-268; సంస్థానములు-126; కరకపురము ఆంధ్రులు (బంగాళీ)-118; గుజరాతీ సభవారిచే పంపబడిన పుస్తకములపై చెన్నపురిలో నుచూరు 1000 మంది గుజరాతీ భాషియ వర్ణముల వారిచే సంతకములను చేయించి ఆపుస్తకములను గుజరాతీ సభవారికి పంపితిమి. మొత్తము సంతకములు 6,76,076 పని అక్రమమునెల రెండవవారమున ప్రారంభింపబడిన నవంబరు నెల మొదటివారముతోనే ముగింపబడినది. ఇంత స్వల్పకాలములో నిన్ని సంతకములు చేయింపబడుట ప్రశంసనీయును.

మహాత్మ్య గంధి గారు చేసిన మొదటి మాచనము మన మిట్లును సరించితిమి. రెండవమాచనము గూడ ముఖ్యముగా ననుసరింపవలెను. డిశంబరు నెల 16-వ తేదీన ప్రతిగ్రామమునను సభలు జరిపి కాంగ్రెసులీరు విధానముల నామోదించుచు ఇండియా మంత్రి రాజప్రతినిధిగార్లు తంజివార్ల సంపవలెను. గాన నీ రాజధానియందు వందలాదిగాగల హోమురాలు సంఘము లీ మాచనము మరచక ఆనాడు తమ గ్రామములయందే గాక పరిసరగ్రామములందు గూడ సభలనుజరిపి అప్పటికి చెన్నపురి యందును రాజప్రతినిధి ఇండియామంత్రిగార్లు తంజివార్ల సంపవలెను గాక యని కోరెదను అని చెన్నపురి హోమురాలు లీగుసహాయకార్యదర్శి కే. సంజీవకామతు గారు వ్రాసి.

నూతన వైసుఫాన్సెలరుకు నియమించుట.

హోర్ వాసు వెయరు.

ఆమ్మస్ట్రాము, నవంబరు 13.—హోర్ వాసు వెయరు వైసుఫాన్సెలరుకు నియమింపబడినది. డెల్లినుండి అధికార వర్ణమువారు వర్ణింపబడు సభలు జరుగుచున్నవి.

రైతుల సభ.

వి. ఆర్. వెంకటాచార్యగారి అధ్యక్షతనకు ముదిగుబ్బలలో నిన్నను (ఈతంజివార్లపై 12వ తేదీ) చెన్నపురిముద్ర గలదు. తంజివార్ల నిన్న సాయంత్రము మాకార్యాలయమునకు చేరినదిగాన నిన్నవన 11వ తేదీన సభజరిగినదని యూపింపవలసివచ్చినది. వెనుకొండ ధర్మవరము కదిరి తాలూకాల రైతులసభ జరిగినది. మండలప్రముఖులు పలువురు వచ్చిరి. ప్రారంభమున వందేమాతరగీతమును శివశంకరము పిళ్ళెగారు గానముచేసిరి. దోరిగలు వేంకటరెడ్డి పామురు రి బయ్యపరెడ్డిగార్లు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసంగిరి. మండలములోని వ్యవసాయవశ్యకతలను గూర్చి అధ్యక్షులు ముచ్చటించి నవీనసాధనములను రైతులు పునరాగించుకొనవలెననిరి. దక్షిణహిందూదేశమున అన్ని సంఘముల యందును సాంఘిక రాజకీయము యాభిలాష యదయించుట శ్లాఘనీయమగునని జాతీయవైమన్యమునకు హేతుభూతమగు ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్య వాంఛ అనుచితమనిరి. మిత్రమండలికి విజయము కలుగవలెనని కోరుటకును మాంటూగూరికి స్వాగతవార్త నంపుటకును కాంగ్రెసు లీగు విధానముల నామోదించుటకును హుల్లెపుల్లె లేబరు కౌన్సిలువారు ప్రకటించిన భారతదేశభిమానమునకు వందనములను తెలుపుచు తంజివార్ల నంపుటకును తీర్మానింపబడినది. హోమురాలు అవశ్యకతను గూర్చి కేవల రైతుగారును శంకరరాయగారును ఉపన్యసించిరి. సహకారసంఘములందు రైతు లభికుమగు శ్రద్ధ వహింపవలెనని నారాయణరాయగారు హెచ్చరించిరి. రెడ్లు అభిప్రాయ భేదములను మానుకొని యిట్టిమహాసభను నిర్విఘ్నముగ జరుపగలిగినందులకు ప్రశంసనీయులు (తంజివార్ల).

కర్నూలు బ్రాహ్మణేతరుల సభ.

ఈ నెల 11 వ తేదీన కర్నూలులో నొక బ్రాహ్మణేతరసభ జరుపబడినది. సి. వి. కృష్ణారావు నాయుడు బి. ఏ. వి. ఎల్, గారు సభాధిపత్యము వహించిరి.

కాంగ్రెసు మహాజనసభ, ముసిలిమ్ లీగులవారి కాస్త్ర సమ్యక్మైన సంస్కరణ విధానములను ఈసభవారు బలపఱచుచున్నారనియు, చెన్నరాజధానిసంఘ కాళాసంఘమును కర్నూలులో ఏర్పరుచుటకును సభవారిచే తీర్మానింపబడినది.

కాళాసంఘమునకు సి. వి. కృష్ణారావు నాయుడు బి. ఏ. వి. ఎల్, గారు అధ్యక్షులుగను, కె. ఆచార్యులు సెట్టిగారు కార్యదర్శులుగను. సి. వి. రంగారెడ్డి బి. ఏ. వి. ఎల్, బాండ్లరు బి. బాపయ్యరెడ్డి వై. వి. శేషయ్యసెట్టి కె. ఇల్లరెడ్డి, ప్యాలల లక్ష్మయ్య, సాఫు. వెంకటరావు, నరసింహస్వామి సెట్టిగార్లు కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యులుగ నునియుండుటచే.

పాలెస్టీనులో బ్రిటిషువారు ముందున కేగుట.

లండను, నవంబరు 13.—ఈజిప్టునుండి అధికారవర్ణము వారికి సుదూపుచున్నార.—జనరలు అల్లెస్సీగారి పురోగమము శనివారమునాడు కూడ జరిగినది. మా యెడమ భాగము ఆస్ట్రేండు సమీపమువరకును బోయినది. వాడీసురారు నున కుత్తరపుకాళాయందున్న పంక్తిని శత్రువుల వెనుకటిసైన్య మాక్రమించినది. వాడీసురారు వైమాన వైమానికదళము బాంబులను విసిరినది. మా ఆర్మీకదళము శుక్రవారమునాడు అయిదు తూటాలను ఎనిమిది పెద్ద ఫిరంగులను, 710 మంది ఖైదీలను పట్టుకొనినది. యుద్ధభూమి 600 చదరపు మైళ్ల విస్తీర్ణముండుటచే, అచ్చట మహావైమన సామానుల కాబితా అసంపూర్ణముగ నున్నది. వారికి మైక్రు, వర్మియన్ మైక్రు సైనికులు గురువారము నాడు హాజీ వద్ద శత్రువులు గాల్పుచున్న గొప్ప శత్రువులను, మర ఫిరంగులను లక్ష్యము చేయక, మిగులదైర్య సాహసములతో శత్రువుల గవిని 12 ఫిరంగులను పట్టుకొని, అట్టియును ఫిరంగివాండ్రను కొందరిని చంపి కొందరిని గాయపఱచి 100 మంది ఖైదీలను వశపరచుకొనిరి.

ఆర్మీకదళము చేయు అద్భుతకార్యములు.

లండను, నవంబరు 13.—ఈజిప్టురంగమున నున్న రైటులవైభక్తుడు 9 తేదీ నిట్లు తంజివార్ల సంపియున్నాడు:—పలాయనమగుచున్న టర్కీవారిని మనసైనికులు ఆస్కెలాను, ఎల్ మెజ్జెల వరకును శుక్రవారమునాడు తలెమిరి. అతి త్వరితముగ పలాయనమగుటచే, టర్కీవారి రచ్చటినవాసులను వెంటగొని పోలేకపోయిరి. వీరందఱును మాసైనికులను మిగుల భక్తి యుతముగ నాహ్వానించిరి. ఆర్మీకదళము వెనుకను కుత్తరమున బోయి శత్రువుల వెనుకభాగమును పట్టుకొని, అనేక ఖైదీలను వశపరచుకొనినది. ఇక సెక్టలమున మన సైనికులు 6 ఫిరంగులను, 3 మరఫిరంగులను, 100 మంది ఖైదీలను పట్టుకొనిరి. చెడిపోయెను అనేకసామానులు మన వశమయినవి. వైమానికులు తమ పనులచేయుచు, మరఫిరంగుల మెచ్చురయులు మార్గములపై బాంబులవేయుచున్నారు. ఎల్ మెజ్జెల పట్టణమును, ఎల్ టిజ్ అను రయులుబాగ్ నును అగ్ని పోతల వారి చేపట్టుచున్నారు.

సుకృతలక్ష్మీ విలాసనాథ.

చంద్రహాసనాటకము.

ఈ నెల 13-న తేదీ సాయంకాలమున ఈ సభవారు చంద్రహాసనాటకమును ప్రదర్శించిరి. వీరు యవనికలు దుస్తులు మున్నగు సామగ్రిల నన్నిటిని అద్దెకు తెచ్చుకొనవలసిన ఆవశ్యకతలు గానక క్రమేణం ద నిర్దేశించుచు కొని యుండుట చాల ప్రశంసనీయము. చెన్నపురి లో నాటకములను ప్రదర్శించు సంఘములు చాల గలవు గాని నాటకపరికరములను సమగ్రముగ సిద్ధపరచుకొనిన సంఘములు మిక్కిలి తక్కువగా నున్నవి. తక్కిన వారందరూ అద్దెకిచ్చువారిల నాశ్రయించుటయే గతమయినది. దుస్తుల కొకరిని చీరల కొకరిని నగల కొకరిని తెరల కొకరిని చిల్లర సామగ్రిలకు పలువురిని ఆశ్రయించుటవలన ప్రదర్శనమునకు వెక్కిరింపులు గోచరించుట తటస్థమయినది. ఈ నగరమున నాటకప్రదర్శనమనిన రు 800 లు మూటపట్టుకొనిన గాని జరుగుటలేదు. గ్రామాదులలో రు 800 లతో సగ్గ పరికరములను సమకూర్చుకొనిన నాటక సంఘము లేన్నియో గలవు. పది రూపాయలకు మించని వ్యయముతో వారు ప్రదర్శనములను జరుపుదురు. చెన్నపురిలోనట్లు గాదు. వ్యయ మపరిమిత మగుటచే వస్తుసామగ్రిని సమకూర్చుకొనుటకు ధనసౌకర్యము లభింప కున్నది. వివరీతపు వడ్డీని పుచ్చుకొనుచున్న నటులను ముచ్చాదమునా దొకడుండేనా సామాన్య సంపాది గూడ నప్పుడేసి పప్పుభోజనము చేయుటకు సంసిద్ధుడగుచందమున వివరీతముగ నద్దెలను పుచ్చుకొనుచున్న అద్దెకిచ్చి వారు దొరకుచుండుటచే స్వంతసామగ్రిలను సిద్ధపరచుకొనుటలో చాలమంది ఆశ్రద్ధచేయుచున్నారని చెప్పదగును. కాని ఈ అద్దెలవలన చాలధనవ్యయ మగుచున్నదనుట నిశ్చయము. 5 నాటకములకిచ్చునట్లెన్నో నులభముగ నొకపెద్ద సమాజమునకు వలయునర్హసామగ్రిలను సిద్ధపరచుకొనవచ్చును. సభ్యులలో ధనికులగు ఏమహానీయులైన బదులిచ్చి అద్దెకిచ్చు సామ్యులు ప్రతి నాటకమునకును బాకీతీర్మానముక్రింద తీసికొనుచుండినచో సభకు సామగ్రిలు సమగ్రముగ లభించుటయు వ్యయము తగ్గుటయు ప్రదర్శనము లనకూలముగ నుండుటయు గూడ జరుగగలదు.

ఈసభవారి కిట్టితొందరలు లేకుండుట చాల సంతోష ప్రదముగాని మదన కుంభీనసులు ధరించిన కృత్రిమశిరోజములు చాల వికారముగనుండి సహజ పొందర్యమును గూడ చెడగొట్టిరి. స్త్రీపాత్రధారులు అందు ముఖ్యముగ చంపకావాసంతికలు ధరించిన చీరలేవీయును బాగుగా నుండలేదు. చంపకాపాత్రమునకు ముఖవర్ణముల నమర్చినవారు గొప్ప లోపములను చేసియుండుటచే ముద్దులొలుకుచుండవలసిన యా ముద్దీయమోము పెద్దరోగము వచ్చినదని మోముచందమున గాననై అసహ్యతను కలిగించినది. ఆ చీరయు నందులకు మరింత తోడ్పడినది. ఇందుల కాపాత్రధారిని నెపపెట్టుట న్యాయము గాదు గాని సభవారు త్రరవాదులు కారణములు. వాసంతికాపాత్రధారి ఉత్తమనాయికాపాత్రధారణమునకునుంతుయు నర్హుడుకాడని తోచుచున్నది. అతడొరంగులమున పదింబదిగ తమ్ములను చప్పరించుట మున్నగు వికారచేష్టలు కులటాపాత్రధారణార్హతను తెలుపుచు చేసినవి. అదిగాక మదనవాసంతికాపాత్రధారులుపాత్ర-మాతామహీసంబంధమునూ చించుచుండిగాని వర-వరవర్తి నీసంబంధమునూచించియుండలేదు. ఏ కారణమునో మదనపాత్రధారి సభ్యులవారికింప జాలి యుండలేదు. చంపక మా లి నీ పాత్రమును చాల సమగ్ధులగువారి కొసంగ దగినది. ఆ పాత్రమును ధరించిన యవకునకు వాసంతికాపాత్రము నొసంగిన వాసంతికా మదనలకు ఈడును జోడును తగియుండెడిది. వాసంతికా పాత్రధారికి పరిచారికాది వేషములనే గాని నాయికా పాత్రముల నొసంగ రాదు. చంద్రహాస పాత్రధారియందు గాంభీర్యము కొరంతగ కనబడినది. తీది ఏమియు గోచరించ లేదు. ఇతడేలాతో గిరజాలను ధరించ లేదు. ధరించి యుండిన ముఖము నందు కొంత మార్పు గోచరించి యుండును. ఈతనిని మే మేమియును గా ప్రశంసింపజాలము. బాల మణి మంత పాత్రధారి 9 ఏడ్ల బాలుడైనపుడును చిన్న పిల్లవాడు దొరకనపుడును పసి పిల్లవాడు పలుకదగిన పలుకులను వదలుట సమంజసము. అట్లుగాక 9 ఏడ్ల బాలునిచే 'అత్తాతాతా' అనిపించుట హాస్యాస్పదముగ కనబడినది. వీర రంగాలంకారములను పురుషవేషధారుల వనములును కడు మనోహరములు. మున్నెక

సారి ఒక సమాజమువారి నాటకమును ప్రదర్శించుటలో ఆకస్మికముగ తలకుండిచారిన తలసాగ ను కుంభీననుడు కేల దీ యుట రాజసమునకు లోటుని యొక ప్రతికావర్తిక విచారించినది. మొన్న నీ సమాజమున కుంభీననుడు స్వయముగ నాననములను ఒకసారిగాక రెండు సార్లు తెచ్చివేయుట కమలార చూచినపు డతడెంతటి యపరాధియగునో గదా యనిమేము తలంపవలసి వచ్చినది. కుండిన కుంతలాధిప పాత్రధారులు ఆ పాత్రముల కన్ని విధములను తగియున్నారు. సార్వభౌముడు సింహాపీఠి దిగ గూడదని తలంచుట ఆసమంజసము. అట్లకు పరమకట్టిచేయుటదే. వాని చందమున నభినయించుట బాలిగొలిపినది ఉన్నవారిలో ఏమయా కుంభీన స పాత్రధారులు పేర్కొనబడదగుదురు. ఏమయపాత్రధారికి సోశీల్యమును భావమును మొగమున గోచరింప జేయుటయును కొంతగ నుండెను. కుంభీన పాత్రధారికి భాషాసౌష్ఠ్యము చాల తక్కువగ కనబడినది. వస్తులను కలపొట్టి వదలి లేనివొట్టి నలికించుట కర్ణకశోరము. చెన్నపురియందు సుప్రసిద్ధ పాత్రధారుల మనుకొను వారిలో పలువురి యుద్ధిలో పము కనబడుచుండును. ఏది ఎటులున్న ను ఈ నాటకమును ప్రదర్శించినవారిలో పలువు రాంధ్రేశ్వరులనియు ఇదియే ఆంధ్రనాటకప్రదర్శనమున ప్రథమప్రయత్న మనియు వినినపుడు వీరుప్రశంసా పాత్రులని యేమేమాహించుచున్నాము. వీరుతగినశ్రద్ధతో మున్ముందుపలక్షణభావతోడను పాత్రోచితహాసభావ ప్రకటనముతోడను నాటకములను ప్రదర్శించురగాక యని కోరెదము.

చెన్నపురి నూడెంట్లు కట్టు.

ప్రహ్లాద నాటకము.

ఈ నెల 10-న తేదీ శనివారమునాడు సాయంకాల మీ సభవారు విజ్ఞోరియా పురమందిరమున ప్రహ్లాద నాటకము నాహ్లాదకరముగ ప్రదర్శించిరి. ప్రదర్శకులందరూ విద్యార్థులే యగుటచే పాత్రధారు లాయాపాత్రులను ధరించుటకు తగినవయోలక్షణములను గలిగియుండిరా లేదాయనుచివార మప్రస్తుతము. వారదుడును వారాయణుడును మొదటి ప్రహ్లాదుడును బాగుగాపాడిరి. లీలావతి పాత్రధారి స్వయా పాథి నయంబులు క్లాభ్యములు గాని మాతృత్వపదవికి గాక ముగ్ధ నాయికాపాత్రల కితడు బాగుగా నొప్పియుండు నని తోచినది. ఆతనిగాత్ర మానాడు మూసికొనిపోవుటచే గానసామర్థ్యము గ్రాహ్యము కాలేదు. అయ్యది ఆకస్మికమని మేము తలంచెదము. అట్లుగాక అది స్వతస్సిద్ధమేయైన గొప్ప కొరంతయే యగును. ఈ నాటకప్రదర్శనమున హిరణ్యకశ్యప పాత్రధారి ప్రథమ ప్రశంసకు పాత్రుడు. వేషధారణమున నతడెవరుకొనిన నేత్రాలంకారము త్రోధానుజీమమును చూపకపోవుటయే గాక సహజ శ్లేశశోభకు గూడ వైచర్యమును కలిగించినది. భాషాసౌష్ఠ్యముగూడ కొంత కొరంతగా కనబడినది. యవనికాభ్యంతరకర్మ రంగులమున ఆసనము పీరుండు సగము కనబడునట్లు కూర్చుండి పాత్రభాగమునందించుట ఏకిని గోచరము కాలేదని వారు తలంచుట పొరబాటు. అట్టి ఏర్పాటులు సమగ్రముగ చేయబడకున్న నాటి రాత్రియందునలేనే హాస్యాస్పదములుగ పరిణమించును. లక్ష్మీ రంభావేషములను రెండిని విరమించి యుండిన మేలుగ నుండి యుండును. పాత్రధారులకుపాత్రభాగము ముగియగనే ప్రేక్షకుమండలిమధ్యమునకు వచ్చి పెత్తనము చేయుట ప్రశంసనీయముగాదు. చాలసమర్థుడని పేర్కొనబడిన కడపటి ప్రహ్లాదదేవతమునో ప్రశంసనీయుముగ పనిచేయలేదని వ్రాయుటకు చింతిలుచున్నాము. మధ్యమ ప్రహ్లాదుడు మధ్యరకమున పనిచేసెను. ఇంద్రాదిపాత్రలను ధరించినవారు గూడ యథోచితముగ పనిచేసిరి. వీరందరూ ప్రదర్శక కళాభివృద్ధికై శ్రద్ధతో పనిచేసి కీర్తికాములయ్యెదరగాక యని కోరెదము.

10 వ పర్యాయము ఖయిదులోపడుట.

బొంబాయి లో సాండుమార్ట్ కోడ్డుములలోనున్న మహమ్మదు నైయూపు ఆనువాని తేయాకు దుకాణములోనికి గత గురువారమున కాలముగో అనునతడు పోయి తనకుకావలసిన ఫలహారములను తిని తినిన ఫలహారములకు సామ్యుచెల్లించి పిమ్మట ఒక రాగి పళ్లెమును చంకక్రింద నిమిడ్చికొని మెల్లగ నాపునుండి నడచుచుండెను. మహమ్మదు నైయూపు వానిని పట్టుకొని పోలీసువారికి ఒప్పగించెను. తా నిద్రపడుట యిట్టి నేరములను 10 సార్లుగా వినించి తీక్షణ పొందితి నని కాలముగో ఒప్పుకొనుటచే ఈ కేసునందు వానికి మేజిస్ట్రేటుగారు 2 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

యూరోపియనులు; సంస్కరణములు.

బొంబాయి హోమరులు కాళివారు ఆదివారము నాటిరాత్రి ఎం. ఏ. జిన్న గారి యాజమాన్యమున నొకసభ గావించిరి. ఆసమయమున జిన్న గారిట్లు పలికిరి:— కాతీయ సభా మహమ్మదీయ సంఘములు కోరిన సంస్కరణముల నెత్తిగొందుండి యూరోపియను వర్తకులు ఇప్పుడు చెప్పుచున్న హేతువుల జెప్పకుండురు. సంస్కరణము లావశ్యకమని వారొప్పుకొందురు. కాని ఎట్టి సంస్కరణముల నీయదగినదియు వారు చెప్పురు. వారీజేతమున వాంఛించుర దెల్ల వర్తకము నంతను తమ స్వంతము చేయవలయుననియొ యని తెలియతగును. కాని దానికి మన మంగీకరింపజాలము. సభకు విచ్చేసిన మహమ్మదీయులకు తాను ప్రత్యేకించి చెప్పవలయు నదేదైన గలదేని వారు తమ హైందవ భ్రాతృకులతో గలసి యభివృద్ధి గాంచవలయు ననియు, హిందువులకు తాను చెప్పవలచినది తమ మహమ్మదీయ సోదరుల యభివృద్ధికి విశేషముగ తోడ్పడ వలయుననియు చెప్పవలెనని వారొరిక. ఇదివరకు కలకత్తాలో మొక ఉపన్యాసకుడుగనున్న ఎం. కుబేరాయగారు గూడ నా సమయమున నుపన్యాసము నొసగెను. యూరోపియను వర్తకులు గోరుకాంతి వాతావరణమును, పరివిధములగు పూచీత్వములను హైందవవర్తకులు గూడ వాంఛించుచున్నారు. తామీ జేతమున నిదివర కనుభవించుచున్న ప్రత్యేక అన్యాయ స్వాతంత్ర్యములు శాశ్వతముగ నుండవలయునని వారు కోరుచున్నారు. తమకు తగిన ప్రాతినిధ్యమును యూరోపియనులు వాంఛించిన మనము దానికాదనము. వర్తకమునందును, దొరతనపుటువొగ్గములందును రెయిల్వేలు, బ్యాంకులు, ఇన్సూరెన్సు కంపెనీలు మొదలగు వాటియందును యూరోపియను లనుభవించు ప్రత్యేకలాభముల జూచినవారి స్వాధీనత్యాంధోకనము సంకతి బాగుగ విదితము కాకలదు.

జమీందారుల సభ

హిందూజేతమునందలి జమీందారులు భూస్వాములు మొదలగు వారందరియొక్క సభ నవంబరు 13 న తేదీని బ్రిటిషు ఇండియా సంఘమందిరమున జరిగెను. రాజప్రతినిధి గారికిని కార్యదర్శిగారికిని తా మంపవలయు సంస్కరణముల నాలోచించుటకొఱకు సభ సమావేశమయ్యెను. హిందూజేతమునందలి పలుతావులనుండి అనేకమంది రాజులును, మహారాజులును, జమీందారులును, ఖామందులును సభకు విచ్చేసిరి. దక్షింక మహారాజు గారభ్యక్షులుగ నుండ గోరబడిరి. దక్షింక మహారాజుగారు తమ అభ్యక్షకోపన్యాసమున మాంఛేగుగారికి వృద్ధమృత్యురక్తస్వాగత మొసంగి ప్రస్తుతము దేశమందెల్ల సంస్కరణాంధోకనములు విశేషముగ నున్నవిగావున భూకామందుల కెట్టిసప్తములు గలుగకుండ జూచుకొను నట్టి యేర్పాటు లిప్పుడు తాము చూచుకొనకుండిన పిమ్మట విచారింపవలసినవచ్చు నని చెప్పిరి. జమీందారులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మావశ్యకమని చెప్పిరి. మాంఛేగు గారివద్దకు దక్షింక మహారాజుగారి యాజమాన్యమున నొక ప్రతినిధివర్గము నంపవలెననియు, మాంఛేగు రాజప్రతినిధిగారలకు హిందూజేతపు జమీందారులందఱొకవిందును గావింపవలయుననియు, హిందూజేతపు భూఖామందుల సంఘమువేరిట నొక సంఘమును స్థాపించి వాని కార్యాలయమును, సామ్రాజ్య దొరతనమువారుండు తావున నేర్పరపవలయు ననియు, తీర్మానములు చేయబడెను.

తాము వాంఛించు సంస్కరణములలో జమీందారులు ఇంగ్లండునందలి ప్రభువుల సభవంటి "అప్పరు ఛేంబరు"ను సభ నొకదాని సామ్రాజ్య రాష్ట్రీయ శాసనసభల స్థాపింపగోరిన తెలియుచున్నది. అందు భూకామందుల ప్రతినిధులును, వర్తకుల ప్రతినిధులు మొదలగువారు యంద నిశ్చయింపబడెనట! మరియు "వెర్మనెంటు రెవిన్యూ నెట్లమెంటు" కాలపరిమితి నింక నధికము చేయవలయుననియు, ఆయుధ శాసనము జమీందారులకు వర్తింపకుండవలయు ననియు, జమీందారుల కుమారులకు నైసికోడ్యోగముల నీయవలయు ననియు, సామ్రాజ్యసభలు మొదలగు వాటియందు భూకామందులకు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము నీయవలయు ననియు గూడ వారు కోరి రని తెలియుచున్నది.

రెడ్డు

దేశీయమహాజనసభావిధానము

పొణకా పట్టణరామరెడ్డి గారు

సర్వేశ్వరుని స్పృహ చిత్రము, అనంతము. మానవస్పృహలో అస్వేచ్ఛ నిరంకుశత్వము అనునది లేదు. భగవద్దాండాధ్యక్షుల నందఱు గమానులే. ప్రతిమానపుని హృదయాంతరాళమున స్వేచ్ఛాబీజము మెలక లేల్లినది. కావుననే మన నాయకులు యోచించి 1885-వ వత్సరమున దేశీయమహాజనసభను గావించి మన కష్టములు కొన్ని ప్రభుత్వమువారికి నివేదించుకొనగలిగిరి. అది మొదలు ప్రతివత్సరమున వెక్కుతీర్మానముల నామోదింప జేసి విజ్ఞప్తులను ప్రభుత్వములకు పంపుచున్నాము. కాని, ఫలము మాత్రము పూర్ణమునానరాదు. ఏ దినము దేశీయమహాజనసభ ప్రారంభమయినో అది నమోదింపబడిన ప్రతివత్సరమున భారతీయులకు కలత ప్రారంభమయెను. విజ్ఞప్తు లరణ్యోదనము లగుకొలదిని ప్రజల కావేశమధికమగుచుచున్నది. నానాటికి జాత్యైక్యత ప్రబలమొచ్చెను. ఆంగ్లో-హైందవులు ఏ నీ ని భంగపరుప సమకట్టిరి. వీరికి నిరంకుశాధికార వ్యవస్థవారు కొంచెము సాయపడిరి. బంగారావిధాన జరగను. కల్లోల మారంభ మయెను. అప్పుడే 1906 - వ వత్సరము దేశీయ మహాజనసభాపీఠ మలంకరించిన అభిజన భిక్షు లగు చాచా భాయి నాకోడి గారి నెదవులనుండి “స్వరాజ్యము” అను గం భీరవాదులు ప్రతిధ్వనించెను. ప్రజాప్రభుత్వ మలంకరిన గాని ప్రజా స్వత్వములు కా పాడ బడ జాల వ ను పరిత్రోక్షేణము ప్రతిభారతీయుని హృదయమునను దిట్టముగ వెలకొనెను. స్వేచ్ఛకొర కాతురత యెక్కుదాయెను. భార తీయులు ఆంగ్లో-హైందవులను హిందూదేశ మను వాటిని మధింప మొదలిడిరి. ప్రథమమున 1907-వ వత్సరమున నూ రకు నగరమున కల్లోల మను హాలహలము జనించినది. క్రమ క్రమముగా నిక్క మెరిగిన వెంటనే అది యంతరించినది. ఇక రెండవసారి పుట్టినది స్వేచ్ఛావృత్తము. 1918-వ సంవత్సరమున లక్ష్మణపురమున, ఎన్ని దినములనుండియో కలహించుచుండిన హిందూ మహమ్మదీయులు కలసి సోదరభావముతో ఆ య మృత్యుము గ్రోలిరి. ఆ యమృతమే దేశీయ మహమ్మదీయ నాయకులచేతను 19 గురు సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణ సభ్యుల చేతను ఏకగ్రీవముగా నామోదింపబడి మహర్షి గాంధీగారిచే లోకమునకు సమర్పింపబడినది. ఈ యమృతమును పూర్తిగా ప్రజలు తనివి వీర ననుభవించు కాల మాసన్నమైనది. పూర్వ ము అమృతమును మోపిన రూపమున భగవానుడు దేవతలకు పంచి వారిని ధన్యుల జేసెను. ఇప్పు డన్ననో స్వేచ్ఛాప్రి యు లగు మన దేశపు రాజ్యాంగం కాద్యదృష్ట యన్. మాం యెక్కుగా మన దేశమునకు స్వేచ్ఛావృత్తమును ప్రసాదిం ప నేరెంచుచున్నాడు. కృష్ణాపత్రికాధిపతి గారు వ్రాసినట్లు “జగన్నాథభగవంతుని కదల నారంభించినది. హరినామసంక్రీతన ములతో త్రాడు లాగుదమా! ధన్యుల మగుదుము; అడ్డ పడెదమా అప్పుడను మాత్రమే.” కాని, రెండవది నుభ ముల్లో గూడిన మోక్షము గాదు. ఆంగ్లో-హైందవులు వీనికి అడ్డపడుచున్నారు, తెదరించుచున్నారు. ఇం కేమేమియో చేయుచున్నారు. వారి నిరంకుశత్వమునకు భంగము వా టిల్లనన్న పుడు వా టిల్లు చేయుట స్వభావ మేమో కాని, మనవారిలో సయితము కొంతమంది స్వాధ్యక్షులు “స్వరాజ్యము వచ్చినట్లయితే జాటుకొందు”రను మిథ్యావాదమును బ్రతి వీసి “బ్రాహ్మజేతరోద్యమము”ను స్థాపింపజూచిరి. దానికై కొంతమంది చేసిరి. 30 వత్సరములుగా ఆయుధశాసనముతోల గింపవలె ననియు నెటిలో మెంటు నిర్బంధప్రారంభించితివిద్య పూర్తిగ స్థాపింపబడవలె ననియు నొక్కొక్క వారలెన్నో ఎవరికొకరి లోకమునకు తెలియకు. ఇట్టిది గమనింపకయే ఈ యుద్యమము బయలుపెడలి చేయున్న ఘనకార్యమే దియో? “స్వపరిపాలన” మనవరము లేదని “కొరవిలో” తల గోకికొనుచున్నారు.” ఇట్టివారి నే మనవలయు? పాపము!! వీరిని జూచిన నొకొక్కప్పుడు జూలి వేయుచున్నది. వీరి ప్రయత్నములు తిన్నగ సన్నగిలుచున్నవి. త్రితయులు వీరికి పంగ నామములు వేసిరి. అక్కటై ఖులు వీరిని నిరసించిరి. విశ్వబ్రాహ్మణులు వీరినుండి వేరుపడిరి. ఇక “కూద్రోద్యమ” చని పిల్చిన కొంత బాగుండు నేమో గాని దానికి గూడ అది నోచిగొనియుండలేదు. కొం దరు శూద్రులు సయితము “చెన్నరాజధానిసంఘము”ను స్థా పించి వీరినుండి దూరముగ తొలగిరి. ఇక వీరికి దిక్కు వీరే.

అన్యాయమార్గాలంబటల కిదియే కట్టకడపటిగలి. రెడ్డిసోద రులారా! చూచితిరా? తగుణమున ఎవరెవరి పని వారు వారు చేయుచున్నారు. ఇట్టి కాలమున రెడ్డిమహాశయు లూరకుండ వలసినదేనా? వీరి పరిపాలనచరిత్ర పరికించిన గుండె లవియు చున్నవి. వీరి పరాక్రమము కరుకమానము. అనవేమారెడ్డి మొద లగు రెడ్డిప్రభువుల చారిత్రమును కొండవీటిరెడ్డిపరాక్రమమును ఇంకను ప్రతిరెడ్డిహృదయవీధిని తాండవ మాడుచు నే యు న్నువి. ప్రతాపగురుని కింత కీర్తి గడించి యుచ్చినది వీరే. కృష్ణ దేవరాయల యశశ్చంద్రికలకు కారకులు వీరే. అట్టివారి సంతతి యగు రెడ్డు తుచ్చమగు నీయుద్యమమునెడ సానుభూతిని చూపి ప్రస్తుతము స్వేచ్ఛాప్రసాదమున కడ్డ దగులుట కడు శోచనీ యము. దేశదేశములను జయించి ధర్మపరిపాలన గావించిన వీరు “సరాజ్యము” వచ్చిన నిర్వహింపజాల రనుట హాస్యా స్పదము. మీ ప్రతాప మెందు బోయెను? మీ కార్య మేగంగ గలనె! గాజులు తొడిగికొని ఆడువాన వలె నుండ దలచితిరా? సిగ్గు! సిగ్గు!! మన వీరుల పక్ష రుధిరము మీ రక్తనాళముల గుండె ప్రవహించుటలేదా? మనవారి కీర్తి పరువు ప్రతిష్ఠలు నిలుపుటకు సమయ మాసన్నమై యున్నది. ఇప్పుడు వృథాపుచ్చిన నిక నెన్నియో వత్సరములకు గాని ఇట్టి సుతరుణము రాదు. కొలది దినములలో మద్రాసు నందు రెడ్డి ప్రముఖుల సభ జరుగనున్న గని ప్రతికూముఖమున చదివి నాడెను. తేదీని, అవసరసభయైన తేదీని, ఆందు నాయకులు చర్చించి దేశీయమహాజనసభావిధానమును పూర్తిగా నామో దించి ధన్యులగుదురు గాత!

మహమ్మదాల్ సోదరుల నిర్బంధవిమోచనము.

ఆనిబిసెంటుమ్యగారు ఈ సోదరులు తురుష్కరాజ్యము పట్ల చూపుచున్న క్రియావిరహిత మగు సానుభూతిగూడ హానికర మనియు అది క్రియారూపకముగ పరిణమింప వచ్చు ననియు ప్రభుత్వము వారి దృష్టినుండి తలంచుచున్నానని బిసెంటుమ్యగారు వ్రాసిరి. అట్లు తాను తలంచుట పారభాటు గావచ్చునని గూడనామె వ్రాసిరి. ఆమె అట్లు తలంచుట పారభాటనియే మేము నమ్మె దము. ఇండియా దొరతనమువారి దాడులను గూర్చి లన్నియు తమ తలపై బడిన ట్లామె భావింప ప్రయత్నించినది. ఈ మానసిక ప్రయత్నమున నామెకు భావనా ప్రపంచమున కలిగిన నూతన ప్రభుత్వ వ్యక్తిత్వమునం దామె నిరంకుశాధి కారులకును పూర్వకములగు వారినులోచనములనుగూడ ధరించి యుండెనని, మేము తలంచెదము. మొట్టమొదట ఆలీ సోదరుల క్రియా రహితగాధ సానుభూతిని గూర్చి తాము స్థిరచిత్త తేకుండ భావించుటవలన మహాప్రమాదము కలుగుననెడు విక లాంగ భావము తమకు కలిగెనని నిరంకుశాధికారుల సులోచన ములకు గోచరముగాదు. మరియు దేశమునందలి మహమ్మదీయ నాయకు లందరును మహమ్మదీయులుగాని దేశీయులందరును గూడ కోరినట్లు ఆలీ సోదరులను విడుదలచేయుటవలన నా మహాప్రమాదము వరింత నామమాత్రము కాగలదని గూడ వారినులోచనములకు గోచరముగాదు. ఈ నిరంకుశాధికారుల నిరాధారమగు భావనమే సహేతుక మని వాదమాత్రమునకు గాను మన మంగీకరించినను నిజముగ ఆలీసోదరుల క్రియా విరహితసానుభూతి క్రియాసహిత సానుభూతిగ పరిణమించి నను వారికి అమానుషశక్తి యుండిన తప్ప నెట్టి అనర్థకమును కలుగుట కవకాశములేదు. అట్టి మానవాధికశక్తి వారికి లేదనుట నిశ్చయము. ఆనిబిసెంటుమ్య గారు నిరంకుశాధికా రుల దృష్టిపథమునుండి చూడసాగిరి. అట్లు చూచుటలో వారినులోచనముల సధికముగ నుపయోగించిరి. పాపము అయ్య గారు అనవసరముగ నిట్టిశ్రమకు పాలుపడిరిగాని రాజ ప్రతినిధిగారును దేశీయ మంత్రులును నుడిచిన విషయములను వ్యాఖ్యాన విరహితముగ వివరించిన బా గుండెడిది. ఇండియా దొరతనమువారి దృక్పథమునుండి విష యముల నవలంకించుటకు తానే ఇండియాదొరతనమని ఆ యమ భావించు శ్రమకు పాల్పడుటవలన తనకే హాని కలుగ చేసికొనెనని తలంచునారు వెక్కుచుంది కలరు. గతజల సేతు బంధనము నిరుపయోగము. అందులకు మేమిప్పుడు కలహించ గోరము. మేమిదివరకు నూచించిన రీతిని ఏర్పరుపబడు ప్రతినిధి సంఘముతో బిసెంటుమ్యగారు మాంటాగూగారిని రాజప్రతి నిధిగారిని (మాంటాగూగారి నేకతమచూడ వీలులేదు) సంద రించి భారతీయుల దృక్పథ మిట్టిదని వారికి వివరింపదగిన సని నూచించెదము. అట్లు ఇండియామంత్రి రాజప్రతినిధిగార్లనుట ప్రతినిధి సంఘమువారు ప్రజాభిప్రాయమును ప్రకటించిరని ఇప్పుడు ఆనిబిసెంటుమ్యగారు ఇట్టి సంతాపకథనమును వెల్లడిం చుటకు దేశీయమంత్రులవలనను రాజప్రతినిధిగారివలనను పంపి వేయబడినట్లు ఆసంఘమువారు గూడ పంపివేయబడరని మాకు గట్టినమ్మకము కలదు. (మహారాజు)

విలేఖకులకు నోటీసు.

కాగితపు కఠ వేర్పడుటచే విలేఖకుల వ్యాసములును వా ర్తలను చాలవఱకు తగ్గింపబడవలసి వచ్చుచున్నది. విలేఖకులు తాము వ్రాయబోవు వ్యాసములను సాధ్యమైనంత క్లుప్తముగ 1,2 పుటలకు మించకుండ వ్రాయ బ్రార్థితులు. వార్తలందు అతిమాత్మముగ ముఖ్యవిషయమును మాత్రము వ్రాయవలెను. పెద్దవిగ నున్న వ్యాసములును కాగితములకు రెండు వైపులను వ్రాయబడినవియును, జిలుగుగ నున్నవియు ప్రకటింపబడవు. సుపాదకుడు.

నెల్లూరు జిల్లా మునసబుకోర్టులో

O. S. No. 980 of 1917.

Between:— (953)

- 1. చుండూరు కామయ్య } ... వాదులు
- తెల్లి వస్త్ర రా 25 గురు }
- AND
- 1. మాంబి మహమ్మద్ జియూ } ప్రతివాదులు
- ఉద్దీక్ అహమ్మద్ అన్ సారి }
- ఎన్ గై రా ఆర్గురు }

పైనచెప్పబడిన వాదులు సివిల్ ప్రొసీజరుకోర్టు 1-వ ఆర్డరు 8-వ రూలుప్రకారం వై కోర్టువారి ఉత్తరువునుబొంది, నెల్లూరుమునిసిపల్ సరిహద్దుల లో నివసించియుండు హిందువులకు క్రితనిధులుగా, పైన చెప్పబడిన ప్రతివాదులను సదరు సరిహద్దుల లో నివసించియుండు మహమ్మదీయులకు ప్రతి నిధులుగ చేసి, సదరు మ్యునిసిపల్ సరిహద్దులలోని అన్ని పల్లికు వీధులలో సర్వకాలములయందు హిందువులకు సంబంధించిన సర్వవిధములైన ఉత్ప వములను మేళతాళములు లేపెటలతోటి తీసికొని పోవుటకును వచ్చుటకును సదరు హిందువులకు హక్కు ఉన్నదనియును, సదరుహక్కు మహమ్మ దీయుల మసీదులలో (Congregational Worship) జరుగు సమయములలో (పదుగురు చేరి ప్రార్థన చేయు సమయములో) అనగా ఉదయము 6 గం. మొదలు 8 గం.వఱకును, మధ్యాహ్నము 12గం. మొదలు 2 గం.వఱకును, సాయంకాలము 6 గం. మొదలు 8 గం.వఱకును సదరు మసీదులకు ఇరు ప్రక్కల 20గజములదూరమున హిందువులు తమ మేళతాళములను లేపెటలను నిలుపవలసినదను విషయమునకునూత్రము లోబడియుండవలసినదని యును డిక్టేరుచేయుచుకొని, సదరు హక్కులను పైన చెప్పబడిన హిందువులలో అందరు కాని, కొందఱు కాని అనుభవించుటయుండు మహమ్మదీ యులలో యెవ్వరు కాని, సర్కారువారికి అర్జిలను ప్టెటుమెంట్లను ఇచ్చి హిందువులయొక్క సదరు హక్కుకు భంగకరములగు ఉత్తరువులను కలుగచే యుట ద్వారాగాగాని, గలభాలుచేయుట ద్వారాగా గాని, మరియు విధముగాగాని, అటంకముగాని ఇతర అభ్యంతరము గాని కలుగ చేయ కుండునటుల Permanent Injunction పొందుటకు పైన చెప్ప బడిన దావాను దాఖలుచేసియున్నారు. సదరు దావాలో వాదులుగా చేర నుద్దేశించియుండు నెల్లూరు మ్యునిసిపల్ సరిహద్దులలోని హిందువు లును, ప్రతివాదులుగా చేర నుద్దేశించియుండు సదరు సరిహద్దులలోని మహమ్మదీయులును, 1917 వ సం॥ నవంబరు 27-వ తేదీని గాని అంతకు లోపలగాని కోర్టువారి యుత్తరువునుబొంది అట్లు చేరవచ్చునని ఇందు మూలకముగ సదరు మ్యునిసి పల్ సరిహద్దుల లో నుండు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును తెలుపుచున్నాడను.

NELLORE) Y. Venkatchelam
12-11-17) Pleader for Plaintiffs.

గోదావరిజ్వలనభలు.

I

రామచంద్రపురము తాలూకానుండి ఒక భూస్వామి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

నేను రామచంద్రపురము తాలూకాలో జీగాయితీర్థా స్వామిని. బిక్కవోలు గ్రామమునందు గతమాసమున జరిగిన ప్రథమగోదావరీబ్రాహ్మణేతరసభకు నేను పోయియుంటిని. యథార్థమును దెల్పుట నా సంకల్పమయి యున్నందున, నేను బ్రాహ్మణుడనో బ్రాహ్మణేతరుడనో నిరూపించి చెప్పిన యెడల ఉభయవర్గములవారిలో నొకరు సంతోషించుటయు రెండవవారి కాగ్రహము కల్గుటయు సంభవించును గనుక, ఆ విషయమున నేను ప్రచ్ఛన్నుడనుగ నుండదలచితిని. సభారంభమునకు కొంతకాలము పూర్వము రివిన్యూ అధికారులు కొందఱు ఈ సభ జయప్రద మగుటకు తమ సానుభూతిని పూర్ణముగ జూపకున్నయెడల, అంత కులభేదసాధ్యముగ చందాలు వసూలగుటయు పందిరులు పాకలు వానికి వలయు సామానులు సిద్ధమగుటయు బిక్కవోలునంటి సామాన్య గ్రామమున సాధ్యము కానేరదు. కొన్నియెడలనుండి క్రమముగా జరుగుచున్న సర్వముల రాజకీయగోదావరీమండలసభ కిట్టి యధికార సహాయము శతాంశ ముండేనేని, ఆసభలు దీనికన్న పదిరెట్లు జయప్రదముగ జరుగు ననుటకు లేకమును సందేహము లేదు. తా మెరిగినవరకు ఏ మండలసభలోను రైతున కుపయోగించు విషయములు అంత వివరముగను సాకల్యముగను అనుభవజ్ఞానముతోడను చూపబడలే దని కృష్ణాపత్రికాధిపతులు వ్రాసిన 1916 సం. ఫు గోదావరీమండలసభను రామచంద్రపురమున జరుపుటకు సర్వకార్యభారమును మారయితుల పక్షమున తమపై మోపుకొని పాటుపడిన దుగ్గిరాల సూర్య ప్రకాశరావు గారికి అట్టి సహాయము మా తాలూకా రయితులు నాల్గవంతు చూపిన పక్షమున ఎంతమేలగునో ఇచ్చట దెలుప సాధ్యము కాదు. ఆనాటి సభకు 10 చూపాయలు చందా యియ్యలేని గ్రామములవారి బిక్కవోలు సభకు నూలుల నవలీల గ స మ ర్పిం మ ట క థి కారు ల మం ద హ స ప్రోత్సా హ ము లు కా క వే టు కారణము లే దని చెప్పట యతిశయోక్తి కాదు. వక్రవ్యాంశమునకు వచ్చెదను. బిక్కవోలు సభకు 8,000, 5,000, 9,000 జనము వచ్చిరని తమ యిచ్చవచ్చినట్లు పత్రికలలో స్తోత్రమే ప్రధానముగా నెంచి వ్రాసిన యుపనిలేఖకుల వ్రాతలు విశ్వాస్యాస్థములు కావు. ఎక్కువ జనము మొదటి దినమున వచ్చిరి. కాని, రెండవనాడు రాలేదు. నే నా పందిరిలో సభారంభమునండి చివర వరకు నున్నవాడను. రెండువేల జనమునకు మించి ఎప్పుడును లే రని నేను రూఢిగ చెప్పగలను. మూడువేలమందికి చాలిన పందిరిని నిర్మించితి మని సభాకార్యనిర్వాహకులే మొదట ప్రచురించియుండిరి. భోజనాది వ్యయపట్టికను జూపినయెడల 9000 మందికి వీ రెట్లు సదుపాయము చేయగలిగిరో తెలియ గలదు. ఈ సభవారు చర్చనీయాంశములను ఏపత్రికలోను ప్రకటింపలేదు. సభాకాలమునందైనను సిద్ధముచేసి కొందరికైనను పంచివెట్టలేదు. సభ యంతయు ముగిసినవెనుక కూడ పత్రికల రిపోర్టర్లు తమ కిచ్చవచ్చినచొప్పున చర్చితాంశములను రిపోర్టు చేసిరి. ఒక్క “మద్రాస్ మెయిల్” రిపోర్టరును మాత్రము 28వ తేదీ రాత్రి తమయొద్ద నుంచుకొని వారి కొకమాదిరి తీర్మానముల నిచ్చిరని తెలియుచున్నది. పత్రికలలో ప్రచురింపబడిన తీర్మానములకు అట్టోబరు నెలాఖరునాటి కారూపము కాకి నాడయందు వచ్చెనని నమ్మకమైన స్నేహితులవలన వింటిని. దీనిని బట్టియే కాసనసభనుగురించి చేయబడిన తీర్మానమున నాద్యంతవిషయములలో వైరుధ్యము కాననగుటయు, అనుద్యోగము కాసనసభ్యుల కొకవంక బాధ్యత అధికారము వెంటనే వారికి ప్రస్తుతపురితి దాస్యము నిర్ణయించుటయు సంభవించెను. ఈ విషయమును ప్రాజ్ఞులగు భూస్వాములకు తెలియబరచి ఇట్టివిరుద్ధపు తీర్మానమున ఏసంఘమువారును ఏసమాజమువారును ఏమండలియు ఏరాజధానివారును చేసియుండలేదని గుర్తెరిగి ఇది పరిహాసకాగ్రహమైన దనియు దీనిని గూర్చి ప్రజల ని బాధిస్తా నును ను దె ల్పు ట కు ప్ర త్యే క మం డ ల సభ జరుపుట యావశ్యక మని యు భూ స్వా ము ల కు తె క్కం ద్ర ము స్ఫురించి ఎచ్చట నిట్టి విపరీతపు తీర్మానము గావించబడెనో అట్టి మా రామచంద్రపురము తాలూకాయందే ఈ నెలలో అన్నిగట్ల ములవారి ప్రత్యేకమండలసభను జరిగించి కాంగ్రెస్ మాన్యుటీరువారి సంస్కరణవిధానము నవలంబించుటకు యత్నింప దొడగ

తిమి. ఈ ప్రత్యేకసభ ఈ నెల 18-వ తేదీన జరుగునని పులి కలలో ఇదివఱకే ప్రచురింపబడెను. బిక్కవోలు బ్రాహ్మణేతరసభ కార్యనిర్వాహకులు దీనికి విఘ్నము గావించుటకు చేయుచున్న నింద్యవ్యాసారము శోచనీయము. చందాల నీయ వర్తనియు కమ్మ కాపురెడ్డి భూమంచిరెడ్డి తెలగ వెలగు తెగల వారు 18-వ తేదీనాటి సభకు పోగూడదనియు బోధించుచు వచ్చింపరాని ఒట్టును బెట్టియు ఈయదలచిన చందాలను మాన్పించియు ఈ సందర్భమున సర్వప్రయత్నములను బ్రాహ్మణోద్యోగములకొరకే గాని యితరవర్గములవారి లాభముల కొరకు కాదనియు ఈ మొదలగు మృషావాక్యములను నిర్భయముగ జెప్పచు గ్రామ మున్నబులు మొదలగువారు గ్రామములవెంట బయలుదేరుచున్నారు. ఇట్టి సాహసము వారికి అధికారిభయము లేకపోవుటవలన గాక ఎట్లు సాధ్యమగును? ఒకవేళ తమ తాబేదారుల చర్యలు రివిన్యూ ఉద్యోగియులకు తెలియకున్నవా యని అనుమానపడుటకు కారణము కానరాదు. ఏలయున ఇట్లు చెలరేగి విచ్చలవిడిగ దిరుగుచున్న గ్రామోద్యోగియు లనేవారు రివిన్యూ అధికారుల యాప్తవర్గములోని వారని భూస్వాముల మైన మే మందఱము స్వయముగ నెఱుగుదుము. రయితులలో రయితుల కిట్లు భేదములు కల్పించుట తగువు కాదు. మా తాలూకాలో సంఖ్యకు గా మన్నను స్థితిగౌరవములందును భూవసతియందును త్కత్రియులు హుద్రులకు తీసిపోరు. అట్టి త్కత్రియులు ఈ బిక్కవోలు సభ పట్ల ప్రతికూలురై యుండి రనుట తాలూకాలోని ప్రతిరయితు నకు తెలిసియున్నది. వారిని కూడ రామచంద్రపురమున జరగబోవు 18 వ తేదీ సభకు అధికార నిర్ణాత్యభావమును నమ్మి అటంక పెట్టెదరా యని సంకోచింపవలసి వచ్చుచున్నది. ఎట్లులైనను చెన్నపురిలోని కేశవపిళ్లగారి యధ్యక్షతక్రింద నున్న (వెసిడెన్సీ ఆసోసియేషనువలె సమకూడి మా నిశ్చితాభిప్రాయమును తీర్మానింప దృఢనిశ్చయాలమై యున్నాము. మాంటాగు గారికి సమర్పింపదలచిన విజ్ఞాపనమునందు సంతకములు చేయింపబడెద మా బ్రాహ్మణేతరసోదరులు అడ్డము వచ్చినను ఇప్పటి సభ జరుగకుండ విఘాతము కల్పింప పాటుపడుచున్నను స్వలాభముకొరకు మువ్వురు నలువురు బ్రాహ్మణేతరులు చేయుచున్న మెమోసమును గ్రహింపనేరక ధనగౌరవముచే ముందుకు రాదలచిన విద్యార్థులగు లగు మా వోడి భూస్వాముల దుర్గతి కి క చు చు వారి నిజమైన మిత్రు లెవరో శత్రువు లెవరో వారు గ్రహింపగల సామర్థ్యమును భగవంతుడు వారికి శీఘ్రముగ లభింపజేయుగాక యని ప్రార్థించుచు 18-వ తేదీనాటి సభను రామచంద్రపురము రాజాగారివంటివారు జయప్రదముగ గొనసాగింతు రని నమ్ముచున్నాము. ప్రయత్నము చేసి పరాజితుల మగుట శ్రేయస్కరము కాని, బిక్కవోలునందు జిల్లాప్రజలకును రాజధాని ప్రజలకును జరిగిన యభవృత్తిని సహించి యూరకుండుట ముమ్మాటికిని కూడ దను న్యాయమును దృష్టియందుంచి పాటుపడవలయును.

II

ఈనెల 18 తేదీ ఆదివార ముదయమున మధ్యాహ్నమున రామచంద్రపురమునందు ప్రత్యేకగోదావరీమండలసభ జరుగును. శ్రీ రాజా కాకర్లపూడి రామచంద్రరాజు బహద్దూరి దివ్యభవనమున ప్రతినిధులకు బహు భోజన సదుపాయములు జరుపబడును. కొటముంచు విశాలప్రదేశమున పెద్దగుడారమును వేసి యందు సభ జరుపబడును. కడవిన ఏపిలు నెలలో అచలాపురమున జరిగిన మండలసభయందు జిల్లాపరిపాలనమున కనుకూలములగు తీర్మానము లనేకములు గావించబడినను, బ్రాహ్మణేతరులు సభకూడి బిక్కవోలునందు మరల అట్టి తీర్మానములనే చేయుచు కాసన సభానిర్మాణ సందర్భమున అనుద్యోగియసభ్యుల కుండవలసిన యధికారములను గురించి స్వవిఘాతము లగు తీర్మానములను గావించి, ప్రజాసామ్యమునకును ముఖ్యముగ రయితులకును హాని చేయు పద్ధతి నవలంబించి రని నమ్మి, బ్రాహ్మణేతర క్షేమాభిలాషులు ప్రత్యేకమండలసభ జరిగింప నిశ్చయించిరి. బిక్కవోలుసభకు త్కత్రియులు వైఖ్యులు పోలేరు. రామచంద్రపురము సభకు వారు గాన ద్యుక్తు లైయున్నారు. బిక్కవోలు సభయందు గావించబడిన తీర్మానములు తమకు బోధపడకున్న వని బోధపడలేదని వలపును హుద్రులు ఘంటాభవముగ జెప్పచున్నారు. అట్టివారిని రామచంద్రపురము సభకు పోవద్దని కొందరు బోధింపబూనుకొనిరి గాని వారు తమ ప్రయత్నమునందు పూర్ణముగ నెగ్గలే రనుట నిశ్చయము. కాంగ్రెసుమాన్యుటీరుల వారి ఘనసంకల్పము స్వస్థనక్షేమా

భిలాష రయితులకు బోధపడినప్పుడు వారు దాని కంగీకరింపకుండుట జరుగనేరదు. కావున, జిల్లాలోని ప్రముఖులందరును అన్నివర్గములవారును రామచంద్రపురము దనుచేసి, అచ్చట చర్చింపబోవు విషయములను సావధానమునకులై విని విమర్శింప తా ముక మార్గమునకు రావచ్చును. రయితువారి ప్రదేశములందు పర్మనెంటు సెటిలుమెంటు జరుగవలసినను వక్ర నుభివృద్ధి నొదవలసినను గోదావరీ కృష్ణా కావేరి డెల్టాలలో నీటితీర్చ న్యాయముమేరకు నిర్ణయింపవలసినను, కాసననిర్మాణసభయందు దనుద్యోగియ నియుక్తసభ్యుల సంఖ్య హెచ్చుగ నుండి వారి కాదాయవ్యయనిర్ణయమున పూర్ణాధికారము లేకున్నంత కాలము రయితుల గతి చక్కపడనేరదు గాన, దీని రహస్యమును గ్రహించుటకు బ్రాహ్మణేతరు లగు భూస్వాములు విస్తారసంఖ్యాకులుగ నీ ప్రత్యేకసభకు విచ్చేయుదు రని నమ్ముచున్నాను.

దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు.

పీపిల్లుపార్కు వేడుకలు, ప్రదర్శనలు.

డిశెంబరు 24 వ తేదీ నుండి గాని కొంచెము ముందుగా గాని ప్రారంభమగును. హిందూ దేశ చిత్రకళా, పారిశ్రామిక వస్తు ప్రదర్శనములు జరుగును. స్వదేశీవస్తువుల నేకములు ప్రదర్శింపబడును. హిందూ దేశ మెంతవఱకు పారిశ్రామిక రంగమున స్వతంత్రజీవనము చేయగలదను సమస్య కిందు తగిన సమాధానము ప్రస్తుతమగును. చిత్రమైన వినోదములు, వ్యాయామప్రదర్శనములు నేత్రోత్సవము చేయుచుండును. ఈ ప్రదర్శనములకు శ్రీ చెన్నపురి గవర్నరుగారధ్యక్షులై యుందురు. వీనిమూలమున లభించు ద్రవ్యమంతయు చెన్నపురి షాన్ థియేటర్ కొసంగబడును. ఇంకను వివరములు కావలయు వారు మదరాసు పార్కు ఫేరు ప్రదర్శనముల కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను.

నోటీసు (949)

ఈ దిగువ నుదహరించిన పనులు కోరువారు ది 20-11-17 తేదీలోపున ప్రతిపదిగాను రు 50 ధరానాత్తుతో మునిసిపల్ ఆఫీసులో ధరఖాస్తులు దాఖలు చేయవలెను.

- (1) ఏల్వీనుపేట రోడ్డుమీదను పునాదులు త్రవ్వి నీటిగొట్టములు బిగించి ప్లబ్లికేషన్ టెనులు కట్టుట.
(2) బెన్ కు రోడ్డుమీదను మునిసిపల్ ఆఫీసు సమీపమునుంచి సూర్యారాత్రపేట మార్కెట్టు వరకు పునాదులు త్రవ్వి నీటి గొట్టములు వేసి బిగించి ఫాన్ టెనులు కట్టుట.
(3) గోదావరీ యిసుక రెండుర్యాయములు గోదావరీవద్దను జల్లించి కొళాయిచేర్చు అవరణలో రెండు పర్యాయములు నూరినీళ్లను కడిగి ఫిల్టరుబెడ్డుతో వేయుట. ఇందుకు కావలసిన సముజాయిషి మునిసిపల్ ఆఫీసుతో ఏవరుశీర్ష గార్లవద్దను ఆఫీసు కాలములలోను తెలుసుకోవలెను. ఈ పనులు ది 31-4-18 తేదీలోపున పూర్తి చేయవలెను.
మునిసిపల్ ఆఫీసు } కె. సూర్యనాథాయణ మూర్తి
కాకినాడ } నాయుడు గారు, చెయ్యవన.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోష్ణములు.

దంతమార్పము పండ్లుతో ములుకు ...	0-2
చీర్యసాంజనము మృత్యుల ఆచరణముకు ...	1-4
పండ్లగులహరి పండ్లతో ములుకు ...	0-8
వజ్రగులహరి పండ్లతో ములుకు ...	1-0
జంబూవారి జంబూములకు సీసా 1-8 ...	0-12
మాలవారి జంబూములకు సీసా 1-8 ...	0-12
తేలుగులహరి తేలుకాయలకు సీసా 1-8 ...	0-8
శేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0-4
కలరామృతము శాలిశాఖలకు ...	0-6
కల్పద్రవ్యము కల్పద్రవ్యలకు సీసా 1-8 ...	0-8
కామరూపము సీసా 1-8 ...	0-6
తేలుకు బండ్లకు సీసా 1-8 ...	0-4
తామర తేలుకు; తామర, తీటకు ...	0-6
కృష్ణకు తేలుకు సీసా 1-8 ...	0-4
గుర్రాచారము సీసా 1-8 ...	1-0
కళహరి తీగెములకు దగ్గుకు ...	1-4
కళహరిమృగం కల్పద్రవ్యములకు సీసా 1-8 ...	0-8
వాయువుపోట్లకు మందు ...	1-0

కృష్ణాంగులకు ఉపయోగము.

శూనానిత్రైలము వెల్లుడుకలు నెరుగుకుటు ...	0-12
లోమహరి వెల్లుడుకలు చీడుకుటు ...	0-0
ఉచ్చనములకు మందు సీసా 1-8 ...	1-8
కస్తూరిమృతము వెల్లుడు, మంచివి 50-8 ...	0-10
శుభాంగి మృతము ...	1-0
శుభాంగి త్రైలము పండ్లకు ...	1-0
విలేచనములకు మృతము సీసా 1-8 ...	0-8
గ్రహాంగి మృతము సీసా 1-8 ...	0-8
శిరోవేదన మృతము తలనొప్పిలకు ...	0-12
కాలిమృతము శూనా సీసా 1-8 ...	0-8
తేగు మృతము సీసా 1-8 ...	1-0
దేనుకలకు మృతము, దేనుకలకు మృతములకు ...	1-0
మందుకు మృతము సీసా 1-8 ...	0-6
శుభాంగి త్రైలము, శుభాంగి త్రైలము ...	0-8
పండ్లకు త్రైలము తీగెగులకు ...	0-6
కస్తూరిమృతము వెల్లుడుకుటు ...	0-6
జాలాలి మృతము మలబద్ధములకు ...	0-8
జంతువారలకు ఎమిడికలకు ...	0-8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అండు బొంబాయి.

శ్రీ దాంబ

ఇది శ్రీ భక్త్యోధి యన నాటకము.
సంఘముచేత సంస్కరణమునకు మార్గ
మింద జూపబడినది. అందరును జదివి తీర
వలయును. వెల 4 అణాలు. పోస్టేజి వేరు.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు

శ్రీకృష్ణుల గోపాలకృష్ణ గోకతాగి చక్కని

రంగుల చిత్రము
ప్రతి 1-8 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. భక్తులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టాఫీసు 212, మదరాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: బొంబాయి నవాబ్ మైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోష్ణధి సారసవరిల్లా

అపరిమిత రక్తములన జనించు బాధ్యములకు కీరీటుమవలె మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను
పుండ్లను, శూతకోష్ఠములను అన్ని విధములనల గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

ఈ సావంతుని వనోష్ణధి సారసవరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను దుష్టవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను
పోగొట్టును. వీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరచును. కీరీతారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులవర కుండుకుటు 4 టాసులు బుడ్డిలో ఆమ్ముబడును.

ప్రొద్దెలదు:— పి. డి. సావంత్. 144, పనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

నితరామలిపి ప్రశంస

ఇది శ్రీకృష్ణులతో అస్సారాయ విరచితము

వెల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఆంధ్ర పర్యవేక్షణ-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీకృష్ణుల రక్తమునకి రామలింగాశ్రితి గావించి

ప్రచురించినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

619

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈ మురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు
నిరూపించినచో లోకములముగా పొందవచ్చును. మురబ్బాసమువల్ల బాల్యములోనే ధాతుస్వము
కలిగినవారికి మృత్యుతోము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖముననుభవింతురు. ఈ సాలామిసిరి
మురబ్బ సేవించిన యెడల ఆట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్య సంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర
కాలము సుఖముగ జీవింతురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతువు కలుగును, స్వచ్ఛమైన మూతను, ధాతువు
మూత్రముతో కలిసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము
కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువయగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలామిసిరి
అనునది ఒక జాతిపండు. ఇది కాబూల్, కాంధహార్ దేశములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు
సావంతుని విశేషముగా తినుటవలన మనదేశపు 4 గురు మనస్సుల బలము ఆ దేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను
సేవించి మంచి బలముపొందుటకై గొప్ప మందులతోచేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయో
గించిన దానివల్ల పూర్తిగ బలముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు సేవించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

ఆసుపానప్రతిక పార్శ్వలతో పంపబడును.

5 తులాలు డబ్బీవెల రూ. 2-0-0.

తఫాలభర్తు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం. 5, అవన్యూరోడ్, బెంగుళూరు సిటీ.

అత్యద్భుతమైన జోస్యము

మీ జననకాలమును తేదీ గాని లేక మీ వయస్సును
నక్షత్రముగాని లేక మీరు జాబును వాగ్దామువేళను గాని
తెలియజేయును. మీ జీవితఫలములు సంపూర్ణముగ ఒక సం
వత్సరమునకు తెలుపబడును. ఇందులకు గాను మీ రొకరూపా
యిన మాత్ర పంపవలెను. మా జోస్యముయొక్క శ్రేష్ఠతను
గూర్చి అంతపురపు నివాసియును పి. మానుమంతి రావు
బి. పి. బి. ఎల్. గారిట్లు వాగ్దాముచేసెను:—

మీరు చెప్పిన సాంకేతికపు ఫలితములు ఒకటికొకటి తప్ప
కుండగ కాఖిలా యిచ్చినందులకు ఆశ్చర్య నిమగ్నుడనైతిని.
ఇనుమంతయు విరగ్ధములేకుండ నిజమైన దృష్టాంతమువిచ్చినది.

దీ కలింగ అస్సలాజికలు బ్యూరో

902

బోవరము, విశాఖపట్టణముజిల్లా.

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0

గోరోజనము తులం 1కి	2-0-0
కన్నుడి తులం 1 కి రూ. 30-0-0	
కుంకుమపువ్వు తులం 1-8	2-0-0
రసభస్మము తులం 1-8	0-10-0
పచ్చకర్పూరం	2-0-0
చాలామృతము సీసా 1-8	0-12-0
తాంబూలమృతము, సువాసనగా నుండును 50-8	0-8-0

అమృతాంజనము డిపో, 6 తంబు శెట్టివీధి,
మదరాసు, లేక 109 ఫ్రేరిరోడ్డు భార్గవ బొంబాయి

అమృతాంజన అవలేహ్యము.

ఈ లేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి
కాశ్యోతసుఖము నొసంగును. 219
ఆరోగ్యమును కలుగజేసి ఆయుర్వృద్ధిని యిప్పించును.
ప్రస్తుతము శాకభక్షణము అను పుస్తకమునకు
వ్రాసిన తపాల భర్తు లేకయే ఉచితముగా పంపెదము.
వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్,
ఆతంకనిగ్రహ కౌషధాలయం, 157, బ్రాడవై, మద్రాసు.

జీవిత చరిత్రములు.

(932)

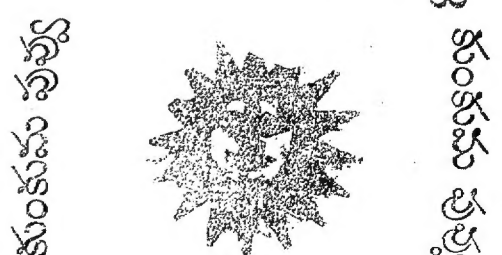
1. మహాదేవగోవింద రాణడే వెల 0-8-0
2. రామతీర్థస్వామి ఎం. పి. 0-8-0
3. నివేదితసోదరి 0-8-0
4. హార్డింజిప్రభువు 0-8-0
5. విదవ జార్జి చక్రవర్తి 0-8-0

ఈ 5 గ్రంథములను నొకేపర్యాయము కొనువారికి
పి. పి. భర్తులను మేమే భరించి పంపెదము.

ఎం. ఆర్. కృష్ణారావు అండు కో, నల్లూరు.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో,
మాంటు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు న్యాయమైన
వెలకుదొడకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. పి. ఎం. బి. సి. ఎం.
మేనేజరు.
(946)

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు
మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమాయ్యను
గమనింపుడు. కరస్పాకెచ్చు మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎన్. నారాయణ అండు కంపెని,
(53) 21, హమ్మం వీధి, బొంబాయి.